

SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA”

PROJEKTA

„SKRUNDAS NOVADA RAŅĀU PAGASTA RAŅĀU CIEMA ŪDENSŠAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA”

TEHNISKI EKONOMISKAIS PAMATOJUMS

2010.GADA OKTOBRIS

PROJEKTA IESNIEDZĒJA PAMATINFORMĀCIJA

Projekta iesniedzējs	SIA „Skrundas komunālā saimniecība”
Vienotais reģistrācijas Nr.	Reģ.Nr. 41203022001
Juridiskā adrese	Stūra iela 7, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
Faktiskā adrese	Stūra iela 7, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
Persona ar pārstāvības tiesībām (vārds, uzvārds, ieņemamais amats)	Aivars Rudzroga, valdes priekšsēdētājs
Kontaktpersona (vārds, uzvārds, amats)	Aivars Rudzroga, valdes priekšsēdētājs
Tālruņa numurs	63331258, 29126785
Fakss	63331258
e-pasts	sks@skrunda.lv ; aivars@sks.lv
Projekta iesniedzēja juridiskais statuss:	Skrundas novada pašvaldības komercsabiedrība

SATURS

IEVADS.....	6
I. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS.....	8
1. PROJEKTA TERITORIJA UN SOCIĀLEKONOMISKIE DATI.....	8
1.1. PROJEKTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS.....	8
1.2. IEDZĪVOTĀJU UN JURIDISKO PERSONU RAKSTUROJUMS PROJEKTA TERITORIJĀ	10
1.3. VIDES SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS PROJEKTA TERITORIJĀ.....	12
1.4. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNI UN TEHNISKĀ DOKUMENTĀCIJA.....	13
2. ŪDENSŠAIMNIECĪBAS RAKSTUROJUMS	16
2.1. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA UN IZPLATĪBA	16
2.2. ŪDENSAPGĀDES INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	18
2.3. KANALIZĀCIJAS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	23
3. INSTITUCIONĀLĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS.....	27
3.1. PAŠVALDĪBAS RAKSTUROJUMS.....	27
3.2. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” RAKSTUROJUMS.....	27
3.2.1. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” TIESISKAIS STATUSS	27
3.2.2. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” DARBĪBAS VIRZIENI	28
3.2.3. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” LICENCE UN CITI DOKUMENTI ŪDENSŠAIMNIECĪBAS NOZARĒ.....	29
3.2.4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS UN ŪDENSŠAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU ORGANIZĀCIJAS RAKSTUROJUMS	29
3.2.5. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” ATBILSTĪBA ERAF FINANSĒJUMA PIESAISTEI	33
4. FINANŠU SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS.....	34
4.1. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS UN BUDŽETA SAISTĪBAS	34
4.1.1. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS.....	34
4.1.2. PAŠVALDĪBAS BUDŽETA SAISTĪBAS	35
4.1.3. PAŠVALDĪBAS SPĒJA SNIEGT GALVOJUMU SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” KREDĪTIEM	36
4.2. SIA “SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” FINANŠU RAKSTUROJUMS	36
4.2.1. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” BILANCE UN FINANŠU PĀRSKATS...36	

4.2.2. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS.....	37
4.3. RAŅĶU CIEMA ŪDENSSAIMNIECĪBAS NOZARES FINANŠU SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS.....	38
4.3.1. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAMATLĪDZEKĻI UN TO NOLIETOJUMS	38
4.3.2. IZMAKSAS, IEŅĒMUMI UN SAIMNIECISKĀS PAMATDARBĪBAS REZULTĀTS.....	39
4.3.3. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU TARIFI RAŅĶOS.....	41
4.3.4. PVN UN TĀ ATGŪŠANAS IESPĒJAS	41
4.3.5. DEBITORU PARĀDI.....	41
4.3.6. SAISTĪBA AR PAŠVALDĪBAS BUDŽETU	42
II. ILGTERMIŅA INVESTĪCIJU PROGRAMMA.....	43
5. Ūdenssaimniecības sistēmas attīstības prognozes	43
5.1. ATTĪSTĪBAS PROGNOŽU ATBILSTĪBA ES DIREKTĪVU UN NORMATĪVU PRASĪBĀM.....	43
5.2. VISPĀRĒJIE PAKALPOJUMU STANDARTI.....	44
5.3. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU PATĒRIŅA ATTĪSTĪBAS PROGNOZES	45
5.4. ŪDENSAPGĀDES SISTĒMAS JAUDU PAMATOJUMS ILGTERMIŅĀ PLĀNOTAJIEM APJOMIEM	46
5.5. NOTEKŪDEŅU SISTĒMAS KAPACITĀTES PLĀNOŠANA.....	46
5.6. KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS JAUDU PAMATOJUMS ILGTERMIŅĀ PLĀNOTAJIEM APJOMIEM	46
6. ALTERNATĪVU IZSTRĀDE UN SALĪDZINĀJUMS.....	47
6.1. STRATĒĢISKĀS ATTĪSTĪBAS ALTERNATĪVAS	47
6.2. ALTERNATĪVU IZVĒRTĒJUMS ŪDENSAPGĀDES SISTĒMAS ATTĪSTĪBAI.....	47
6.3. ALTERNATĪVU IZVĒRTĒJUMS KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBAI	48
7. ILGTERMIŅA INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI UN PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS IZVIRZĪŠANA.....	50
7.1. ILGTERMIŅA INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI UN TO PRIORITĀTES.....	50
7.2. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS NOTEIKŠANA.....	53
III. PRIORITĀRĀ INVESTĪCIJU PROGRAMMA.....	55
8. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI, IZMAKSAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA GRAFIKS.....	55
8.1. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI.....	55

8.2. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS IZMAKSAS	56
8.3. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS REALIZĀCIJAS LAIKA GRAFIKS.....	58
9. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS FINANŠU UN EKONOMISKĀ ANALĪZE.....	59
9.1. PIENĒMUMI FINANŠU ANALĪZES VEIKŠANAI	59
9.2. FINANŠU ANALĪZES REZULTĀTI	61
9.2.1. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMS.....	61
9.2.2. ŪDENSSAIMNIECĪBAS IZDEVUMI UN PAŠIZMAKSA.....	62
9.2.3. ŪDENSSAIMNIECĪBAS TARIFI, IENĒMUMI UN PAMATDARBĪBAS REZULTĀTS.....	63
9.2.4. IEVĒROTIE PRINCIPI TARIFU APRĒĶINĀŠANĀ.....	64
9.2.5. PAMATLĪDZEKĻI UN TO NOLIETOJUMS	65
9.2.6. NAUDAS PLŪSMAS PROGNOZE, PEĻŅAS-ZAUDĒJUMU APRĒĶINS UN BILANCE....	67
9.2.7. IEDZĪVOTĀJU MAKSĀJUMI PAR ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMIEM UN DEBITORU PARĀDI.....	67
9.2.8. PVN UN TĀ ATGŪŠANAS IESPĒJAS	68
9.2.9. SAISTĪBA AR PAŠVALDĪBAS BUDŽETU	68
9.2.10. PAŠVALDĪBAS BUDŽETA SAISTĪBAS UN KREDĪTA ATMAKSAS ANALĪZE.....	68
9.2.11. GALVENIE FINANŠU ANALĪZES REZULTĀTI	69
9.3. EKONOMISKĀ ANALĪZE.....	69
10. PROJEKTA ĪSTENOŠANAS RISKI	70
11. ERAF ATBALSTA LIKME UN PLĀNOTIE FINANŠU AVOTI.....	72
12. PROJEKTA FINANSĒŠANAS PLĀNS UN PROJEKTA VADĪBA.....	73
12.1. IEPIRKUMU PLĀNS UN PROCEDŪRAS.....	73
12.2. PROJEKTA FINANSĒŠANAS PLĀNS	74
12.3. INFORMĒŠANAS UN PUBLICITĀTES PLĀNS	76
13. PROJEKTA IETEKME UZ VIDI UN IEGULDĪJUMS ES PRASĪBU IZPILDES NODROŠINĀŠANĀ	77
13.1. PROJEKTA IETEKME UZ VIDI.....	77
13.2. Ietekmes uz vidi novērtējums.....	78
14. PROJEKTA ĪSTENOTĀJA INSTITUCIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS	78
PIELIKUMI.....	79

IEVADS

Tehniski ekonomiskā pamatojuma (turpmāk tekstā - TEP) uzdevums ir izstrādāt Skrundas novada Raņķu pagasta Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstības ilgtermiņa investīciju programmu 2010. - 2020. gadam un ilgtermiņa programmas ietvaros identificēt investīciju projektu, kuru paredzēts 2010.-2011. gadā sagatavot realizācijai un realizēt 2011. - 2012. gadā.

TEP-a ietvaros ir veikta detalizēta prioritārās investīciju programmas jeb investīciju projekta analīze un sagatavots pamatojums tā realizācijai, kā arī sagatavota informācija ERAF iesnieguma veidlapas aizpildīšanai.

TEP-s uzskatāms par Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstības plānu laika periodam līdz 2020. gadam. Tas atspoguļo plānoto ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstību Raņķos gan no tehniskā, gan institucionālā, gan vides aizsardzības viedokļa, ņemot vērā finanšu aspektus.

TEP izstrāde veikta atbilstoši:

- MK noteikumu Nr. 912 „Ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būvju būvniecības kārtība” (18.12.2007, ar grozījumiem uz 07.02.2009) prasībām,
- MK noteikumu nr. 606 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.1.1. aktivitāti „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”” (28.07.2008, ar grozījumiem uz 27.07.2010) prasībām,
- Vides ministrijas Vadlīnijām tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādei KF un ERAF finansētiem projektiem ūdenssaimniecības sektorā (VIDM. 2009, precizējumi 2010.g.jūlijā), ņemot vērā noteikto TEP izstrādes detalizācijas pakāpi ūdenssaimniecības projektiem, kurus ir paredzēts realizēt, piesaistot ERAF finanšu līdzekļus,
- MK not. Nr. 235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (29.04.2003, ar grozījumiem uz 21.06.2010),
- MK not. Nr. 34 ”Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” (22.01.2002, ar grozījumiem uz 27.07.2010),

TEP-s sagatavots atbilstoši Skrundas novada Raņķu pagasta teritorijas attīstības plānojumam, ņemot vērā ES, nacionālās, reģionālās un pašvaldības noteiktās prioritātes.

Prioritāšu ievērošana nodrošinās to, ka piešķirtie līdzekļi tiks izmantoti efektīvi un atbilstoši ūdenssaimniecības attīstībā nosprausto mērķu sasniegšanai.

Projekta finanšu analīze sagatavota, izmantojot ŪBK norādītos TEP izmantojamās makroekonomiskos faktorus, kas ir spēkā no 16.09.2010 iesniegtajiem TEP (<http://www.vidm.gov.lv>).

TEP-ā analizēta Skrundas novada pašvaldības un ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja – SIA „Skrundas komunālā saimniecība” institucionālā un finanšu kapacitāte, lai pierādītu, ka finansējuma saņēmējs ir spējīgs apsaimniekot un attīstīt jaunradīto un uzlaboto infrastruktūras sistēmu, tādejādi sekmējot ilgtspējīgas attīstības principu ieviešanu Raņķu pagastā un visā Skrundas novadā.

TEP-a izstrādē noteikti šādi sasniedzamie mērķi:

1. Raņķu ciemā ūdensapgādes pakalpojumu lietotājiem nodrošināta 100% kvalitatīva, normatīvajām prasībām atbilstoša dzeramā ūdens piegāde.
2. Uzlabota ūdens resursu izmantošanas lietderība, samazinot ūdens zudumus sadales tīklos.
3. Nodrošināta iespēja izmantot centralizētos ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus vismaz 95% Raņķu ciema iedzīvotājiem.
4. Nodrošināta vismaz 95% no kopējā iedzīvotāju skaita Raņķos savākto notekūdeņu attīrīšana atbilstoši normatīvajām prasībām un līdz ar to vidē novadītā piesārņojuma samazināšana.

TEP-a saturu veido trīs galvenie jautājumu kopumi:

1. Esošās situācijas raksturojums, problēmu identifikācija un vajadzību izvērtējums (1.nodaļa „Esošās situācijas raksturojums”)
2. Attīstības mērķu noteikšana, alternatīvu salīdzinājums un labāko risinājumu izvēle (2.nodaļa „Ilgtērmiņa investīciju programma”)
3. Izvēlēta attīstības scenārija prioritāro pasākumu (prioritārās investīciju programmas) īstenošanas pamatojums (3.nodaļa „Prioritārā investīciju programma”)

Tehniski ekonomisko pamatojumu izstrādājusi SIA „PROFIN”.

I. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

1. PROJEKTA TERITORIJA UN SOCIĀLEKONOMISKIE DATI

1.1. PROJEKTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

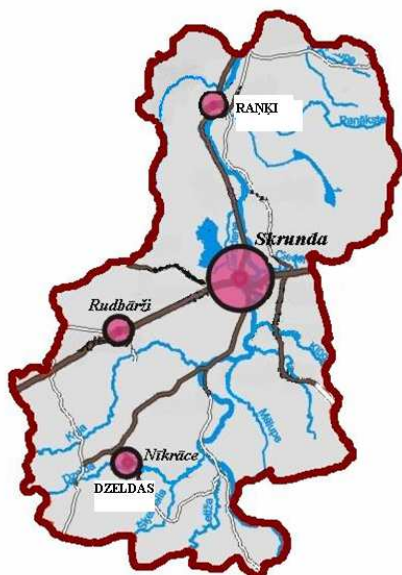
- PROJEKTA TERITORIJAS DEFINĒJUMS

Projekta teritoriju veido Skrundas novada Raņķu pagasta Raņķu ciems un ciemam pieguļošā apbūve „Kļaviņas” un „Ceļmalnieki” (Tālāk tekstā Projekta teritorija). Tā ir teritorija, kurā ir pietiekami koncentrēta ekonomiskā aktivitāte, lai būtu pamatoti veidot centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas. (Atbilstība MK noteikumiem nr. 34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”). Šāda Projekta teritorija definēta TEP izstrādes kontekstā, plānojot ūdenssaimniecības attīstību līdz 2020.gadam.

Raņķu ciema teritorijas robežas noteiktas atbilstoši Raņķu pagasta teritorijas plānojumam. Spēkā esošais Raņķu pagasta teritorijas plānojums ir izstrādāts 2003. gadā, 2007. gadā tam ir izstrādāti grozījumi, kas ir apstiprināti ar Raņķu pagasta padomes lēmumu. Teritorijas plānojums un apbūves noteikumi ir izstrādāti periodam līdz 2019. gadam.

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība Projekta teritorijā ir plānojama kā autonomu sistēmu attīstība, jo Raņķiem tuvākā apdzīvotā vieta ir Skrunda, attālums no Raņķiem līdz Skrundai – 12 km. Nav ekonomiska pamatojuma izskatīt Raņķu ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmu apvienošanu ar kādas citas apdzīvotas vietas sistēmu.

Raņķu pagasts atrodas Skrundas novada ziemeļu daļā, Ventas kreisajā krastā, robežojas ar Skrundas pilsētu ar lauku teritoriju, Rudbāržu pagastu, Laidu pagastu un Snēpeles pagastu.

1.attēls. Skrundas novads

- **APBŪVES RAKSTUROJUMS PROJEKTA TERITORIJĀ**

Raņķi ir Raņķu pagasta administratīvais centrs, kurā atrodas pagasta pārvaldes ēka, bērnu dārzs u.c. Raņķi nav vēsturiski sena apdzīvota vieta. Apbūves struktūra ir veidojusies tikai kolhozu laikos.

Dzīvojamo apbūvi Raņķos veido kolhozu laikā celtās 6 daudzdzīvokļu mājas un 16 individuālās mājas. Apbūve ir samērā kompakta, izvietota gar Ventas upi.

Teritorijas attīstības plānojumā iezīmētas vietas apbūves paplašināšanai, bet tuvākajos gados tā nav plānota, tāpēc tehniski ekonomiskā pamatojuma ietvaros apskatīta tikai esošā Raņķu ciema apbūve un Raņķu ciemam pieguļošā apbūve „Kļaviņas” un „Ceļmalnieki”, kas kopā veido Projekta teritoriju.

Raņķu ciemā bez dzīvojamās apbūves ir arī mazjaudas HES, kas uzbūvēts uz Ēnavas upes, kā arī cita saimnieciskā apbūve (bijušās mehāniskās darbnīcas, mājlopu novietnes u.c.). Teritorijas attīstības plānojumā nav paredzēta šādas apbūves attīstība.

- **PIESĀRŅOJUMA SLODZE PROJEKTA TERITORIJĀ**

Piesārņojuma slodzi Projekta teritorijā veido iedzīvotāji (uz 01.08.2010 – 203 cilvēki). Bez iedzīvotājiem Raņķos ūdenssaimniecības pakalpojumus lieto arī iestādes un uzņēmumi (bērnu dārzs, veikals u.c.), bet piesārņojuma slodzi Projekta teritorijā tie nepalielina, jo tajos mēcās un/vai strādā Raņķu ciema iedzīvotāji. Projekta teritorijā aprēķinātā kopējā piesārņojuma slodze ir 203 CE vienības.

- **GEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS**

Raņķi atrodas Kursas zemienes Pieventas līdzenumā. Teritorijā raksturīga ainaviska daudzveidība, ko veido Ventas ieleja, reljefs līdzeni viļņots. Reljefa augstuma atzīmes šajā teritorijā ir 20-40 m virs jūras līmeņa. Augsnes cilmiezi veido māls, mālsmilts un smilšmāls. Raņķu pagastā sastopami māla krājumi, bet Projekta teritorijā nav nozīmīgu krājumu un nav arī atradņu.

- **KLIMATA RAKSTUROJUMS**

Raņķi, atbilstoši Latvijas agroklimatiskās rajonēšanas principiem, ietilpst mitrajā Kurzemes rajonā, Kursas zemienes vēsajā apakšrajonā, kur raksturīgs mēreni kontinentāls un vidēji mitrs klimats ar mērenām ziemām un relatīvi vēsām vasarām. Teritorijā raksturīgs paaugstināts gaisa mitrums, jo jūtama Baltijas jūras ietekme, kā arī paaugstināts nokrišņu daudzums. Ziemā vidējā gaisa temperatūra -3° līdz -4° C, vasarā $16,5^{\circ}$ līdz $17,0^{\circ}$ C, gada vidējā temperatūra $5,9^{\circ}$ līdz $6,2^{\circ}$ C, bezsala perioda ilgums 140 dienas, sniega sega nepastāvīga, vidējais nokrišņu daudzums 800 mm gadā.

- **GRUNTS UN GRUNTSŪDEŅU RAKSTUROJUMS**

Inženierģeoloģiskie apstākļi Raņķu ciemā ūdensvadu un kanalizācijas tīklu joslā ir samērā viendabīgi un labvēlīgi būvdarbu veikšanai. Grunti galvenokārt veido māls, mālsmilts un smilšmāls, gruntsūdeņu dziļums 0,5-1,2 m.

- **PROJEKTA TERITORIJĀ ESOŠIE ŪDENSOBJEKTI UN PIEDERĪBA SATECES BASEINAM**

Atbilstoši Latvijas Republikas teritorijas iedalījumam upju baseinu apgabalos, Raņķu ciems atrodas Ventas upju baseinu apgabalā.

Raņķu ciems pieguļ Ventai, ciemam cauri tek Ventas kreisā krasta pieteka Ēnava. Pirms ietekas Ventā uz Ēnavas ir uzbūvēts aizsprosts un izveidota ūdens krātuve mazā HES darbināšanai. Ciema teritorijā citu ūdens tilpju nav.

- **AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN NATURA 2000 VIETAS**

Raņķu pagasta dienvidrietumu robežteritorijā atrodas dabas liegums „Skrundas zivju dīķi”, Raņķu ciema teritorijā nav īpaši aizsargājama dabas teritoriju un nav NATURA 2000 vietu, bet ir tikai vietējas nozīmes aizsargājamas dabas vērtības – Ventas ielejas un Ēnavas upes floras un faunas aizsardzības teritorijas.

- **KULTŪRVĒSTURISKIE PIEMINEKĻI**

Raņķu pagasta teritorija ir bagāta ar aizsargājamiem kultūras pieminekļiem un kultūrvēstures objektiem, bet Raņķu ciemā valsts nozīmes aizsargājama pieminekļu nav.

1.2. IEDZĪVOTĀJU UN JURIDISKO PERSONU RAKSTUROJUMS PROJEKTA TERITORIJĀ

- **IEDZĪVOTĀJU SKAITS UN SOCIĀLĀ STRUKTŪRA**

Pēdējos gados Raņķos, tāpat kā daudzās citās Latvijas mazpilsētās un ciematos, ir vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās. Jāatzīmē, ka precīzu iedzīvotāju skaitu noteikt ir grūti, jo ciemā dzīvo gan deklarējušies cilvēki, gan arī tādi, kuri savu dzīvesvietu deklarējuši citur. Bez tam ir tādi deklarējušies iedzīvotāji, kas uz laiku aizbraukuši uz ārzemēm. Uz 01.08.2010. konstatētais iedzīvotāju skaits Projekta teritorijā ir 203 cilvēki (Raņķu centrā 181 un „Kļaviņās” un „Ceļmalniekos” 22) un tāds tas prognozēts arī periodā līdz 2020. gadam.

Demogrāfiskā situācija kopumā vērtējama kā apmierinoša, jo darbaspējas vecumā ir 53% iedzīvotāju. Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir diezgan liels (2009. gada beigās pagastā bija 22% bezdarbnieku, rēķinot no darba spējīgo cilvēku skaita). Tomēr, ņemot vērā optimistiskas prognozes attiecībā uz ekonomikas atveseļošanu, TEP izstrādes vajadzībām prognozēts, ka tuvākajos gados bezdarba līmenis atkal samazināsies.

1.tabula. Iedzīvotāju skaits un sociālā struktūra

Rādītāji	Faktiskie dati (uz 01.07.2010)	Prognoze pēc PrIP (2013.g.)	Prognoze pēc IIP (2020.g.)
Iedzīvotāju skaits Projekta teritorijā, kopā	203	203	203
t.sk. Iedzīvotāji darbaspējas vecumā, %	53%	53%	54%
Bezdarbnieki, % no iedzīvotāju skaita darbaspējas vecumā	22%	10%	5%
Jaunāki par darbaspējas vecumu, %	23%	24%	24%
Vecāki par darbaspējas vecumu, %	24%	23%	22%

Informācijas avots: Raņķu pagasta pārvaldes dati, Konsultanta aprēķini.

- **MĀJSAIMNIECĪBU IENĀKUMI UN MAKSĀTSPĒJA**

Raņķos iedzīvotāju ienākumi ir līdzīgi kā citos Skrundas novada pagastos. Ekonomiski aktīvie iedzīvotāji strādā algotu darbu vai nodarbojas ar individuālo uzņēmējdarbību un strādā mājražniecībās. Iedzīvotāju ienākumus veido darba algas, pensijas, sociālie pabalsti un ieņēmumi no mājražniecību saimnieciskās darbības. Iedzīvotāju ienākumi nav lieli. Raņķu pagastā ir apmēram 23 % maznodrošināto iedzīvotāju, kuru ienākumi ir mazāki kā vidējie ienākumi uz vienu mājražniecības locekli Kurzemes plānošanas reģionā. Maznodrošināto iedzīvotāju grupu veido daudz bērnu un bezdarbnieku ģimenes un vientuļie pensionāri. Skrundas novada pašvaldība, budžeta iespēju robežās, maznodrošinātajiem iedzīvotājiem sniedz sociālo palīdzību, bet šī palīdzība netiek izmantota ūdenssaimniecības pakalpojumu apmaksai. Ņemot vērā ienākuma nodokļa apmēru un iedzīvotāju sociālo struktūru, kā arī makroekonomisko faktoru ietekmi,

Konsultants aprēķinājis, ka vidējie mājsaimniecības ienākumi uz vienu iedzīvotāju Raņķos ciemā 2009. gadā bija 132,00 LVL, prognozēts, ka 2010. gadā ienākumi makroekonomisko faktoru ietekmē samazināsies un tikai 2017.gadā sasniegs 2009.gada līmeni.

Raņķu ciema iedzīvotāju maksāspēja ir apmierinoša. Lielākā daļa iedzīvotāju spēj apmaksāt rēķinus, kuri piestādīti par ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Parādniķu un nemaksātāju skaits nav liels. Pēc Raņķu pagasta pārvaldes grāmatvedības uzskaites datiem 2009. gadā ilgtermiņa debitoru parādi bija 4,5 % no aprēķinātajiem maksājumiem par ūdenssaimniecības pakalpojumiem. 2009.gadā iedzīvotāju maksājumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem veidoja 1,54% no mājsaimniecību vidējiem ienākumiem.

Vērtējot iedzīvotāju maksāspēju, jāņem vērā darba algas samazinājumu radītās sekas. Konstatēts fakts, ka Kurzemes mazpilsētās un lauku teritorijās sāk veidoties parādi par komunālajiem pakalpojumiem, kas var ietekmēt arī ieņēmumus ūdenssaimniecībā. Pēc pesimistiskām prognozēm novērtēts, ka Raņķu ciemā ūdenssaimniecības nozarē iedzīvotāju neatgūstamo debitoru parādu summa var veidoties līdz 5% no aprēķinātajiem maksājumiem. Šāds debitoru līmenis izmantots finanšu analīzē.

- **IESTĀŽU UN UZŅĒMUMU RAKSTUROJUMS PROJEKTA TERITORIJĀ**

Raņķos atrodas pagasta pārvaldes administratīvais centrs, pasts un bērnudārzs, kā arī veikals. Iestādes un uzņēmumi ir maznozīmīgi ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāji – ūdens patēriņš 2,94 m³/dnn (10,1% no 2009. gadā realizētā ūdens daudzuma).

Iestādes un uzņēmumi ūdeni izmanto tikai komunālajām vajadzībām un kanalizācijas sistēmā novada notekūdeņus, kuru piesārņojuma koncentrācija ir atbilstoša komunālo notekūdeņu piesārņojumam.

- **RŪPNIECISKĀS RAŽOŠANAS OBJEKTI PROJEKTA TERITORIJĀ**

Rūpnieciskās ražošanas projekta teritorijā nav.

- **PRINCIPA "PIESĀRŅOTĀJS MAKSĀ" UN PILNU IZMAKSU SEGŠANAS PRINCIPA IEVĒROŠANA**

Raņķu ciemā nav tādu ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāju, uz kuru būtu speciāli attiecināms princips „piesārņotājs maksā”, nosakot lielāku maksu par kanalizācijas pakalpojumiem kā citiem lietotājiem. Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi visām pakalpojumu lietotāju grupām ir vienādi. Tomēr apgalvot, ka princips „piesārņotājs maksā” kopumā tiek ievērots, nevar, jo maksājumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem netiek noteikti instrumentālo mērījumu rezultātā, mājsaimniecībās nav uzstādīti skaitītāji, bet maksa tiek aprēķināta pēc normas, kas neatbilst minētajam principam. Tāpat arī princips „piesārņotājs maksā” netiek ievērots attiecībā uz tām mājsaimniecībām, kas nelieto centralizētās kanalizācijas pakalpojumus, jo nav noslēgti līgumi par regulāru notekūdeņu izvešanu.

Lai nodrošināta principu „piesārņotājs maksā” un „pilnu izmaksu segšana” ievērošanu attiecībā uz ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem, jānodrošina 100% piegādātā ūdens instrumentāla uzskaitē un jānoslēdz līgumi ar visiem Projekta teritorijā esošajiem pakalpojumu lietotājiem, līgumos iekļaujot minētajiem principiem atbilstošas prasības.

1.3. VIDES SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS PROJEKTA TERITORIJĀ

- **VIDES PROBLĒMAS UN RISKĀ TERITORIJAS PROJEKTA TERITORIJĀ**

Vides problēmas. Galvenā vides problēma Projekta teritorijā ir saistīta ar notekūdeņu apsaimniekošanu, jo bioloģiskās NAI nedarbojas un vidē tiek novadīti tikai nostādīnāti un bioloģiskajiem dīķiem caurplūduši notekūdeņi. Siltā laikā, kad notiek dabiskie bioloģiskie procesi, notekūdeņu attīrīšanās pakāpe ir apmierinoša, bet sasaluma periodā vidē nonāk piesārņojošas vielas. Vides problēma ir arī Ēnavas upes aizsprosta un mazā HES, kas ir privātipašums, apsaimniekošana. Vides aizsardzības jautājumi, par ko, atbilstoši likumam „Par pašvaldībām”, ir atbildīga pašvaldība, tiek risināti atbilstoši spēkā esošo normatīvo dokumentu prasībām. Par atkritumu apsaimniekošanu noslēgts līgums ar SIA „EkoKurzeme”.

Sabiedrības veselības problēmas. Raņķos ir izbūvētas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, kas nodrošina kvalitatīva dzeramā ūdens piegādi ūdensapgādes tīklā, bet ūdensapgādes pakalpojumu lietotāji ūdeni saņem pa vecām un nolietotām caurulēm, kur nereti pasliktinās ūdens kvalitāte. Tie iedzīvotāji, kam nav pieejami centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi, lieto normatīvajām prasībām neatbilstošu dzeramo ūdeni. Lai ūdensapgāde būtu atbilstoša sabiedrības veselības normatīvajām prasībām, nepieciešama ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija un paplašināšana.

Riska teritorijas. Atbilstoši teritorijas plānojumam, Raņķos riska teritorijas nav izdalītas. Tomēr jāņem vērā, ka Raņķi pieguļ Ventai un ciema teritoriju šķērso Ēnava, tāpēc Projekta teritorija uzskatāma par riska teritoriju attiecībā uz pavasara plūdiem. Palu laikā, kad Ventā ievērojami paceļas ūdens līmenis, daļa Raņķu ciema teritorijas, kas pieguļ Ventai, applūst.

Potenciāli piesārņotas teritorijas. Atbilstoši Kuldīgas rajona teritorijas attīstības plānojuma vides pārskatam, Raņķos nav degradēto un piesārņoto teritoriju, kas radītu problēmas reģionālā vai valsts mērogā. Vietējas nozīmes potenciāli piesārņota teritorija ir vietējā degvielas uzpildes stacija.

- **NOTEKŪDEŅUS SAŅEMOŠĀ ŪDENS OBJEKTA RAKSTUROJUMS**

Raņķos notekūdeņus saņemošā ūdens tilpe ir Venta. Esošajā situācijā tikai daļa notekūdeņu ieplūst Ventā, bet daļa infiltrējas gruntī. Bet arī infiltrēto ūdeņu ietekme uz Ventas ūdens kvalitāti ir jāvērtē kritiski. Atbilstoši B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā aprēķinātajam, ar Raņķu ciema notekūdeņiem vidē tiek novadīts šāds piesārņojuma daudzums: suspendētās vielas 0,531 t/gadā, BSP₅ 0,416 t/gadā un KSP 0,916 t/gadā.

Projektējot jaunu NAI izbūvi Raņķos, paredzēts tās izvietot zemes gabalā, kurā atrodas kanalizācijas pārsūkņēšanas stacija KSS2 un attiecīgi izplūdi izbūvēt Ēnavas upē, kas ietek Ventā. Ēnava ir Ventas kreisā krasta pieteka. Ēnava uz Raņķiem attek no Laidu pagasta. Ēnavas sateces baseinā ir vairākas potenciāli piesārņotas vietas (minerālmēslu noliktava, degvielas uzpildes stacijas, fermas, gāzes noliktavas un sadzīves atkritumu izgāztuve „Svilas”), tomēr upes ūdens kvalitāte ir apmierinoša. Ventas ūdens kvalitātes monitoringa dati nav uzrādījuši palielinātu piesārņojuma daudzumu Ēnavas upes ietekas rajonā. Ēnavas upes ūdens kvalitātes monitorings netiek veikts.

Ventas ūdens kvalitāti ietekmē visā tās sateces baseinā iegūtais piesārņojums. Ventas ūdens kvalitāte īpaši tiek uzraudzīta Ventspils pilsētā, kur šai upei ir liela sociālā un saimnieciskā nozīme. Ventas ūdens kvalitātes monitoringa dati liecina, ka mikrobioloģiskais un fizikāli ķīmiskais piesārņojums Ventas ūdenī nepārsniedz normatīvās vērtības, kas noteiktas LR MK 1998. gada 11. augusta noteikumos Nr.300 “Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi”. Ventas ūdens kvalitāte ir peldēdeņu prasībām atbilstoša.

2.attēls. Ventas upju baseinu apgabals

• SABIEDRĪBAS VESELĪBAS RAKSTUROJUMS

Pēc Veselības ministrijas datiem, Skrundas novadā, t.sk. Raņķu ciemā saslimstība ar atsevišķām slimībām nepārsniedz vidējos rādītājus Kurzemē. Konstatētie saslimstības gadījumi nav tieši saistīti ar ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu kvalitāti. Lielākoties saslimstībai ir neskaidra izcelsme. Nav pierādījumu, ka zarnu infekciju cēlonis būtu dzeramā ūdens resursi vai kāds cits piesārņojuma avots. Raņķu ciema dzeramā ūdens testēšanas pārskatos nav uzrādītas patogenās baktērijas vai E-koli, nav konstatētas arī citas veselībai bīstamas vielas.

1.4. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNI UN TEHNISKĀ DOKUMENTĀCIJA

• TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOJUMS

Spēkā esošais Raņķu pagasta teritorijas plānojums ir izstrādāts 2003. gadā, 2007. gadā tam ir izstrādāti grozījumi, kas ir kas ir apstiprināti ar Raņķu pagasta padomes lēmumu. Teritorijas plānojums un apbūves noteikumi ir izstrādāti periodam līdz 2019. gadam.

Raņķu pagasta teritorijas plānojumā iezīmēti problēmu jautājumi un izvirzīti uzdevumi vides stāvokļa uzlabošanai, kas samazinātu draudus cilvēka veselībai. Plānoti šādi pasākumi:

- 1) Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana.
- 2) Apdzīvoto vietu teritoriju labiekārtošana.
- 3) Atkritumu apsaimniekošanas uzlabošana.

Sagatavojot tehniski ekonomisko pamatojumu Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstībai, izmantota informācija arī no 2005. gadā izstrādātā un apstiprinātā Kuldīgas rajona Teritorijas plānojuma grozījumu stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un no Skrundas novada izveidošanas – Skrundas pilsētas ar lauku teritoriju, Raņķu, Nīkrāces un Rudbāržu pašvaldību apvienošanās projekta gala redakcijas.

- **TEHNISKĀ DOKUMENTĀCIJA**

1. Raņķu ciema ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas tehniskā pase. – IU „Avots”, Saldus, 2003.g.
2. Urbumu pases (Паспорт-отчет). – Urbuma Nr. 1 pase, izdota 1974. gada 20. aprīlī. Urbuma Nr. 2 pase, izdota 1987. gada 27. februārī.
3. Ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu Skrundas novada Raņķu pagastā novērtējums. – 2010.gada 17.februāris, Skrundas novada dome.
4. Ūdenssaimniecības rekonstrukcija Raņķu ciematā. 1.kārta. Ārējais ūdensvads. Izpilddokumentācija. – SIA „DanSan”, 2009.gads.
5. Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai nr. LIT-12-249B, izdota 2007.gada 27. augustā.
6. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” sabiedrisko pakalpojumu licence nr. 72, izsniegta 29.12.2006, Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators.
7. Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 2009.gada 12.janvāra lēmums „Par SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ūdensapgādes un kanalizācijas tarifu”.
8. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” gada pārskats par 2009.gadu.

Jāatzīmē, ka Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora 29.12.2006. izsniegtā licence nr. 72 attiecas uz Skrundas pilsētu. Nepieciešams SIA „Skrundas komunālā saimniecība” saņemt licenci darbības zonas paplašināšanai, tajā iekļaujot arī tās teritorijas, kuras, atbilstoši Skrundas novada pašvaldības 26.08.2010 lēmumam nr.12, ir iekļautas pakalpojumu sniedzēja darbības zonā.

- **PAŠVALDĪBAS UN SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” REALIZĒTIE, REALIZĀCIJĀ ESOŠIE UN PLĀNOTIE PROJEKTI**

Projekts „Ūdenssaimniecības attīstība 14 Kurzemes reģiona pašvaldībās. Skrunda.” (nr. 3DP/5.1.1.0./08/IPIA/VIDM/043.). Projekta plānotās kopējās izmaksas ir 1 613 106,02 lati, no tām kopējās attiecināmās izmaksas - 1 206 510,34 lati. ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums ir 1 025 533,79 lati, bet valsts budžeta līdzfinansējums 120 426,62 lati. Projekta ietvaros Eiropas Savienības Kohēzijas fonda un valsts budžeta līdzekļu saņēmējs ir Skrundas novada pašvaldības SIA „Skrundas komunālā saimniecība”, savukārt projekta administratīvās, finanšu un tehniskās vadības uzraudzību nodrošina LR Vides ministrija. Visas projekta ietvaros paredzētās aktivitātes ir vērstas uz dabas un energoresursu racionālu izmantošanu un vides piesārņojuma samazināšanu, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi un novēršot draudus iedzīvotāju veselībai. Ir uzsākta šī projekta realizācija. 2009. gada 10. novembrī minētā projekta ietvaros parakstīts būvdarbu līgums ar SIA „Ostas celtnieks”. Līguma izpildes rezultātā tiks uzlabota ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas kvalitāte, kā arī paplašināta šo pakalpojumu pieejamība Skrundā. Līguma summa ir 620784 lati bez PVN. Iepirkumu procedūru rezultātā minētajā projektā ir izveidojies ietaupījums (apmēram 800000 lati). SIA „Skrundas komunālā saimniecība” plānojusti par ietaupījumiem līdzekļiem Skrundā uzbūvēt jaunu dzeramā ūdens sagatavošanas staciju un iegādāties asenizācijas transportu, lai nodrošinātu notekūdeņu izvešanu tiem iedzīvotājiem, kuri neizmantos centralizētās kanalizācijas sistēmas pakalpojumus.

ERAF līdzfinansēto projektu sagatavošana realizācijai. SIA „Skrundas komunālā saimniecība”, izmantojot konsultantu pakalpojumus, ir sagatavojusi un/vai gatavo tehniski ekonomiskos pamatojumus un iesniegumus ERAF finansējuma piesaistei šādu apdzīvoto vietu ūdenssaimniecības attīstībai:

1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Skrundas novada Jaunmuižas ciemā
2. Rudbāržu pagasta Rudbāržu ciema ūdenssaimniecības attīstība.
3. Nīkrāces pagasta Dzeldas ciema ūdenssaimniecības attīstība.
4. Raņķu pagasta Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstība.
5. Kušaiņu ciema ūdenssaimniecības attīstība
6. Cieceres ciema ūdenssaimniecības attīstība

Realizētie ūdenssaimniecības projekti Raņķu ciemā. Raņķos ūdenssaimniecības infrastruktūras uzlabošanā pašvaldība ir realizējusi 1 projektu: 2008.-2009. gadā izbūvēta dzeramā ūdens sagatavošanas stacija (ūdens sagatavošanas stacijas izbūves līguma summa 21 506,99Ls). Šī projekta rezultātā dzeramā ūdens sagatavošanas kvalitāte Raņķos ir laba, bet nepieciešami uzlabojumi, lai nodrošinātu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību un atbilstību normatīvajām prasībām visā ciema teritorijā, kā arī nepieciešami būtiski uzlabojumi kanalizācijas sistēmā.

2. ŪDENSŠAIMNIECĪBAS RAKSTUROJUMS

Ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūras raksturojums Projekta teritorijā sagatavots, izmantojot tehniskajā dokumentācijā iekļauto informāciju (1.4. nodaļa), kā arī Skrundas novada Raņķu pagasta pārvaldes un SIA „Skrundas komunālā saimniecība” sniegto informāciju.

2.1. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA UN IZPLATĪBA

Projekta teritorijā apbūve izvietota 2 apbūves grupās – Raņķu centrā (181 pastāvīgais iedzīvotājs, 4 daudzdzīvokļu mājas, 16 viengimenes mājas, skola, bērnudārzs u.c.) un Kļaviņās un Ceļmalniekos (22 pastāvīgie iedzīvotāji, 2 daudzdzīvokļu mājas).

Projekta teritorijā ir viena centralizētās ūdensapgādes sistēma, kuru veido pagājušā gadsimta septiņdesmitajos-astoņdesmitajos gados izbūvēti 2 urbumi, ūdenstornis un ūdens sadales tīkli, kā arī 2009. gadā izbūvētā dzeramā ūdens sagatavošanas stacija.

Kanalizācijas sistēma ir dalītā. Sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmu veido kanalizācijas tīkli, 2 kanalizācijas sūkņu stacijas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas nedarbojas. Lietus ūdeņi tiek savākti grāvjos, speciāla lietus kanalizācijas sistēma Raņķos nav izbūvēta.

Ūdensapgādes pakalpojumus Raņķos izmanto 164 iedzīvotāji (80,8 % no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijās) un kanalizācijas pakalpojumus 150 iedzīvotāji (73,9% no iedzīvotāju skaita). Bez tam ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Raņķos izmanto arī bērnudārzs, pasts, doktorāts un veikals. Nekādu citu juridisko personu, kas varētu lietot ūdenssaimniecības pakalpojumus, Raņķos nav.

Jāatzīmē, ka Raņķos iedzīvotāji no centralizētā ūdensvada piegādāto ūdeni lieto ne tikai komunālajām vajadzībām, bet arī citām māsaimniecības vajadzībām (lopu dzirdināšanai, mazdārziņu laistīšanai), kas ievērojami palielina māsaimniecību ūdens patēriņu.

Raņķu ciemā centralizētās ūdensapgādes sistēmu veido 2 artēziskie urbumi (darba aka un rezerves aka), ūdenstornis (darba tilpums 58 m³), dzeramā ūdens sagatavošanas stacija, kas aprīkota ar automātiskās vadības bloku, un ūdens sadales tīkli, kuru kopējais garums ir 1857 m. Ūdensapgādes tīkli un ūdenstornis ir novecojuši (būvēti 1973.-1974. gadā), bet ūdens sagatavošanas stacija ir jauna (izbūvēta 2009. gadā), urbums nr. 1 2009. gadā modernizēts, aprīkots ar jaunu sūkni, bet urbumam nr. 2 nepieciešami uzlabojumi.

Ūdensapgādes pakalpojumu kvalitāte ir apmierinoša. No urbumiem iegūtais ūdens tiek attīrīts ūdens sagatavošanas stacijā un ūdensapgādes tīklā tiek padots normatīvajām prasībām atbilstošs, bet nepieciešami uzlabojumi ūdens sadales tīklā, jo cauruļvadi ir novecojuši, tajos konstatēti lieli ūdens zudumi, kā arī piegādātā ūdens kvalitātes pasliktināšanās. Nepieciešama ūdensvadu rekonstrukcija. Bez tam Raņķos nepieciešama arī ūdensapgādes sistēmas paplašināšana, jo esošajā situācijā centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus izmanto tikai 164 iedzīvotāji (80,8% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā).

Notekūdeņu apsaimniekošana Raņķos nav atbilstoša vides kvalitātes normatīvajām prasībām un arī kanalizācijas pakalpojumu pieejamība nav apmierinoša (pakalpojumus lieto 150 cilvēki, 73,9% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā). Kanalizācijas sistēmu veido tīkli (paštecības tīkli, 2 kanalizācijas sūkņu stacijas, 2 spiedvadi) un bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas nedarbojas. Nepieciešami būtiski uzlabojumi (jaunas

bioloģiskās NAI būvniecība, kanalizācijas tīklu rekonstrukcija un paplašināšana) kanalizācijas sistēmas darbības nodrošināšanai atbilstoši normatīvajām prasībām.

2.tabula. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība un apjomi Projekta teritorijā

Rādītāji	Esošā situācija (2008.gada dati.)	Esošā situācija (2009.gada dati.)	Aprēķinātie 2010.g.dati, izmantojot 8 mēnešu uzskaites datus
Iedzīvotāju skaits projekta teritorijā	203 cilvēki	203 cilvēki	203 cilvēki
Ūdens patēriņš			
Ūdensapgādes lietotāju skaits un procents	164 80,8%	164 80,8%	164 80,8%
Mājsaimniecību ūdens patēriņš	173 l/dnn/cilv. 28,4 m ³ /dnn 10365 m ³ /gadā	160 l/dnn/cilv. 26,2 m ³ /dnn 9578 m ³ /gadā	160 l/dnn/cilv. 26,2 m ³ /dnn 9578 m ³ /gadā
Iestāžu un uzņēmumu ūdens patēriņš	2,9 m ³ /dnn 1074 m ³ /gadā	2,9 m ³ /dnn 1074 m ³ /gadā	2,9 m ³ /dnn 1074 m ³ /gadā
Kopā patērētā ūdens daudzums.	31,3 m ³ /dnn 11430 m ³ /gadā	29,2 m ³ /dnn 10652 m ³ /gadā	29,2 m ³ /dnn 10652 m ³ /gadā
Iegūtā ūdens daudzums	38,4 m³/dnn 14000 m³/gadā	36,2 m³/dnn 13225 m³/gadā	38,0 m³/dnn 13857 m³/gadā
Zudumi	7,0 m ³ /dnn 2570 m ³ /gadā 18,47%	7,1 m ³ /dnn 2573 m ³ /gadā 19,5%	8,8 m ³ /dnn 3205 m ³ /gadā 23,1%
Notekūdeņu daudzums			
Kanalizācijas lietotāju skaits un procents	150 73,9%	150 73,9%	150 73,9%
Iedzīvotāju notekūdeņu daudzums	20,8 m ³ /dnn 7577 m ³ /gadā	19,2 m ³ /dnn 7008 m ³ /gadā	19,2 m ³ /dnn 7008 m ³ /gadā
Iestāžu un uzņēmumu notekūdeņu daudzums	2,9 m ³ /dnn 1074 m ³ /gadā	2,9 m ³ /dnn 1074 m ³ /gadā	2,9 m ³ /dnn 1074 m ³ /gadā
Kopā savākto notekūdeņu daudzums	23,7 m ³ /dnn 8651 m ³ /gadā	22,1 m ³ /dnn 8082 m ³ /gadā	22,1 m ³ /dnn 8082 m ³ /gadā
Infiltrācija	9,5 m ³ /dnn 3461 m ³ /gadā 28,6%	8,9 m ³ /dnn 3233 m ³ /gadā 28,6%	8,9 m ³ /dnn 3233 m ³ /gadā 28,6%
Vidē novadīto notekūdeņu daudzums	33,2 m ³ /dnn 12112 m ³ /gadā	31,01 m ³ /dnn 11315 m ³ /gadā	31,0 m ³ /dnn 11315 m ³ /gadā

Informācijas avots: B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja, Raņķu pagasta pārvaldes grāmatvedības uzskaites dati, Konsultanta aprēķini.

Iegūtā ūdens daudzums 2008. un 2009. gadā 2. tabulā atspoguļots atbilstoši darba urbuma uzskaites žurnālā reģistrētajam daudzumam, kura daudzums sakrīt ar uz dzeramā ūdens sagatavošanas stacijā uzstādītā ūdens plūsmas mērītāja datiem. Pārējie rādītāji 2.tabulā aprēķināti, izmantojot Raņķu pagasta pārvaldes grāmatvedības datus par ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem un realizētā ūdens daudzumu, kā arī konsultanta pieņēmumus par notekūdeņu daudzumu, kas veidojas proporcionāli piegādātā ūdens daudzumam (80% no ūdens patēriņa)

2.2. ŪDENSAPGĀDES INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

- **ARTĒZISKIE URBUMI**

Raņķu ciemā ir divi artēziskie urbumi (darba aka un rezerves aka). Tie spēj nodrošināt ūdens resursus esošajam un plānotajam pieprasījumam Projekta teritorijā. Atbilstoši atļaujai B kategorijas piesārņojošai darbībai atļautais iegūstamā ūdens daudzums noteikts abiem urbumiem kopā -16790 m³/gadā, t.i., 46 m³/dnn.

2009. gadā Raņķos tika uzbūvēta dzeramā ūdens sagatavošanas stacija un reizē ar tās būvniecību ir veikta arī darba urbuma modernizācija, bet rezerves urbumam rekonstrukcija vēl nepieciešama. Darba urbums ir apgādāts ar jaunu sūkni. Ar dzeramā ūdens sagatavošanas staciju saslēgti ir abi urbumi, bet rezerves urbuma lietošana ir apgrūtināta, jo tas ir nolietojies, nepieciešama tā rekonstrukcija.

Iegūtā ūdens daudzuma uzskaitē ir automatizēta. Skaitītājs uzstādīts ūdens sagatavošanas stacijā pirms ūdens attīrīšanas iekārtām.

Līdz 2008. gadam, kad nedarbojās ūdens sagatavošanas stacija, iegūtā ūdens daudzums tika noteikts aprēķinu ceļā, bet no 2008.gada – instrumentāli uzmērīts.

3.tabula. Artēzisko urbumu raksturojums

Akas nosaukums, nr. un funkcionālā nozīme	Izbūves gads	Akas dziļums un ūdens ieguves horizonts	Akas aprīkojums	Atļautais ūdens ieguves daudzums	Iegūtais ūdens daudzums 2009.gadā	Īpatnējais un maksimālais pieļaujамais debīts
Raņķu urbums nr.1 LVĢMA 3933 Darba aka	1974	200 m D ₃ ŠV	Sūknis, q=1,65 l/s	16790 m ³ /g 46,3 m ³ /dnn	13 225 m ³ /g 36,2 m ³ /dnn	0,40 l/s 0,71 l/s
Raņķu urbums nr.2 LVĢMA 4146 Rezerves aka	1987.	187 m D ₃ gj+am	Sūknis, q=2,7 l/s			0,40 l/s 0,50 l/s

Informācijas avoti: Ūdensapgādes urbuma pase, Raņķu pagasta pārvaldes dati, konsultanta vērtējums.

Artēzisko urbumu debīts ir pietiekošs, lai nodrošinātu ūdens ieguvi esošajam un ilgtermiņā plānotajam ūdens resursu pieprasījumam. Pareiza ekspluatācijas noteikumu ievērošana nodrošinās darba urbuma sekmīgu darbību, bet rezerves urbumam nepieciešama rekonstrukcija, kas plānota ilgtermiņa investīciju programmas ietvaros.

Atbilstoši aizsargjoslu aprēķiniem gan darba urbumam, gan rezerves urbumam ir noteikta 10 m rādiusā stingrā režīma aizsargjosla un 330 m rādiusā ķīmiskā aizsargjosla. Ūdens gūtnes teritorija ir iežogota un kopta

- **ŪDENS UZKRĀŠANAS IERĪCES (ŪDENSTORNIS)**

Raņķos blakus urbumam nr.1 atrodas ūdenstornis, kas pilda spiedienu regulējošas funkcijas un nodrošina ūdens rezerves īslaicīgu ūdens ieguves traucējumu gadījumos. Torņa tehniskais stāvoklis ir apmierinošs, jo 2009. gadā, kad tika būvēta dzeramā ūdens sagatavošanas stacija, reizē ar ŪSS izbūvi tika veikta arī ūdenstornja rekonstrukcija-siltināšana un krāsošana (no ārpuses). Tomēr uzlabojumi torņa sekmīgas darbības nodrošināšanai ilgtermiņā ir nepieciešami. Tā kā ūdens sagatavošanas stacijā uzstādīts hidrofors nevar nodrošināt ūdens rezerves ilgākam laika periodam, Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstības ilgtermiņa investīciju programmā analizēta iespēja rekonstruēt esošo torni.

4.tabula. Ūdenstorņu raksturojums

Torņa nosaukums un funkcionālā nozīme	Izbūves gads	Tvertnes materiāls	Tvertnes parametri
Ūdenstornis	1975.g.	Tērauds	Torņa tilpums 63,8 m ³ Darba tilpums 58 m ³ Tvertnes diametrs 4 m

Informācijas avoti: Ūdensapgādes tehniskā pase, 2010. gada 17. februārī sastādīts ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu novērtējums Skrundas novada Raņķu pagastā

• DZERAMĀ ŪDENS SAGATAVOŠANAS IEKĀRTAS.

Dzeramā ūdens sagatavošanas stacija Raņķos uzcelta 2009. gadā. Tajā uzstādītas atdzelžošanas iekārtas ($q=5 \text{ m}^3/\text{h}$), kas nodrošina ūdens ķīmisko attīrīšanu. Iekārtām ir 2 gadu garantija. Tās uzstādījis SIA „Aqua sistēmas”. Izpilddokumentācijā iekļauts testēšanas pārskats, kas liecina, ka pēc tehnoloģiskā procesa sagatavotā ūdens kvalitāte ir atbilstoša normatīvajām prasībām: pH 7,70, N-NH₄ 0,30 mg/l, Fe 0,13 mg/l. Ūdens paraugu analīzes, kas taisītas pēc ūdens sagatavošanas stacijas darbības uzsākšanas, arī liecina, ka USS Raņķos darbojas labi un tuvākajos gados pasākumi ūdens kvalitātes uzlabošanai nav plānojami. Ja ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs nodrošinās USS apkalpošanu atbilstoši tehniskās apkalpes prasībām, tad USS sekmīgi darbosies visā plānošanas periodā (līdz 2020. gadam).

5.tabula. Ūdens sagatavošanas stacijas raksturojums.

Tehnoloģiskās iekārtas	Izbūves gads	Iekārtas jauda	Apkalpes ēkas raksturojums
Hidrofors (V=480 l) Reakcijas tvertne RT 600 Atdzelžošanas iekārtas UBCA24 1 un UBCA 2 Filtru vadības mehānisms Ūdens skaitītājs un saslēgumu cauruļvadi Filtru skalošanas ūdeņu kanalizācijas nosēdaka (ar infiltrāciju gruntī)	2009.g.	5 m ³ /h	Apmierinošs

Informācijas avoti: 2010. gada 17. februārī sastādīts ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu novērtējums Skrundas novada Raņķu pagastā

• ŪDENS SADALES TĪKLI

Ūdensapgādes tīklu kopējais garums Raņķos ir 1857 m (ielu tīkli 1631 m un pievadi 226 m). Tīklojums ir izbūvēts 1974.-1975.gadā. Esošajā situācijā ūdens piegāde nodrošināta 164 iedzīvotājiem (80,8% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā), kā arī Raņķu ciemā visām esošajām iestādēm un uzņēmumiem.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdensapgādi visiem lietotājiem, kā arī lai būtiski samazinātu ūdens zudumus, nepieciešama visu veco ūdensvadu rekonstrukcija, kas plānota investīciju projekta ietvaros. Bez tam Raņķos nepieciešama arī ūdens apgādes tīklu paplašināšana, lai nodrošinātu pakalpojuma pieejamību visām māsaimniecībām Projekta teritorijā, kas ir ekonomiski pamatota ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanas teritorija. Tomēr, ņemot vērā māsaimniecību vēlmi pieslēgties centralizētās ūdensapgādes tīklam, prognozēts, ka projekta īstenošanas rezultātā ūdensapgādes pakalpojumus lietos 193 iedzīvotāji (95,1% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā).

6.tabula. Ūdensapgādes tīkla raksturojums

Rādītāji	Raksturojums
Ūdensapgādes sistēmas izbūve	1974.-1975.g.
Tīklu kopējais garums	1857 m
Tīklu raksturojums:	Ielu tīkli – 1631 m: Ķeta caurules d=50 mm - 760 m un d=100 mm 871 m Pievadi: plastmasas caurules, d=50mm – 226 m)
Spiediens sistēmā	Nav datu
Sacilpojuma raksturojums	Sacilpojuma nav
Reģistrēto avāriju skaits gadā	4-6 avārijas gadā
Ūdens zudumi gadā	7,1 m ³ /dn, 2573 m ³ /gadā, 19,5% (2009.gada dati)

Informācijas avoti: Ūdensapgādes tehniskā pase, 2010. gada 17. februārī sastādīts ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu novērtējums Skrundas novada Raņķu pagastā.

• ELEKTROENERĢIJAS PATĒRIŅŠ

Pēc Raņķu pagasta pārvaldes uzskaites datiem elektroenerģijas patēriņš ūdensapgādē 2008. gadā bija 7434 kWh/gadā, t.i. 0,650 kWh uz vienu realizēto kubikmetru ūdens vai 0,531 kWh uz vienu iegūto kubikmetru ūdens, bet 2009.gadā tas bija lielāks, jo ar pilnu jaudu darbojās dzeramā ūdens sagatavošanas stacija (kopā 9775 kWh/gadā, 0,918 kWh/m³ realizētā ūdens daudzumu vai 0,739 kWh/m³, rēķinot uz iegūto kubikmetru daudzumu. 2010. gadā plānotais elektroenerģijas patēriņš aprēķināts, ņemot vērā 2009. gada patēriņu uz vienu kubikmetru.

• ŪDENS REZERVES UGUNSDZĒSĪBAI

Datu par hidrantu izvietojumu Raņķos ūdensapgādes tīklojumā nav, bet nodrošinājums ar ūdens rezervēm ir labs, jo Raņķu ciems pieguļ Ventas upei, no kuras var iegūt ūdeni ugunsdzēsības vajadzībām. Bez tam ciemam cauri tek Ēnava. Ciema teritorijā Ventai ir iespējams piebraukt vairākās vietās.

• ŪDENS BILANCE UN ŪDENS RESURSU UZSKAITE

7.tabula. Ūdensapgādes nodrošinājums

Gads	Iedzīvotāji un pieslēgumi			Ūdens patēriņš				Ūdens zudumi		Iegūtais ūdens daudzums
	Iedzīvotāji	Pakalpojumu lietotāji		Mājsaimniecības		Institucionālais patēriņš	Kopā	m ³ /dn	%	
		Skaits	skaits	%	l/c/d	m ³ /dn	m ³ /dn			m ³ /dn
2008.g.	203	164	80,8	173	28,4	2,9	31,3	7,0	18,4	38,4
2009.g.	203	164	80,8	160	26,2	2,9	29,2	7,1	19,5	36,2
2010.g.	203	164	80,8	160	26,2	2,9	29,2	8,8	23,1	38,0

Piezīme. 7.tabulā atspoguļotie skaitļi ir aprēķinātos noapaļoti lielumi, tāpēc, tos saskaitot, kontrolsummās decimāldaļās var atrast nesakrītību par 1/10-daļu.

Informācijas avoti: Raņķus pagasta pārvaldes dati, Konsultanta vērtējums.

Ūdens bilance Raņķos iegūta aprēķinu ceļā, jo instrumentāli uzmērīts tiek tikai iegūtais ūdens daudzums un juridiskajām personām realizētā ūdens daudzums. Mājsaimniecību ūdens patēriņš noteikts aprēķinu ceļā, jo tikai 20 (12,2% no lietotāju skaita) iedzīvotāji norēķinās pēc skaitītāju rādītājiem. Līdz ar to arī ūdens zudumi noteikti aprēķinu ceļā.

Raņķu ciemā instrumentālā uzmērīšana nodrošināta tikai iegūtā ūdens daudzumam, kas TEPā ir atspoguļots atbilstoši uzskaitītā ūdens daudzumam (Skaitītāja rādītāji atspoguļoti ūdens resursu ieguvies žurnālā). Visi pārējie rādītāji ūdens bilancē un notekūdeņu bilancē uzrādīti atbilstoši TEPā aprakstītajiem pieņēmumiem.

Veidojot informāciju par esoši situāciju, galvenie rādītāji, kuri tika uzskatīti par precīziem, ir iegūtā ūdens daudzums un realizētā ūdens daudzums juridiskām personām.

Grāmatvedības uzskaites dati atspoguļo realizēto pakalpojumu (ūdens un notekūdeņu) daudzumu, bet tie ir aprēķināti, izmantojot pieņēmumus.

Mājsaimniecību ūdens patēriņš aprēķināts, ņemot vērā vidējo iedzīvotāju ūdens patēriņu (120 l/c/d., t.i., 3,6 m³/cilv./mēnesī) un indikatīvi novērtējot citām mājsaimniecības vajadzībām (lopu dzirdināšanai, mazdārziņu laistīšanai) izlietoto ūdens daudzumu (2009.gadā vidēji 40 l/c/d).

Raņķos nepieciešami būtiski uzlabojumi realizētā ūdens daudzuma uzskaitē. Plānots, kad tiks noslēgti līgumi starp SIA „Skrundas komunālie pakalpojumi” un ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem, līgumos tiks ietverta prasība lietotājiem uzstādīt ūdens skaitītājus. Tādējādi tika panākta 100% realizētā ūdens instrumentāla uzskaitē. Iegūtā ūdens instrumentāla uzskaitē ir nodrošināta ar skaitītāju, kurš ir uzstādīts dzeramā ūdens sagatavošanas stacijā.

• DZERAMĀ ŪDENS KVALITĀTE

Raņķos ūdens kvalitātes kontrole tiek veikta saskaņā ar MK noteikumu Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām. Ciemā darbojas dzeramā ūdens sagatavošanas stacija, kas nodrošina ūdens sagatavošanu atbilstoši normatīvajām prasībām. Bez ūdens sagatavošanas stacijas kvalitatīva ūdens piegāde lietotājiem nav iespējama, jo ūdens tiek iegūts no D₃ŠV un D₃gj+am horizonta, kur ūdens dabiskās īpašības nav atbilstošas dzeramā ūdens kvalitātes prasībām.

8.tabula. Dzeramā ūdens kvalitāte

Rādītāji	Pie patērētāja: 14.10.2010 (analīzes no Sākumskolas)	: 28.04.2009 (analīzes no USS)	USS izpild- dokumentācijā norādītie dati	Urbumu pasēs dati (urbums nr.1/ urbums nr.2)	Normatīvs pēc MK not. 235 prasībām un SVA prasībām
pH	7,7	7,29	7,70	7,95/8,00	6,5-9,5
Kopējā cietība, mg/l	-	-	-	7,20/5,30	-
Kopējais Fe, mg/l	0,046	<0,030	0,13	0,82/1,30	0,20
Elektrovadīt spēja, uS/cm	592	567	-	-	2500
Krāsainība	<5 grādi	<5 grādi	-	Ūdens bez smakas, bez piegaršas, dzidrs	Pieņemama patērētājam un bez būtiskām izmaiņām
Garša, smarža	Nav	Garša 0 balles Smarža 0 balles			
Duļķainība	0,34 NTU	<0,58	-	-	1,75 mg/l
Amonija joni, mg/l	<0,050	0,049	0,30	Nav konstatēti Nav konstatēti	0,50
Magnijs, mg/l	-	-	-	14,6/32,8	-
Sulfāti	-	-	-	-	250
Hlorīdi	-	-	-	-	250
Nātrijs+ Kālijs	-	-	-	-	200

Nitrāti un nitrīti	-				-
Koliformas, KVV/100 ml	0	0	-	-	0
E coli, KVV/100 ml	0	0	-	-	0

Informācijas avoti: 1) Pārtikas un veterinārā dienesta Nacionālā diagnostikas centra Kurzemes reģionālās laboratorijas testēšanas pārskats nr.S.1/916.1-2009.

2) Dzeramā ūdens sagatavošanas stacijas būvniecības izpilddokumentācija. 3) Urbumu pases dati.

- **ESOŠĀS SITUĀCIJAS ATBILSTĪBA ES UN LR NORMATĪVAJĀM PRASĪBĀM**

9.tabula. Ūdensapgādes atbilstība normatīvajām prasībām

Normatīvie akti	Atbilstības vērtējums
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (Ūdens struktūrdirektīva).	Neatbilst prasībām. Lai sasniegtu atbilstību, nepieciešams nodrošināt 100% iegūtā un patērētā ūdens instrumentālu uzskaiti.
Padomes Direktīva 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti. MK not. Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”. Direktīvas 98/83/EK ieviešanas plāns.	Daļēji atbilst. Ciemā ir izbūvēta un kvalitatīvi darbojas dzeramā ūdens sagatavošanas stacija, bet lietotājiem ūdens tiek piegādāts pa vecajiem cauruļvadiem, kuros pasliktinās ūdens kvalitāte. Ūdensapgādes pieejamība nodrošināta tikai 80,8% mājāsaimniecību.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/118/EK par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos. MK not. Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”	Atbilst prasībām. Artēziskie urbumi ir pasargāti no bojājumiem, tiem noteikta aizsargjosla, aprīkoti ar aizsargbūvi atbilstoši normatīvajām prasībām, lai virszemes piesārņojums nenonāktu gruntsūdeņos un pazemes ūdeņos.

2.3. KANALIZĀCIJAS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

- **NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTAS**

Raņķu ciemā ir pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados izbūvētās un 2001.-2002.gadā rekonstruētas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO 100, kas nedarbojas. BIO 100 iekārtu rekonstrukcija nav bijusi veiksmīga, jo NAI atrodas ekonomiski neizdevīgā vietā, to jauda ir pārāk liela Raņķu ciema notekūdeņu daudzumam, tāpēc iekārtu darbināšana ir pārtraukta jau drīz pēc rekonstrukcijas projekta realizācijas. Tomēr Raņķu ciema notekūdeņi nenonāk Ventā bez jebkādas attīrīšanas. Notekūdeņu daļēja attīrīšana notiek bioloģiskajos dīķos (2 dīķi, $V=2 \times 2025 \text{ m}^3$) un arī BIO 100 rezervuārs kalpo kā nostādinātājs. Esošajā situācijā daļa notekūdeņu, kas ir nostādināti un izplūst caur bioloģiskajiem dīķiem, infiltrējas gruntī un daļa ieplūst Ventā.

Atļaujā B kategorijas piesārņojošai darbībai vidē novadīto notekūdeņu daudzums Raņķos ir noteikts $33 \text{ m}^3/\text{dnn}$, 2009. gadā aprēķinātais notekūdeņu daudzums, ieskaitot infiltrāciju, ir $31 \text{ m}^3/\text{dnn}$, bet ilgtermiņā notekūdeņu daudzums, ņemot vērā ūdens patēriņa samazinājumu cilvēkdienā un infiltrācijas samazinājumu tīklu rekonstrukcijas rezultātā, prognozēts vēl mazāks – $24,7 \text{ m}^3/\text{dnn}$. Tas nozīmē, ka Raņķos ir vajadzīgas mazākas jaudas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuru izbūve ir plānota investīciju projekta ietvaros.

Esošās NAI atrodas ārpus Raņķu ciema apbūves, 75 m attālumā no Ventas krasta, bet NAI izvietojums ir ļoti neizdevīgs, jo ir jādarbina 2 kanalizācijas sūkņu stacijas, lai notekūdeņus novadītu uz NAI. Jaunu NAI būvniecība plānota esošās KSS2 vietā ar izplūdi Ēnavas upē, kas Projekta teritorijas robežās ietek Ventā. Šāds risinājums ļaus racionālāk, ar mazāku elektroenerģijas patēriņu savākt un attīrīt notekūdeņus nekā rekonstrējot esošās NAI.

10.tabula. Esošo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu raksturojums

Iekārtas	Izbūves gads	Maksimālā jauda (m^3/dnn)		Fiziskais nolietojums (%)	Tehniskais stāvoklis	Apkalpes ēkas stāvoklis
		Faktiskā 2009.g. dati	projektētā			
Raņķu bioloģiskās NAI	Izbūvētas ap 1980..g., rekonstruētas 2001.-2002..g.	31,0	100	50%	Neapmierinošs	Apmierinošs

Informācijas avoti: Kanalizācijas pases dati, B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas dati, Raņķu pagasta pārvaldes dati, konsultanta vērtējums.

- **KANALIZĀCIJAS SŪKŅU STACIJAS**

11.tabula. Kanalizācijas sūkņu stacijas raksturojums

Iekārtas	Izbūves gads	Sūkņu tips, marka	Sūkņu ražība, m^3/h	Elektromotora jauda, kV	Fiziskais nolietojums (%)	Tehniskais stāvoklis	Ēkas stāvoklis
KSS	Ap 1980.g.	Grinder 200.IT	2x22	2x1,7	80%	Apmierinošs	Apmierinošs
Galvenā KSS	Ap 1980.g..	Grinder 200.IT	2x24	2x1,7	80%	Apmierinošs	Apmierinošs

Informācijas avoti: Kanalizācijas pases dati, B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas dati, Raņķu pagasta pārvaldes dati, konsultanta vērtējums.

Raņķos ir divas kanalizācijas pārsūkņēšanas stacijas (KSS). Tās izbūvētas reizē ar kanalizācijas tīklu izbūvi. KSS darbība nav efektīva, jo tās tērē elektroenerģiju, lai nodrošinātu notekūdeņu novadīšanu uz NAI, kuras nedarbojas.

Raņķos ir nepieciešami būtiski uzlabojumi kanalizācijas sistēmas darbības uzlabošanā, t.sk. kanalizācijas tīklu izvietojuma pārskatīšana, lai varētu atteikties no neefektīvo KSS darbināšanas.

- **KANALIZĀCIJAS TĪKLI**

Kanalizācijas tīklu kopējais garums ir 2421 m. Tīklojums ir izbūvēts ap 1980. gadu, tas ir ne tikai nolietojies, bet arī ir neracionāli izvietots, jo notekūdeņu novadīšanai uz NAI ir vajadzīgas 2 KSS.

Raņķu ciema kanalizācijas tīklu izvietojums nodrošina kanalizācijas pakalpojumu pieejamību 150 iedzīvotājiem (73,9% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā), kā arī ciema teritorijā esošajām iestādēm un uzņēmumiem. Raņķos nepieciešami būtiski uzlabojumi kanalizācijas sistēmā, rekonstruējot kanalizācijas trases, lai novērstu kanalizācijas noplūdes un samazinātu infiltrāciju, kā arī vajadzīga sistēmas paplašināšana, lai nodrošinātu pakalpojuma pieejamību visām tām mājsaimniecībām, kam būs nodrošināta ūdensapgādes pieejamība, t.i., vismaz 95,1% iedzīvotājiem Projekta teritorijā.

12.tabula. Kanalizācijas tīklu raksturojums

Rādītāji	Raksturojums
Kanalizācijas sistēmas izbūve	Ap 1980.g.
Kanalizācijas tīklu raksturojums:	Tīklu kopgarums 2421 m (neskaitot pieslēgumus). 1) Galvenais kolektors (keramikas), L=550 m, d=200 mm 2) Ielu tīkli, L=1341 m t.sk. keramikas 699 m (d=150mm) azbestcimenta 642 m (d=150mm) 3) Spiedvadi (tērauda), L=530 m, d=150 mm 4) Pieslēgumi, kopā 16, L=59 m, d=150mm
Reģistrēto avāriju skaits gadā	2-4 gadā
Notekūdeņu noplūdes	Netiek reģistrēta (~20% avāriju laikā)
Infiltrācija	8,9 m ³ /dnn, 3233 m ³ /gadā, 28,6%

Informācijas avoti: Kanalizācijas tehniskā pase, 2010. gada 17. februārī sastādīts ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu novērtējums Skrundas novada Raņķu pagastā, Raņķu pagasta pārvaldes dati, konsultanta aprēķini.

- **ELEKTROENERĢIJAS PATĒRIŅŠ**

Raņķos notekūdeņu apsaimniekošanā elektroenerģija tiek tērēta tikai notekūdeņu pārsūkņēšanā, jo bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nedarbojas. Konstatētais elektroenerģijas patēriņš ir 0,289 kWh/m³, rēķinot uz savākto notekūdeņu daudzumu (2335 kWh/gadā). Raņķos ir jāmeklē risinājums notekūdeņu apsaimniekošanas optimizēšanai, jo KSS tērē elektroenerģiju, bet NAI nedarbojas un vidē tiek novadīti tikai nostādināti notekūdeņi, tāpēc var uzskatīt, ka elektroenerģijas patēriņš ir nelietderīgs.

- **NOTEKŪDEŅU BILANCE UN KANALIZĀCIJAS PAKALPOJUMU LIETOTĀJI**

13.tabula. Notekūdeņu bilance un kanalizācijas pakalpojumu lietotāji

Gads	Iedzīvotāji un pieslēgumi			Notekūdeņu patēriņš				Infiltrācija kanalizācijas sistēmā		Plūsma uz NAI m ³ /dn
	Iedzīvotāji	Lietotāji		Mājsaimniecības		Inst. patēriņš	Kopā	m ³ /dn	%	
		Skaitis	skaitis	%	l/c/d	m ³ /dn				
2008.g.	203	150	73,9	138,4	20,8	2,9	23,7	9,5	28,6	33,2
2009.g.	203	150	73,9	128,0	19,2	2,9	22,1	8,9	28,6	31,0
2010.g.	203	150	73,9	128,0	19,2	2,9	22,1	8,9	28,6	31,0

Rādītāji 13.tabulā aprēķināti, izmantojot Raņķu pagasta pārvaldes grāmatvedības datus par ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājiem un realizētā ūdens daudzumu, kā arī konsultanta pieņēmumus par notekūdeņu daudzumu, kas veidojas proporciopnāli piegādātā ūdens daudzumam (80% no ūdens patēriņa)
Informācijas avoti: Raņķus pagasta pārvaldes dati, Konsultanta vērtējums.

- **NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS KVALITĀTE**

Raņķu ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nedarbojas, notekūdeņi tiek nostādināti BIO 100 iekārtu tvertnē un pēc tam novadīti uz bioloģiskajiem dīķiem, no kuriem daļa notekūdeņu infiltrējas gruntī un daļa aizplūst uz Ventu. Notekūdeņu analīzes, kas tiek veiktas atbilstoši B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā noteiktajai monitoringa programmai (vienu reizi gadā – novembrī, akreditētā laboratorijā), liecina, ka vidē novadīto notekūdeņu piesārņojuma koncentrācija nav lielāka par normatīvajās prasībās noteikto, tomēr notekūdeņu attīrīšanu nevar uzskatīt par atbilstošu vides aizsardzības prasībām, jo dabiskie bioloģiskie procesi nedarbojas sasaluma periodā un līdz ar to ziemā Ventā tiek novadīti neattīrīti ūdeņi.

B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā aprēķināts, ka ar Raņķu ciema notekūdeņiem vidē tiek novadīts šāds piesārņojuma daudzums: suspendētās vielas 0,531 t/gadā, BSP₅ 0,416 t/gadā un ŪSP 0,916 t/gadā.

14.tabula. Notekūdeņu attīrīšanas raksturojums

Rādītāji	Normatīvās prasības	Raņķu ciema notekūdeņu testēšanas pārskati	
		Nr. T1/2667.1-2008 25.11.2008 (notekūdeņi aiz KSS)	Nr. 1/16037.1-2009 12.11.2009 (notekūdeņi pēc nostādināšanas bioloģiskajos dīķos)
Amonija slāpekļis, mg N/l			0,18
BSP ₅ , mg O ₂ /l	<25	104	2,0
Fosfātu fosfors, mg F/l			<0,10
Kopējais fosfors, mg P/l			<0,10
Kopējais slāpekļis, mg N/l			5,0
Nitrātu slāpekļis, mg N/l			1,91
SV, mg/l	<35	67	24,0
ŪSP, mg/l	<125	206	51

Informācijas avots: Pārtikas un veterinārā dienesta Nacionālā diagnostikas centra Zemgales reģionālās laboratorijas testēšanas pārskati

- **NOTEKŪDEŅU DŪŅU UN NOSĒDUMU APSAIMNIEKOŠANA**

B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā noteikts, ka Raņķu ciema NAI notekūdeņu dūņas atbilst sadzīves notekūdeņu dūņu raksturojumam un nav bīstamas. Tās, atbilstoši atļaujai, izsūknējamas un ar asenizācijas transportu izvedamas izmantošanai kā degradētu augšņu mēslojums. Šajā atļaujā noteikts, ka NAI bioloģiskie bloki jātīra vismaz vienu reizi gadā, bet biodīķi vienu reizi 5 gados. Tā kā NAI BIO 100 nedarbojas, notekūdeņu apsaimniekotājs pēdējos gados to nav veicis.

Plānots, ka SIA „Skrundas komunālā saimniecība” iegādāsies asenizācijas transportu un dūņas no jaunizbūvētajām NAI izvedīs uz Skrundas NAI dūņu laukiem.

- **NOKRIŠŅU ŪDEŅU SAVĀKŠANA UN NOVADĪŠANA**

Raņķos nav izbūvēta lietus ūdeņu novadīšanas kanalizācija. Nokrišņu ūdeņi tiek novadīti pa dabiskām ūdens tecēm un grāvjiem uz Ēnavu un Ventu. Arī sadzīves kanalizācijas sistēmā nonāk daļa virszemes noteces ūdeņu. Aprēķinātā infiltrācija kanalizācijas sistēmā ir 28,6%.

- **ESOŠĀS SITUĀCIJAS ATBILSTĪBA ES un LR NORMATĪVAJĀM PRASĪBĀM**

15.tabula. Notekūdeņu apsaimniekošanas atbilstība normatīvajām prasībām

Normatīvie akti	Atbilstības vērtējums
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (Ūdens struktūrdirektīva).	Neatbilst prasībām. Lai pilnībā sasniegtu atbilstību, nepieciešams nodrošināt 100% iegūtā un patērētā ūdens instrumentālu uzskaiti, kā arī nodrošināt notekūdeņu plūsmas mērīšanu.
Padomes Direktīva 91/271/EEK (par komunālo notekūdeņu attīrīšanu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2006/118/EK par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos MK not. Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī"	Neatbilst prasībām, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nedarbojas, pakalpojumu pieejamība nodrošināta tikai 73,9% iedzīvotājiem Projekta teritorijā.
Padomes Direktīva 86/278/EEK par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas MK 2006. gada 2. maija noteikumi Nr.362 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli”	Neatbilst, jo notekūdeņu nosēdumi netiek apstrādāti atbilstoši normatīvajām prasībām.

3. INSTITUCIONĀLĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

3.1. PAŠVALDĪBAS RAKSTUROJUMS

LĒMĒJVARA. Raņķu pagasta Raņķu ciemā, kas ir Projekta īstenošanas vieta, lēmējvaru pārstāv Skrundas novadā dzīvojošo iedzīvotāju ievēlēta Dome – Skrundas novada dome. Domes darbu vada no deputātu vidus ievēlēts domes priekšsēdētājs. Lai īstenotu Domes lēmumu izpildi un nodrošinātu likumā „Par pašvaldībām” noteikto pašvaldības funkciju izpildi, ar Domes lēmumu ir izveidotas izpildinstitūcijas.

IZPILDINSTITŪCIJAS. Domes pieņemto lēmumu izpildes organizatorisko un tehnisko nodrošinājumu veic Domes administrācija, kuras sastāvā ietilpst arī projektu speciālists. Pašvaldības administrāciju veido Administratīvo lietu nodaļa, attīstības nodaļa un Finanšu nodaļa, kā arī trīs pakalpojumu pārvaldes – Nīkrāces, Raņķu un Rudbāržu.

Lai nodrošinātu likumā „Par pašvaldībām” noteikto pašvaldības funkciju izpildi, Dome ir izveidojusi pašvaldības iestādes (Skrundas būvvalde, bāriņtiesa, veselības un sociālās aprūpes centrs, PII „Liepziediņš”, aprūpes nams „Valtaiķi” bibliotēka, kultūras nams u.c.), pašvaldības aģentūru „Sociālais dienests” un 2 pašvaldības komercsabiedrības, t.sk. SIA „Skrundas komunālā saimniecība”.

Skrundas novada pašvaldība darbojas atbilstoši nolikumam „Skrundas novada pašvaldības nolikums”, kas ir apstiprināts ar Skrundas novada domes 22.10.2009 lēmumu (Skrundas novada pašvaldības saistošie noteikumi nr. 8/2009).

Skrundas novada pašvaldības teritorijai ir šāds iedalījums: Skrundas pilsēta, Skrundas pagasts, Raņķu pagasts, Rudbāržu pagasts un Nīkrāces pagasts. Pagastu pārvaldes (Nīkrāces, Raņķu un Rudbāržu) ir pašvaldības struktūrvienības, kas nodrošina pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību pašvaldības teritoriālajās vienībās.

Komunālās saimniecības pakalpojumu nodrošināšanai Skrundas novada pašvaldība izveidojusi pašvaldības kapitālsabiedrību SIA „Skrundas komunālā saimniecība”, kas pakāpeniski pārņem ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanu visā novada teritorijā. Atbilstoši 2010. gada 26. augusta domes lēmumam nr. 12 SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir pakalpojumu sniedzējs arī Raņķu pagastā, kur atrodas projekta teritorija, jo ar šo lēmumu Skrundas novada dome ir nodevusi Raņķu ciema ūdenssaimniecības pamatlīdzekļus kapitālsabiedrībai, ieguldot to vērtību SIA „Skrundas komunālā saimniecība” pamatkapitālā.

3.2. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” RAKSTUROJUMS

3.2.1. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” TIESISKAIS STATUSS

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” dibināta un reģistrēta Uzņēmumu reģistrā 2004. gada 2. jūlijā, darbību tā uzsākusi 2005. gada 1. janvārī. Dibinātājs un vienīgais īpašnieks ir Skrundas novada pašvaldība, kas ir arī kapitāla daļu turētājs. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis no 01.09.2009 ir Skrundas novada pašvaldības izpilddirektors.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir patstāvīgs, ar savu zīmogu, simboliku, juridiskās personas tiesībām un norēķinu kontiem bankas iestādēs, kurš ar tam norobežoto pašvaldības īpašuma daļu veic uzņēmējdarbību Skrundas novada teritorijas ekonomiskās un sociālās attīstības interesēs.

Pašvaldības kapitālsabiedrība dibināta ar mērķi sniegt sabiedriskos pakalpojumus Skrundas pilsētā un tās lauku teritorijā, bet pēc Skrundas novada paplašināšanās 2009. gadā

administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” pakāpeniski ir paplašinājusi pakalpojumu sniegšanas teritoriju, tajā iekļaujot apdzīvotās vietas arī novadam pievienotajos pagastos (Nīkrāces, Raņķu un Rudbāržu).

Uz 01.01.2010 SIA „Skrundas komunālā saimniecība” pamatkapitāla lielums bija 984 226 latī, bet 2010. gada 28. janvārī Skrundas novada pašvaldība ir pieņēmis lēmumu palielināt sabiedrības pamatkapitālu par 442 500 latiem, veicot mantisko ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā.

Atbilstoši 2010.gada 26.augusta Skrundas novada pašvaldības lēmumam nr. 12, pašvaldība ir vēlreiz palielinājusi komercsabiedrības pamatkapitālu, ieguldot pamatkapitālā Skrundas pagasta Jaunmuižas, Kušaiņu un Cieceres, Raņķu pagasta un Nīkrāces pagasta Dzeldu un Lēnu ūdenssaimniecības pamatlīdzekļus, kuru kopējā vērtība uz 26.08.2010 ir 293 700 latī. Šis pamatkapitāla palielinājums saistīts ar to, ka pašvaldība nodevusi ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu minētajās apdzīvotajās vietās Skrundas novadā kapitālsabiedrībai.

Balstoties uz Skrundas novada domes 2010. gada 26. augusta lēmumu nr.12, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs arī Raņķu pagasta Raņķos, ko līdz minētajam datumam veica pašvaldība.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir patstāvīgs, ar savu zīmogu, simboliku, juridiskās personas tiesībām un norēķinu kontiem bankas iestādēs, kurš ar tam norobežoto pašvaldības īpašuma daļu veic uzņēmējdarbību Skrundas novada teritorijas ekonomiskās un sociālās attīstības interesēs.

3.2.2. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” DARBĪBAS VIRZIENI

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Skrundas novadā, kas nodarbojas ar šādiem komercdarbības veidiem komunālās saimniecības jomā:

- siltumenerģijas ražošana un piegāde,
- ūdens ieguve un sadale,
- kanalizācijas notekūdeņu pārsūkņēšana un attīrīšana,
- dzīvojamo māju apsaimniekošana un teritorijas tīrīšana,
- pašvaldības autoceļu ikdienas uzturēšana,
- drošības pasākumu veikšana kustības drošībai uz ceļiem,
- pārējo pakalpojumu sniegšana.

16.tabula. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ieņēmumu struktūra

Darbības veidi	2009. gada ieņēmumi, latos	%
Siltumenerģijas ražošana un piegāde	138 919	40,2
Ūdens ieguve, piegāde, kanalizācijas notekūdeņu pārsūkņēšana	72 768	21,1
Dzīvojamo māju apsaimniekošana	38 787	11,2
Teritorijas sakopšana, labiekārtošana	47 955	13,8
Ielu un ceļu uzturēšanas darbi	22 854	6,6
Pārējie	24 279	7,0
Kopā:	345 562	106

Informācijas avots: SIA „Skrundas komunālā saimniecība” gada pārskats par 2009.gadu.

Vērtējot pēc ieņēmumiem, nozīmīgākā SIA „Skrundas komunālā saimniecība” darbības nozare ir siltuma ražošana un piegāde, kas 2009. gadā veidoja 40 % no uzņēmuma ienākumiem. Ūdenssaimniecības nozares ienākumi 2009. gadā veidoja 21 % no uzņēmuma kopējiem ienākumiem.

3.2.3. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” LICENCE UN CITI DOKUMENTI ŪDENSSAIMNIECĪBAS NOZARĒ.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir izsniegta sabiedrisko pakalpojumu licence ūdenssaimniecības pakalpojumu veikšanai – Licence nr.72, izsniegta sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai ūdens ieguvē un apgādē, kanalizācijas saimniecībā un ārējo tīku uzturēšanā minētajās nozarēs, licenci izsniedzis Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators 2006. gada 29. decembrī, derīguma termiņš līdz 2016. gada 31. decembrim. Licencē norādītā darbības zona ir Skrundas pilsēta. Lai varētu sniegt ūdenssaimniecības pakalpojumus arī citās Skrundas novada apdzīvotajās vietās, nepieciešama licencētās darbības zonas paplašināšana.

Līdz šim SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ūdenssaimniecības nozares darbība ir bijusi atbilstoša licences ieguvei noteiktajām prasībām, nav arī prognozētas nekādas izmaiņas, kas varētu radīt problēmas ar licences darbības zonas paplašināšanu un termiņa pagarināšanu, tāpēc var apgalvot, ka SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir stabils un uzticams ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs Skrundas novadā.

Pārņemot ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Raņķu pagastā, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” no pašvaldības ir pārņēmis arī dokumentus, kas attiecas uz ūdenssaimniecības nozari, t.sk. arī atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai, bet, lai varētu veikt saimniecisko darbību Raņķu ciemā, pakalpojumu sniedzējam ir jāsaņem Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai uz SIA „Skrundas komunālā saimniecība” vārda. Uz 01.10.2010 SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir sagatavojis iesniegumu šādas atļaujas saņemšanai.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu realizāciju SIA „Skrundas komunālā saimniecība” veic, pielietojot tarifus, kuri ir apstiprināti ar Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 2009. gada 12. janvāra lēmumu nr. 371 „Par SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ūdensapgādes un kanalizācijas tarifu”. Ar minēto Regulatora lēmumu apstiprināti ūdensapgādes un kanalizācijas tarifi Skrundas pilsētā un Skrundas lauku teritorijā. Līdz brīdim, kad Regulators pieņems jaunu lēmumu par tarifu apstiprināšanu, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” Raņķos pielietos pašvaldības apstiprinātos tarifus (Skrundas novada pašvaldības 2010.gada 26.augusta lēmums nr. 12).

3.2.4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS UN ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU ORGANIZĀCIJAS RAKSTUROJUMS

• DARBS AR ABONENTIEM

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ūdenssaimniecības pakalpojumus pakalpojumu sniegšanas teritorijā sniedz saskaņā ar spēkā esošo līgumu, kas regulē pašvaldības un ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja attiecības. Pašvaldība, pieņemot pašvaldības saistošos noteikumus, ir noteikusi, ka ne juridiskās, ne fiziskās personas nedrīkst lietot ūdeni no komunālā ūdensvada un novadīt notekūdeņus komunālajā kanalizācijas sistēmā bez līguma noslēgšanas ar SIA „Skrundas komunālā saimniecība”. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” piegādā ūdeni un sniedz kanalizācijas pakalpojumus abonentiem atbilstoši noslēgtajiem līgumiem.

Norēķināšanās par patērēto ūdeni un kanalizācijas pakalpojumiem notiek pēc ūdensmērītāja (skaitītāja) rādījumiem, ko abonents katru mēnesi nolasa un paziņo SIA „Skrundas komunālā saimniecība” administrācijai. Ja abonents nav uzstādījis ūdens mērītāju, patērētā ūdens un savākto notekūdeņu daudzumu aprēķina saskaņā ar apstiprinātajām ūdens patēriņa normām mēnesī. Pēc normām maksa par patērēto ūdeni un kanalizācijas pakalpojumiem tiek aprēķināta arī tiem abonentiem, kuri savlaicīgi nepaziņo ūdens mērītāja (skaitītāja) rādījumus vai arī apzināti tos uzrādījuši mazākus par

faktiskajiem. Ūdens patēriņa normas noteiktas atkarībā no mājokļa labiekārtošanas pakāpes. Labiekārtotos mājokļos, kur nodrošināta ūdensapgāde un kanalizācija, normatīvais ūdens patēriņš mēnesī ir 4,5 m³/cilv. (150 l/c/d), mazāk labiekārtotos dzīvokļos norma ir 120 l/c/d (dzīvokļi bez vannasistabas, bet ar skalojamo tualeti), 90 l/c/d (dzīvokļi, kuros ir tikai ūdensvads) vai 33 l/c/d (dzīvokļi ar ūdens apgādi no brīvkrāna). SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir tiesisks pārtraukt ūdens piegādi abonentam, kurš vairāk kā 2 mēnešus nav norēķinājies par saņemtajiem pakalpojumiem vai arī nav sniedzis ziņas, kas nepieciešamas ūdens patēriņa uzskaitēi.

Līdz šim mājsaimniecību ūdens patēriņš aprēķināts, ņemot vērā vidējo iedzīvotāju ūdens patēriņu (120 l/c/d, t.i., 3,6 m³/cilv./mēnesī) un indikatīvi novērtējot citām mājsaimniecības vajadzībām (lopu dzirdināšanai, mazdārziņu laistīšanai) izlietoto ūdens daudzumu (2009.gadā vidēji 40 l/c/d). Tiek prognozēts, ka pēc pakalpojumu sniedzēja maiņas, ūdens skaitītāju uzstādīšanas veicināšanas un tarifu paaugstināšanas vidējais iedzīvotāju ūdens patēriņš būs 120 l/c/d (ieskaitot laistīšanai un lopu dzirdināšanai patērēto).

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir tiesīgs piemērot sankcijas – aprēķināt kavējuma naudu (0,15% par katru nokavēto dienu) un atvienot ūdens padevi tiem abonentiem, kas nenorēķinās par ūdenssaimniecības pakalpojumiem, tomēr šo sankciju pielietošanai ir izņēmuma gadījumu raksturs.

- **REALIZĒTO PAKALPOJUMU UZSKAITE**

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” realizēto ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu uzskaitē ir datorizēta, uzskaites rezultāti ir viegli iegūstami finanšu analīzei vajadzīgā griezumā, bet apšaubāma ir uzskaitīto datu precizitāte, jo pilnībā nav nodrošināta realizēto pakalpojumu daudzuma instrumentālā uzmērīšana. Projekta teritorijā, kur SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir pakalpojumu sniedzējs tikai pēc 2010. gada 26. augusta pašvaldības lēmuma, izmantojama Raņķu pagasta pārvaldes informācija par ūdenssaimniecības pakalpojumu apjomu.

Komercedarbības uzlabošanai un realizēto pakalpojumu uzskaites pilnveidošanai nepieciešams nodrošināt 100% iegūtā ūdens daudzuma instrumentālu uzskaiti, 100% piegādātā ūdens daudzuma instrumentālu uzskaiti un novadīto notekūdeņu plūsmas instrumentālo uzskaiti visās apdzīvotajās vietās, kurās pakalpojumu sniedzējs ir SIA „Skrundas komunālā saimniecība”.

Raņķos esošajā situācijā instrumentāli uzmērīts tiek juridiskajām personām realizētā ūdens daudzums un tikai dažām mājsaimniecībām - tikai 20 (12,2% no lietotāju skaita) iedzīvotāji norēķinās pēc skaitītāju rādītājiem.

- **PERSONĀLS**

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” darbību vada pašvaldības ievēlēts valdes priekšsēdētājs Aivars Rudzroga, kurš darbojas saskaņā ar statūtiem. Vidējais uzņēmumā nodarbināto personu skaits 2008. gadā bija 44, 2009. gadā 39. Ūdenssaimniecības nozarē iesaistīti apmēram 50% no strādājošajiem.

Personālu veido uzņēmuma administrācija, inženiertehniskais personāls, tehnoloģisko iekārtu operatori, ūdensapgādes un kanalizācijas trašu remontdarbu brigādes darbinieki, būvstrādnieki, virpotājs, metinātājs u.c., kā arī transporta vienību vadītāji (šoferi un traktoristi). Personāls ir ļoti noslogots, bet, ņemot vērā uzņēmumā ieviesto taupības politiku, tuvākajos gados personāla palielināšana nav plānota, izņemot gadījumus, kad būs vajadzīgi operatori jaunizbūvēto tehnoloģisko iekārtu apkalpošanai.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” personāls ir kvalificēts, uzņēmumā strādā gan ļoti pieredzējuši speciālisti, gan arī jaunieši, kuri strauji apguvuši darba iemaņas, iesaistoties projektu sagatavošanā un īstenošanas rezultātā izveidoto objektu apsaimniekošanā.

Uzņēmuma personālam ir atbilstoša kvalifikācija un pieredze, lai nodrošinātu ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Skrundas novada apdzīvotajās vietās, kā arī lai spētu realizēt ūdenssaimniecības attīstības projektu īstenošanu.

• MATERIĀLI TEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

Pārņemot ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Raņķos, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” personālu nav būtiski palielinājis. Tikai viens Raņķu pagasta pārvaldes bijušās komunālās saimniecības darbinieks – NAI un USS operators ir pārgājis darbā uz SIA „Skrundas komunālā saimniecība”. Raņķu ciema ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanu nodrošinās SIA „Skrundas komunālā saimniecība” personāls.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” materiāli tehniskais nodrošinājums saimnieciskās darbības veikšanai ir apmierinošs. Uzņēmuma rīcībā ir licences, datorprogrammas un citi nemateriālie ieguldījumi (bilances vērtība uz 01.01.2010 286 lat), ēkas un būves (bilances vērtība uz 01.01.2010 826 562 lat), zeme (bilances vērtība uz 01.01.2010 2 417 lat), iekārtas un mašīnas un citi pamatlīdzekļi (bilances vērtība uz 01.01.2010 30 169 lat). Pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanai plānota gan investīciju projektu īstenošana, gan arī dažādu tehnisko līdzekļu iegāde ūdenssaimniecības objektu ekspluatācijas nodrošināšanai. Aktuālākā nepieciešamība ir asenizācijas transporta iegāde, jo 100%centralizētās kanalizācijas pakalpojumu pieejamības nodrošināšana nav plānota pat ilgtermiņa investīciju programmas ietvaros.

• TARIFU APRĒĶINĀŠANAS UN APSTIPRINĀŠANAS KĀRTĪBA

Esošā situācija. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ūdenssaimniecības nozarē pielieto Regulatora apstiprinātus tarifus. Esošajā situācijā darbojas ar Liepājas pilsētas Sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 2009. gada 12. janvāra lēmumu apstiprinātie tarifi, kuri ir stājušies spēkā no 2009. gada 1. marta. Atbilstoši minētajam regulatora lēmumam, ir noteikti diferencēti tarifi. Skrundas pilsētā tie ir augstāki nekā lauku teritorijā.

	Skrundas pilsētā	Skrundas lauku teritorijā
Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,58 Ls/m ³	0,38 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,80 Ls/m ³	0,56 Ls/m ³

Tajās SIA „Skrundas komunālā saimniecība” pakalpojumu sniegšanas teritorijās, kuras pievienotas komercsabiedrības pakalpojumu sniegšanas teritorijai ar Skrundas novada pašvaldības 2010. gada 26. augusta lēmumu nr. 12, darbojas spēkā esošie pašvaldības apstiprinātie tarifi. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” pašvaldības apstiprinātie tarifi ir jāpielieto līdz brīdim, kad tos apstiprinās Regulators.

Raņķos ir šādi spēkā esošie tarifi:

Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,20 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,15 Ls/m ³

Šo tarifu pielietošana nenodrošināja visu ekspluatācijas izmaksu segšanu, tāpēc Skrundas novada pašvaldība ar 2010. gada 26. augusta lēmumu nr.12 ir apstiprinājusi jaunus tarifus Skrundas novada Raņķu pagastam:

Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,38 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,28 Ls/m ³

Šie tarifi Raņķos stājušies spēkā no 2010. gada 1. oktobra un būs spēkā līdz brīdim, kamēr Regulators apstiprinās jaunus.

Finanšu analīzes vajadzībām 2010.gadā aprēķināta vidējā ūdenssaimniecības pakalpojumu realizācijas cena, ņemot vērā tarifu pielietojuma īpatsvaru:

Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,245 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,183 Ls/m ³

Tā kā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs ir PVN maksātājs, aprēķinot samaksu par ūdenssaimniecības pakalpojumiem tiek pielietoti augstāk tekstā parādītie tarifi un tiek pierēķināts arī PVN.

Jāatzīmē, ka šie pašvaldības apstiprinātie tarifi nenodrošina pilnu izmaksu segšanas principa ievērošanu, ūdenssaimniecības pakalpojumu pašizmaksa ir augstāka par noteiktajiem tarifiem, tāpēc ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējam ir steidzami nepieciešams sagatavot jaunu tarifu projektu un iesniegt to apstiprināšanai Regulatoram, lai SIA „Skrundas komunālā saimniecība” neciestu zaudējumus, nodrošinot ūdenssaimniecības pakalpojumus Raņķos.

Jaunā metodika. No 2010. gada spēkā ir jauna tarifu aprēķināšanas metodika, kas ir saistoša arī SIA „Skrundas komunālā saimniecība”. Atbilstoši likumam „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” izstrādāta un apstiprināta metodika „Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmums nr. 1/8, 12.05.2010.).

Metodika nosaka, ja ir objektīvs ekonomiskais un/vai tehniskais pamatojums, ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs var aprēķināt atšķirīgus ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus (tarifu projektus) nošķirti ūdensapgādes tīkliem un nošķirti kanalizācijas tīkliem. Tā kā SIA „Skrundas komunālais serviss” pakalpojumu sniegšanas teritorijā ir vairākas apdzīvotās vietas, kas atrodas vairāku kilometru attālumā cita no citas un kurām vēsturiski ir izveidotas nošķirtas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, tad tas var aprēķināt tarifu projektus katrai apdzīvotai vietai atšķirīgus, nodrošinot nodalītu ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksu un ieņēmumu uzskaiti katrai apdzīvotai vietai.

Atbilstoši likumam „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un augstāk minētajai ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikai, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” sagatavos ūdensapgādes un kanalizācijas tarifu projektus katrai apdzīvotai vietai, ņemot vērā pakalpojumu izmaksas tajā.

Tarifu aprēķinā tiks iekļautas šādas izmaksas:

- Eksploatācijas izmaksas, t.sk. personāla un sociālās izmaksas
- Nolietojums
- Ilgtermiņa kredīta procentu maksājumi
- Ilgtermiņa kredīta pamatsummas atmaksa vai par attiecīgo kredītu iegādāto pamatlīdzekļu nolietojums visā pamatlīdzekļu lietošanas laikā
- Nodokļi (nekustamā īpašuma nodoklis, uzņēmuma ieņēmuma nodoklis, dabas resursu nodoklis)
- Rentabilitāte līdz 7% apmēram, kas aprēķināta no pakalpojumu sniegšanas izmaksām

- **FINANŠU VADĪBA, IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU PLĀNOŠANA**

Ieņēmumus un izdevumus SIA „Skrundas komunālā saimniecība” plāno patstāvīgi. Ieņēmumi tiek plānoti proporcionāli prognozētajam realizēto pakalpojumu daudzumam, kā arī ņemot vērā pašvaldības finansējumu, kas uzņēmumam tiek piešķirts pašvaldības objektu apkalpošanai. Izdevumu plānošana notiek atbilstoši saimnieciskās darbības izdevumu posteņiem. Ierobežoto līdzekļu dēļ izdevumi tiek plānoti, ievērojot uzņēmuma

budžeta plānošanas prioritātes. Investīciju projektu realizācijai tiek plānots piesaistīt ES Kohēzijas fonda un ERAF finansējumu, kā arī pašvaldības finansējumu nacionālā līdzfinansējuma nodrošināšanai.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir maksātspējīga, sabiedrības aktīvi nav apgrūtināti.

- **INVESTĪCIJU UN AIZŅĒMUMU PLĀNOŠANA**

Neskatoties uz to, ka uzņēmuma finanšu iespējas ir ļoti ierobežotas, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” gatavojas investīciju projektu realizācijai, piesaistot ES finansējumu.

Nelielu uzlabojumu veikšanai uzņēmums izmanto kārtējā gada līdzekļus, bet lielu projektu īstenošanai ir nepieciešams kredīts un kredīta ņemšanai vajadzīgs pašvaldības galvojums. Tāpēc nevar uzskatīt, ka uzņēmuma finansiālā darbība pilnībā ir autonoma. Tā ir atkarīga no pašvaldības atbalsta – pašvaldības piešķirtā līdzfinansējuma lielu investīciju projektu īstenošanai un pašvaldības galvojuma aizņēmumu ņemšanai projektu īstenošanas vajadzībām.

- **LĪGUMU SLĒGŠANA UN IEPIRKUMU VEIKŠANA**

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir juridiskas personas tiesības un tas ir tiesīgs slēgt līgumus ar piegādātājiem un pakalpojumu lietotājiem. Uzņēmumam ir tiesības, ievērojot normatīvās prasības, kādas noteiktas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem attiecībā uz publiskajiem iepirkumiem, organizēt iepirkumu procedūras un noslēgt pakalpojumu, piegāžu un būvdarbu līgumus. Iepirkumu organizēšanā, līgumu slēgšanā un to izpildes uzraudzībā uzņēmumam ir laba pieredze, kas iegūta Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta sagatavošanā un īstenošanā.

- **ZEMES UN PAMATLĪDZEKĻU ĪPAŠUMTIESĪBAS**

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” īpašumā ir sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai nepieciešamie pamatlīdzekļi, kā arī zemes gabali, kas nepieciešami ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībai.

Arī Raņķu ciema ūdenssaimniecības pamatlīdzekļi, pamatojoties uz Skrundas novada domes 2010.gada 26.augusta lēmumu nr. 12, ir SIA „Skrundas komunālā saimniecība” īpašumā. Atbilstoši minētajam lēmumam Skrundas novada pašvaldība Raņķu pagasta Raņķu ciema ūdenssaimniecības pamatlīdzekļus ir nodevusi no savas bilances un SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir pieņēmis savā bilancē.

3.2.5. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” ATBILSTĪBA ERAF FINANSĒJUMA PIESAISTEI

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir atbilstošs MK noteikumos nr. 606 definētajām prasībām attiecībā uz projekta iesniedzēju. Tā ir pašvaldības kapitālsabiedrība, ar kuru Skrundas novada dome noslēgusi līgumu par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Uzņēmuma īpašumā ir pamatlīdzekļi, kas nepieciešami sabiedrisko ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanai.

Uzņēmuma personālam ir pietiekoši laba kompetence un pieredze ūdenssaimniecības attīstības projektu sagatavošanā un ES finansējuma izmantošanā. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” speciālisti spēj nodrošināt projekta administratīvo vadību, finanšu vadību un tehnisko vadību.

4. FINANŠU SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

4.1. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS UN BUDŽETA SAISTĪBAS

4.1.1. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS

Skrundas novada pašvaldība, apvienojoties Skrundas pilsētai ar lauku teritoriju, Nīkrāces, Rudbāržu un Raņķu pagastiem, izveidojās 2009. gada 1. jūlijā. Apvienojot bijušo pašvaldību budžetus, 2009. gadā izveidojās vienots Skrundas novada pašvaldības budžets, kura ieņēmumu kopējā summa bija 3 523 662 latu, bet 2008. gadā novadu veidojošo pašvaldību budžetu kopsumma bija 3 920 169 latu. 2010. gada budžets sastādīts, ievērojot prognozēto budžeta samazinājumu, izdevumi plānoti, ievērojot taupības principu.

17.tabula. Skrundas novada pamatbudžeta ieņēmumi, latos

Kods	Ieņēmumu avots	2010.gads, plāns	2009.gads	2008.gads
	Kopā ieņēmumi	3 395 241	3 523 662	3 920 169
1.1.0.0.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	921 351	855 353	1 230 239
4.1.0.0.	Nekustamā īpašuma nodoklis	120 955	117 759	117 992
8.0.0.0.	Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma	1 500	2 165	19
9.0.0.0.	Valsts (pašvaldību) nodevas un maksājumi	1 620	1 968	2 281
10.0.0.0.	Sodi un sankcijas	1 600	2 254	2 124
12.0.0.0.	Pārējie nenodokļu ieņēmumi	7 000	158 228	52 688
13.0.0.0.	Ieņēmumi no pašvaldības nekustamā īpašuma pārdošanas.	16 000	24 264	20 347
18.0.0.0.	Valsts budžeta transferti	2 030 309	991 868	1 317 380
19.0.0.0.	Pašvaldību budžetu transferti	43 818	1 047 119	894 101
21.0.0.0.	Budžeta iestāžu ieņēmumi – maksas pakalpojumi	251 088	322 684	282 998
	Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā	244 135	375 664	1 093 945

Informācijas avots 17. un 18. tabulai: Skrundas novada 2009.gada publiskais pārskats, Valsts kase (www.kase.gov.lv), dati uz 31.08.2010.

18.tabula. Skrundas novada pamatbudžeta izdevumi, latos

Kods	Izdevumu avots	2010.gads, plāns	2009.gads	2008.gads
	Kopā izdevumi	3 475 592	3 613 890	4 735 757
01.100	Izpildvaras un likumdošanas varas institūcijas	423 647	578 977	789 107
03.000	Sabiedriskā kārtība un drošība	32 467	24 922	35 622
04.000	Ekonomiskā darbība	171 733	35 653	88 155
05.000	Vides aizsardzība	0	530	992
06.000	Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	340 636	438 195	639 134
07.000	Veselība	95 708	96 155	113 671
08.000	Brīvais laiks, sports, kultūra	236 672	187 135	523 324
09.000	Izglītība	1 474 641	1 922 111	2 193 156
10.000	Sociālā aizsardzība	700 088	330 212	352 596
	Budžeta līdzekļu atlikums gada beigās	339 882	244 135	375 664

Informācijas avots 17. un 18. tabulai: Skrundas novada 2009.gada publiskais pārskats, Valsts kase (www.kase.gov.lv), dati uz 31.08.2010.

4.1.2. PĀŠVALDĪBAS BUDŽETA SAISTĪBAS

19.tabula. Skrudandas novada pamatbudžeta saistības, latos. Valsts kases dati uz 01.08.2010.

Aizdevējs	Mērķis	Līguma noslēgšanas datums	Saistību apmērs / 2010	Saistību apmērs / 2011	Saistību apmērs / 2012	Saistību apmērs / 2013	Saistību apmērs / 2014	Saistību apmērs / 2015	Saistību apmērs / 2016	Saistību apmērs / Turpmākajos gados	Saistību apmērs / Pavisam
Valsts kase	Autobusa iegādei Skrudandas pilsētas domei.	18.04.2008	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	11 000	67 000
Valsts kase	Nīkrāces pamatskolas sporta stadiona būvniecība.	13.03.2003	1 875	1 778	1 681	405	0	0	0	0	5 739
LVI	Attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija Dzelā	22.05.2003	4 877	4 700	4 527	4 348	4 147	3 995	3 819	4 677	35 090
Valsts kase	Pašvaldības dzīvojamu māju jumtu remontam.	05.06.2007	8 878	8 661	8 443	8 225	8 007	7 789	7 571	88 414	145 988
Valsts kase	Ūdenstornā renovācija un atdzelžošanas stacijas izbūve.	25.09.2006	4 435	3 212	0	0	0	0	0	0	7 647
Valsts kase	Āra apgaismojuma izbūve, autoceļa remonts	11.07.2008	9 552	9 000	8 449	7 898	0	0	0	0	34 899
Valsts kase	Alternat. aprūpes pakalpojumu attīst. un pilnveide Skrundā	27.07.2010	0	12 203	11 867	11 530	11 193	10 864	10 424	30 781	98 862
Valsts kase	Budžeta un finanšu vadībai.	16.02.2010	51 072	0	0	0	0	0	0	0	51 072
Valsts kase	Soc.dzīv.mājas energoefektivitātes pasākumiem.	01.04.2010	0	3 135	3 009	2 882	2 755	2 629	0	0	14 410
Valsts kase	Cieceres ielas rekonstrukcijai Skrundā.	01.04.2010	0	9 345	8 997	8 649	8 301	7 952	7 604	26 936	77 784
Valsts kase	Rudbāržu sanatorijas internātpamatskolas ēkas renovācijai	07.05.2010	0	3 936	3 829	3 721	3 614	887	0	0	15 987
Valsts kase	Soc.dzīv.mājas energoefektivitātes pasākumiem	27.07.2010	0	18 115	17 612	17 129	16 636	16 124	15 598	43 639	144 853
Valsts kase	Dzēramā ūdens sistēmas remonts Dzelā	17.10.2008	4 087	3 907	3 727	3 547	3 367	3 187	3 007	7 942	32 771
KOPĀ:	X	X	92 776	85 992	80 141	76 334	66 020	61 427	56 023	213 389	732 102
Citas ilgtermiņa saistības			947	0	0	0	0	0	0	0	947
Kopā saistības			93 723	85 992	80 141	76 334	66 020	61 427	56 023	213 389	733 049
Saistību apjoms % no pamatbudžeta ieņēmumiem			3,51%	3,22%	3,00%	2,86%	2,47%	2,30%	2,10%	X	X
Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izldzināšanas fondā saimnieciskajā gadā:											
										2 668 836	X

Atbilstoši Valsts kases datiem uz 31.08.2010, Skrundas novada Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 2010.gadā plānoti 2 668 836 lati.

4.1.3. PAŠVALDĪBAS SPĒJA SNIEGT GALVOJUMU SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” KREDĪTIEM

Plānotais Skrundas novada pašvaldības 2010. gada pamatbudžets ir par 4% mazāks kā 2009. gada izpilde. Budžets plānots piesardzīgi, ņemot vērā ekonomiskās tendences Latvijas Republikas pašvaldībās. Tomēr, neskatoties uz plānoto pamatbudžeta ieņēmumu samazinājumu, Skrundas novada pašvaldības budžeta spēja atbalstīt novada teritorijā nepieciešamo investīciju projektu īstenošanu ir laba. Par to liecina pašvaldības budžeta saistību analīze.

Skrundas novada pašvaldības pamatbudžeta saistības veido 12 aizņēmumi Valsts kasē un 1 aizņēmums Vides investīciju fondā. Aizņēmumu atmaksas kopējā summa 2010.gadā ir 92 776 lati. Bez tam nelielu saistību līmeņa palielinājumu veido citas ilgtermiņa saistības (2010.gadā – 947 lati). Kopējais aprēķinātais Skrundas novada pašvaldības pamatbudžeta saistību līmenis, kas rēķināts pret pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumiem bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (pret 2 668 836 latiem), ir 3,51%. Analizējamajā periodā esošo budžeta saistību līmenis pakāpeniski samazinās līdz 2,10%, rēķinot pret 2010.gada budžetu. Tas nozīmē, ka pašvaldībai ir pietiekoši liela budžeta saistību rezerve, lai nodrošinātu galvojumus visiem SIA „Skrundas komunālā saimniecība” plānotajiem ūdenssaimniecības attīstības projektiem Skrundas novada teritorijā.

4.2. SIA “SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” FINANŠU RAKSTUROJUMS

4.2.1. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” BILANCE UN FINANŠU PĀRSKATS

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” Raņķu ciema ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu pārņēma tikai 2010. gadā, tomēr uzņēmuma finanšu situācijas novērtēšanai sniegta īsa informācija par iepriekšējo gadu finanšu pārskatiem.

20.tabula. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” bilances aktīvi, latos

Rādītāji	2009.gads	2008.gads
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI	859 434	889 037
I Nemateriālie ieguldījumi	286	522
II Pamatlīdzekļi	859 148	888 515
1. Zemes gabali, ēkas un būves un ilggadīgie stādījumi	828 979	848 037
4. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	30 169	40 478
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	583 935	322 689
I. Krājumi	844	467
II Debitori	83 174	74 894
IV Nauda	499 917	247 328
Aktīvs kopā	1 443 369	1 211 726

Informācijas avots 20. un 21. tabulai. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” 2009.gada pārskats.

21.tabula. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” bilances pasīvi, latos

Rādītāji	2009.gads	2008.gads
I PAŠU KAPITĀLS	915 680	914 430
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	984 226	984 226
Rezerves	51 614	51 614
Nesadalītā peļņa:	-120 160	-12 1410
II UZKRĀJUMI	10 650	10 609
III KREDITORI	517 039	286 687
Ilgtermiņa kreditori	7 789	13 447
Īstermiņa kreditori	509 250	273 240
Pasīvs kopā	1 443 369	1 211 726

Informācijas avots 20. un 21. tabulai. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” 2009.gada pārskats.

22.tabula. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” naudas plūsmas pārskats, latos

Rādītāji	2009.gads	2008.gads
Pamatdarbības naudas plūsma		
1. peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	+1 250	-52 125
2. peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa saistību atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	+31 117	-1 126
3. bruto pamatdarbības naudas plūsma	+1 606	+2 823
6. naudas plūsma pirms ārkārtas posteņiem	+1 606	+2 823
8. pamatdarbības neto naudas plūsma	+1 606	+2 823
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma		
3. pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	-223	-374 704
4. pamatlīdzekļu izslēgšana	-	+30
5. pamatkapitāla palielināšana	-	+366 620
9. ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	-223	-8 054
Finansēšanas darbības naudas plūsma		
1. nākamo periodu ieņēmumi	+252 111	+229 192
7. finansēšanas darbības neto naudas plūsma	+252 111	+229 192
naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums vai samazinājums	+252 589	+223 961
naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	499 917	247 328

Informācijas avots: SIA „Skrundas komunālā saimniecība” 2009.gada pārskats.

4.2.2. SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS

- SIA „Skrundas komunālā saimniecība” peļņas un zaudējumu aprēķins

23.tabula. SIA „Skrundas komunālā saimniecība” peļņas un zaudējumu aprēķins, latos.

Rādītāji	2009.gads	2008.gads
Neto apgrozījums	345 562	362 549
Pārdotās produkcijas ražošanas u.c. izmaksas	344 312	414 674
Pārskata perioda peļņa (+) vai zaudējumi (-)	1 250	-52 125

Informācijas avots: SIA „Skrundas komunālā saimniecība” 2009.gada pārskats, Konsultanta aprēķini.

- SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ūdenssaimniecības nozares ieņēmumi un izdevumi.

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšana Skrundas pilsētā un Skrundas lauku teritorijā 2008. gadā uzņēmumam nesusi zaudējumus, bet 2009. gadā – pavisam nelielu peļņu. Zaudējumu rašanās galvenais cēlonis bija novēlota tarifu pārskatīšana, jo

ūdenssaimniecības pašizmaksa ir bijusi lielāka par aprēķinātajiem tarifiem. Pašizmaksa 2008. gadā būtiski palielinājās gan ražošanas tiešo izmaksu, gan netiešo izmaksu pieauguma rezultātā. Kanalizācijas pakalpojumu nozarē lielākais pašizmaksas postenis bija amortizācijas atskaitījumi (20,6 tūkst. latu gadā, kas veido 26% no kopējām ražošanas izmaksām). Gan kanalizācijā, gan ūdensapgādē nozīmīgs izmaksu postenis bija elektroenerģijas patēriņš. Lai līdzsvarotu izmaksas un ieņēmumus, 2009. gadā tika sagatavots jaunu tarifu projekts, ko Regulators apstiprināja ar 2009. gada 12. janvāra lēmumu. Jaunie tarifi stājās spēkā no 2009. gada 1. marta, tāpēc 2009. gadā izdevās ūdenssaimniecības nozarei izvairīties no zaudējumiem.

Otrs faktors, kas veicināja zaudējumu veidošanos ūdenssaimniecības nozarē, bija nepilnīga dzeramā ūdens patēriņa un novadīto notekūdeņu daudzuma uzskaitē, jo daudzi ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāji norēķinās pēc normas, bet ūdeni lieto nesaimnieciski, izmantojot gan mājlopu dzirdināšanai, gan mazdārziņu laistīšanai. Uzņēmums strādā pie realizēto pakalpojumu uzskaites pilnveidošanas, mērķis ir panākt 100% realizētā ūdens daudzuma instrumentālu uzskaiti. Ieviešot instrumentālo uzskaiti, sagaidāms, ka samazināsies nelietderīgais ūdens patēriņš un līdz ar to arī uzņēmums varēs samazināt izdevumus ūdens ieguvei un sagatavošanai.

2010. gadā, atbilstoši 2010. gada 26. augusta Skrundas novada pašvaldības lēmumam, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” paplašina ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas teritoriju, pārņemot ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu no pašvaldības Nīkrāces pagastā un Raņķu pagastā. Arī Rudbāržu pagastā SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir pārņēmusi ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu. Arī šajās teritorijās ūdenssaimniecības nozare strādājusi ar zaudējumiem, tāpēc SIA „Skrundas komunālā saimniecība” darbība ūdenssaimniecības nozarē nebūs viegla. Uzņēmumam būs jānodrošina vides normatīvajām prasībām un principiem „ieņēmumi sedz izdevumus” un „piesārņotājs maksā” atbilstoši ūdenssaimniecības pakalpojumi.

Jāatzīmē, ka 20.-23. tabulā iekļautā informācija attiecas uz SIA „Skrundas komunālā saimniecība” pakalpojumu sniegšanas teritoriju, kāda tā bija 2008.-2010. gada 1. oktobrim, tāpēc tā neatspoguļo situāciju Raņķos.

4.3. RAŅĶU CIEMA ŪDENSSAIMNIECĪBAS NOZARES FINANŠU SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

4.3.1. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAMATLĪDZEKĻI UN TO NOLIETOJUMS

- **ESOŠO ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAMATLĪDZEKĻU VĒRTĪBA**

Raņķu ciema ūdenssaimniecības pamatlīdzekļi pārvērtēti 2010. gada februārī (Ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu Skrundas novada Nīkrāces pagastā novērtējums. – VINDEKS, nekustamie īpašumi, 2010. gada 17. februāris). Vērtējamie objekti ir apsekoti uz vietas, vērtības noteikšanai izmantoti dati par nekustamā īpašuma tirgus stāvokli vērtēšanas laikā. Vērtēšanas laikā pamatlīdzekļi bija pašvaldības īpašumā. Vērtēšana tika veikta, lai pamatlīdzekļus nodotu SIA „Skrundas komunālā saimniecība”.

Raņķu ciema ūdenssaimniecības pamatlīdzekļi nav apgrūtināti. Ir pieņemts pašvaldības lēmums (2010. gada 26. augusta lēmums nr. 12) par nekustamā īpašuma atsavināšanu pašvaldībai un ieguldīt to komercsabiedrības pamatkapitālā atbilstoši nekustamo īpašumu vērtētāja noteiktajai vērtībai.

Esošos ūdenssaimniecības pamatlīdzekļus Raņķos veido ēkas un būves. Iekārtām un mašīnām, kā arī nemateriālajiem ieguldījumiem atlikušās vērtības nav konstatētas.

Ūdensapgādes pamatlīdzekļi:

Ūdenstornis (iežogots zemes gabals 0,1 ha un būve)	15 000 Ls
Divi artēziskie urbumi	2 200 Ls
Ūdensvadi	47 300 Ls
Kopā ūdensapgādē	64 500 Ls

Kanalizācijas pamatlīdzekļi:

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (iežogots zemesgabals 3,43 ha un būves)	46 700 Ls
Kanalizācijas trases	17 540 Ls
Kopā kanalizācijā	64 240 Ls
Pavisam kopā	128 740 Ls

- **ESOŠO ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMS**

Līdz 2010. gadam, kad pakalpojumu sniedzējs bija pašvaldība, ūdenssaimniecības pamatlīdzekļu nolietojums netika uzskaitīts. Komercsabiedrībai, kas ir pakalpojumu sniedzējs atbilstoši pašvaldības 2010. gada 26. augusta lēmumam nr.12, esošo pamatlīdzekļu nolietojums būs jāaprēķina un jāiekļauj tarifu aprēķinā. Ja esošo pamatlīdzekļu atlikušajai vērtībai pielieto 2% lielu amortizācijas atskaitījumu normu (ēku un būvju kalpošanas laiks 50 gadi), tad, rēķinot uz esošo ūdenssaimniecības pakalpojumu daudzumu, aprēķinātais nolietojums ūdensapgādē ir 0,121 Ls/m³ un kanalizācijā 0,131 Ls/m³.

24.tabula. Esošo pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķins

	Vērtība, Ls	Nolietojums gadā %	Nolietojums gadā, Ls	Realizēto pakalpojumu apjoms gadā, m ³	Aprēķinātais nolietojums, Ls/m ³
Ūdensapgāde	64500	2,00%	1290	10652	0,121
Kanalizācija	64 240	2,00%	1285	9834 (8082*)	0,131

Informācijas avots: Konsultanta aprēķini.

Piezīme: Kolonā „Realizēto pakalpojumu apjoms gadā” realizēto kanalizācijas pakalpojumu daudzums aprēķināts proporcionāli piegādātā ūdens daudzumam, ņemot vērā lietotāju skaitu, jo grāmatvedības aprēķinos notekūdeņu daudzums tiek pieņemts tāds pats kā piegādātā ūdens daudzums uz 1 cilvēku. Iekavās uzrādītais skaitlis raksturo aprēķināto faktisko notekūdeņu daudzumu, kas svarīgs inženiertehniskajos aprēķinos.

4.3.2. IZMAKSAS, IEŅĒMUMI UN SAIMNIECISKĀS PAMATDARBĪBAS REZULTĀTS**25.tabula. Raņķu ciema ūdenssaimniecības izmaksas, latos**

Rādītāji	2008	2009	2010
Ūdensapgādes pakalpojumi			
Materiāli un remontdarbu izmaksas	100	100	100
Elektroenerģija	795	824	824
Dabas resursu nodoklis	80	80	80
Pakalpojumi	0	0	47
Citas mainīgās izmaksas	200	140	140
Kanalizācijas pakalpojumi			
Materiāli un remontdarbu izmaksas	75	75	75
Elektroenerģija	250	197	197
Dabas resursu nodoklis	60	60	60
Pakalpojumi	80	60	66

Citas mainīgās izmaksas	200	190	180
Kopā mainīgās izmaksas	1 840	1 726	1 769
Ūdensapgādes pakalpojumi			
Atalgojums	1 200	1 200	1 200
Citas fiksētās izmaksas	0	0	50
Kanalizācijas pakalpojumi			
Atalgojums	900	900	900
Citas fiksētās izmaksas	0	0	138
Kopā fiksētās izmaksas	2 100	2 100	2 288
Kopā saimnieciskās pamatdarbības izdevumi	3 940	3 826	4 057

Informācijas avots: Raņķu pagasta pārvaldes dati, Konsultanta aprēķini.

26.tabula. Raņķu ciema ūdenssaimniecības pakalpojumu pašizmaksa, latos

Rādītāji	2008	2009	2010
Ūdensapgāde			
Izmaksas, kopā, LVL/gadā	2 375	2 344	2 441
Apjoms, kopā, m3/gadā	11 430	10 652	10 652
Izmaksas, kopā, LVL/m3	0,208	0,220	0,229
Kanalizācija			
Izmaksas, kopā, LVL/gadā	1 565	1 482	1 616
Apjoms, kopā, m3/gadā	10 546	9 834	9 834
Izmaksas, kopā, LVL/m3	0,148	0,151	0,164

Informācijas avots: Raņķu pagasta pārvaldes dati, Konsultanta aprēķini.

27.tabula. Raņķu ciema ūdenssaimniecības ieņēmumi, latos

Rādītāji	2008	2009	2010
Ieņēmumi no mājsaimniecībām	2 071	1 916	2 347
Ieņēmumi no iestādēm un uzņēmumiem	215	215	263
Kopā ūdensapgādes pakalpojumi	2 286	2 130	2 610
Ieņēmumi no mājsaimniecībām	1 421	1 314	1 599
Ieņēmumi no iestādēm un uzņēmumiem	161	161	196
Kopā kanalizācijas pakalpojumi	1 582	1 475	1 795
Saimnieciskās pamatdarbības ieņēmumi	3 868	3 605	4 404

Informācijas avots: Raņķu pagasta pārvaldes dati, Konsultanta aprēķini.

28.tabula. Raņķu ciema ūdenssaimniecības pamatdarbības rezultāts, latos

Rādītāji	2008	2009	2010
Kopā saimnieciskās pamatdarbības ieņēmumi	3 868	3 605	4 404
Kopā saimnieciskās pamatdarbības izdevumi	3 940	3 826	4 057
Saimnieciskās pamatdarbības rezultāts	-72	-221	347

Informācijas avots: Raņķu pagasta pārvaldes dati, Konsultanta aprēķini.

Ūdenssaimniecības nozares ieņēmumu un izdevumu aprēķini liecina, ka 2008. un 2009. gadā pašvaldība ir dotējusi ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu. Lai novērstu zaudējumus ūdenssaimniecības nozarē, veicami kompleksi pasākumi, no kuriem galvenais ir ekonomiski pamatotu tarifu projekta izstrāde un apstiprināšana Regulatorā.

2010. gada ieņēmumu un izdevumu aprēķins ir indikatīvs – proti, rādītāji aprēķināti par pamatu ņemot datus par faktiskajiem Raņķu pagasta pārvaldes ūdenssaimniecības izdevumiem un ieņēmumiem Raņķos 2010.gada astoņos mēnešos un ņemot vērā uzņēmuma līdž ar pakalpojumu pārņemšanu papildus radušos izdevumu prognozes nākamajos 4 mēnešos. Faktiski katrs no pakalpojumu sniedzējiem 2010. gadā strādājis tikai nepilnu gadu. Abu pakalpojumu sniedzēju dati summēti, lai iegūtu izejas datus nākamo gadu ieņēmumu un izdevumu prognozēm.

4.3.3. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU TARIFI RAŅĶOS

Līdz 2010. gada 1.oktobrim Raņķu ciemā bija šādi tarifi:

Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,20 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,15 Ls/m ³

Tie bija zemāki par ūdensapgādes un kanalizācijas pašizmaksu, tāpēc Skrundas novada pašvaldība ar 2010.gada 26.augusta lēmumu nr.12 ir apstiprinājusi jaunus tarifus Skrundas novada Raņķu pagastam. Jaunie tarifi noteikti šādi:

Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,38 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,28 Ls/m ³

Šie tarifi Raņķu ciemā stājās spēkā no 2010.gada 1.oktobra un būs spēkā līdz brīdim, kamēr Regulators apstiprinās jaunus.

Finanšu analīzes vajadzībām 2010.gadā aprēķināta vidējā ūdenssaimniecības pakalpojumu realizācijas cena, ņemot vērā tarifu pielietojuma īpatsvaru:

Ūdensapgādes tarifs, bez PVN	0,245 Ls/m ³
Kanalizācijas tarifs, bez PVN	0,183 Ls/m ³

4.3.4. PVN UN TĀ ATGŪŠANAS IESPĒJAS

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir PVN maksātājs, tāpēc ūdenssaimniecības attīstības investīciju projekta attiecināmajās izmaksās PVN nav iekļauts, jo Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstības projekta īstenošanas gaitā plānota PVN atgūšana.

Ja būs nepieciešams, PVN nomaksai tiks ņemts īstermiņa aizņēmums. Saistību grafikā tas netiek iekļauts, jo tas nav prognozējams un tam ir neliela īstermiņa ietekme.

PVN ir iekļauts ūdenssaimniecības pakalpojumu maksājumos, ko apmaksā klienti. Tarifi ir noteikti bez PVN, bet pakalpojumu lietotāju maksājumi tiek aprēķināti ar PVN.

4.3.5. DEBITORU PARĀDI

- **SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” DEBITORU PARĀDI**

Kopējais debitoru īpatsvars 2008. gadā bija 24%, 2009.gadā 21% no izrakstīto rēķinu kopsummas. Parādu lielāko daļu veido īstermiņa parādniēki, kas apkures sezonas laikā savlaicīgi nenomaksā rēķinus. Neatgūstamo parādu īpatsvars nepārsniedz 5% līmeni.

Neatgūstamo debitoru parādu īpatsvars ūdenssaimniecības nozarē ir apmēram 5%. Parādus veido iedzīvotāji. Iestādes un uzņēmumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem norēķinās savlaicīgi, ievērojot līgumsaistības.

Uzņēmums veic aktīvu darbu, lai mazinātu debitoru parādus. Ar parādniēkiem, kam uzkrājušās lielas parādu summas, tiek panākta vienošanās par pakāpenisku parādu dzēšanu. Mazturīgajiem iedzīvotājiem ir iespēja saņemt pašvaldības finansiālu palīdzību vai arī uz

laiku strādāt subsidētā darbavietā, kas uzlabo šo cilvēku maksāspēju par komunālajiem pakalpojumiem. Attiecībā uz ļaunprātīgiem nemaksātājiem tiek pielietotas tiesiskas metodes prasības tiesā un pēc tiesas lēmuma prasība tiek nodota tiesu izpildītājam.

Tarifu politika, kuras pamatā ir tarifu noteikšana, lai iedzīvotāju maksājumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem nepārsniegtu 4% līmeni no mājsaimniecību ienākumiem, kā arī tiesisko un ekonomisko instrumentu pielietošana cīņā ar parādniekiem nodrošinās, ka debitoru parādi nepārsniegs 5% līmeni, rēķinot no izrakstīto rēķinu kopsummas.

- **DEBITORU PARĀDI RAŅĶOS**

Raņķu ciema iedzīvotāju maksāspēja ir apmierinoša. Lielākā daļa iedzīvotāju spēj apmaksāt rēķinus, kuri piestādīti par ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Parādnieku un nemaksātāju skaits nav liels. Pēc Raņķu pagasta pārvaldes grāmatvedības uzskaites datiem 2009. gadā ilgtermiņa debitoru parādi veidoja 4,5 % no aprēķinātajiem maksājumiem par ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Bezcerīgie debitoru parādi ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējam veido zaudējumus.

Vērtējot iedzīvotāju maksāspēju, jāņem vērā arī darba algas samazinājumu radītās sekas. Kurzemes mazpilsētās un lauku teritorijās sāk veidoties parādi par komunālajiem pakalpojumiem, kas var ietekmēt arī ieņēmumus ūdenssaimniecībā. Pēc pesimistiskām prognozēm novērtēts, ka Raņķu ciemā ūdenssaimniecības nozarē iedzīvotāju neatgūstamo debitoru parādu summa var veidoties līdz 5% no aprēķinātajiem maksājumiem. Šāds debitoru līmenis izmantots finanšu analizē.

4.3.6. SAISTĪBA AR PAŠVALDĪBAS BUDŽETU

Ieņēmumus un izdevumus SIA „Skrundas komunālā saimniecība” plāno patstāvīgi. Ieņēmumi tiek plānoti proporcionāli prognozētajam realizēto pakalpojumu daudzumam, kā arī ņemot vērā pašvaldības finansējumu, kas uzņēmumam tiek piešķirts pašvaldības objektu apkalpošanai. Izdevumu plānošana notiek atbilstoši saimnieciskās darbības izdevumu posteņiem. Ierobežoto līdzekļu dēļ izdevumi tiek plānoti, ievērojot uzņēmuma budžeta plānošanas prioritātes. Investīciju projektu realizācijai tiek plānots piesaistīt ES Kohēzijas fonda un ERAF finansējumu, kā arī pašvaldības finansējumu nacionālā līdzfinansējuma nodrošināšanai.

Neskatoties uz to, ka uzņēmuma finanšu iespējas ir ļoti ierobežotas, SIA „Skrundas komunālā saimniecība” gatavojas investīciju projektu realizācijai, piesaistot ES finansējumu.

Nelielu uzlabojumu veikšanai uzņēmums izmanto kārtējā gada līdzekļus, bet lielu projektu īstenošanai ir nepieciešams kredīts un kredīta ņemšanai vajadzīgs pašvaldības galvojums, tāpēc nevar uzskatīt, ka uzņēmuma finansiālā darbība pilnībā ir autonoma. Tā ir atkarīga no pašvaldības atbalsta – pašvaldības piešķirtā līdzfinansējuma lielu investīciju projektu īstenošanai un pašvaldības galvojuma aizņēmumu ņemšanai projektu īstenošanas vajadzībām.

II. ILGTERMIŅA INVESTĪCIJU PROGRAMMA

Ilgtermiņa investīciju programma Skrundas novada Raņķu pagasta Raņķu ciemam ir izstrādāta periodam no 2010. gada līdz 2020. gadam.

5. ŪDENSSAIMNIECĪBAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS PROGNOZES

5.1. ATTĪSTĪBAS PROGNOŽU ATBILSTĪBA ES DIREKTĪVU UN NORMATĪVU PRASĪBĀM

Investīciju programmas mērķis ir nodrošināt normatīvajām prasībām atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību vismaz 95% Projekta teritorijas iedzīvotājiem. Tas nozīmē radīt iespēju lietot centralizētos ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus vismaz 193 cilvēkiem, ko plānots sasniegt jau prioritārās investīciju programmas realizācijas rezultātā. Bez tam Raņķos nepieciešami būtiski uzlabojumi pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes uzlabošanā, veicot pasākumus, kas ļaus racionālāk izmantot ūdens resursus un energoresursus.

Raņķu ciema ilgtermiņa investīciju programmas mērķis atbilst programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.1.1. aktivitātes „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000” mērķim - ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas kvalitātes uzlabošana un centralizētas notekūdeņu pakalpojumu pieejamības paplašināšana, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, samazinot vides piesārņojumu un ūdenstilpju eutrofikāciju, sekmējot ūdens resursu racionālu izmantošanu.

Ilgtermiņa plānošanas uzdevums ir, izvērtējot iespējamās alternatīvos risinājumus, noteikt projekta teritorijai atbilstošākos ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmas attīstības risinājumus, ņemot vērā investīciju izmaksas, ekonomisko un institucionālo efektivitāti un vides ieguvumus. Programmas uzdevums ir nodrošināt, lai prioritārā investīciju programma ietvertu prioritāros pasākumus un iekļautos ilgtermiņa investīciju programmā, kā arī veicinātu ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

Ilgtermiņa investīciju programmas mērķis ir veicināt ilgtspējīgu, efektīvu un kvalitatīvu ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanu un pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu, lai tiktu sasniegti ES ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu standarti, kas ietverti Eiropas Savienības Direktīvu prasībās un Latvijas Republikas tiesiskajos aktos, iekļaujot konkrēto mērķu sasniegšanu Projekta teritorijā:

- **Atbilstošas kvalitātes dzeramā ūdens nodrošināšana**, rekonstrējot un paplašinot ūdensapgādes sistēmu, lai nodrošinātu iedzīvotājiem centralizētu ūdensapgādi saskaņā ar ES Padomes 1998. gada 3. novembra Direktīvu 98/83/EC *Par dzeramā ūdens kvalitāti* un LR MK noteikumu nr. 235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (24.09.2003) prasības.
- **Esošās kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija un paplašināšana un atbilstošas notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes nodrošināšana**, lai nodrošinātu notekūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu saskaņā ar ES Padomes 1991. gada 21. maija

Direktīvu 91/271/EEC *Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu* un LR MK noteikumu nr. 34 „Noteikumi par piesārņojošu vielu emisiju ūdenī” (22.01.2002) prasībām.

- **Notekūdeņu dūņu apsaimniekošana** saskaņā ar ES Padomes 1986. gada 12. jūnija Direktīvu 86/278/EEC *Par vides aizsardzību, ja lauksaimniecībā tiek izmantotas notekūdeņu dūņas*, kas nosaka smago metālu (kadmijs, vara, niķeļs, svina, cinka un dzīvsudraba) koncentrācijas ierobežojumu dūņās, kuras ir paredzētas izmantot lauksaimniecībā un LR MK noteikumu nr. 362 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli” (02.05.2006) prasībām.
- **Neattīrītu notekūdeņu izplūdes vietu likvidēšana** saskaņā ar ES Padomes Direktīvas 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), *Ūdens struktūrdirektīva* un LR MK noteikumu Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002) prasībām attiecībā uz Ventas upes ūdens kvalitāti.

5.2. VISPĀRĒJIE PAKALPOJUMU STANDARTI

Plānojot ūdenssaimniecības attīstību Projekta teritorijā, ir izmantoti Vispārējo pakalpojumu standarti un ekonomiski un tehniski pamatoti risinājumi, kas izstrādāti, ievērojot iepriekšējo pieredzi Latvijā ūdenssaimniecības stratēģiskās plānošanas dokumentu izstrādē. Tie ir noteikti saskaņā ar Direktīvu specifisko ieviešanas un finansēšanas plānu, kā arī saskaņā ar LR normatīvajiem aktiem. Izstrādātās Raņķu ciema investīciju programmas atbilstības vērtēšanai un augstākminēto stratēģisko mērķu sasniegšanai tiks izmantoti standarti, kas norādīti zemāk ievietotajā tabulā.

30.tabula. Vispārējie pakalpojumu standarti

Rādītājs	Pakalpojumu sasniedzamais līmenis
Ūdensapgāde	
Apkalpes zona	100 % apkalpes zona projekta teritorijas robežās.
Pieslēguma rādītājs	95 % pieslēgumu apkalpes zonas robežās.
Apgādes ilgums	Nepārtraukti 24 stundas diennaktī.
Ūdens kvalitāte	Kā noteikts ES Direktīvā 98/83/EC, <i>Cilvēku patēriņam paredzētā ūdens kvalitāte</i> , un papildus atbilstoši Latvijas MK noteikumu Nr.235 (29.04.03) prasībām (<i>Par dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasībām, monitoringu un kontroles kārtību</i>).
Esošais spiediens	Minimālais spiediens 25 m ūdens staba pie patērētāja apkalpes savienojuma teritorijās ar daudzstāvu apbūves īpatsvaru un 15 m ūdens staba pie patērētāja apkalpes savienojuma pārējās teritorijās.
Plūsmas rādītājs	Minimālais plūsmas rādītājs 7.2 l/min pie patērētāja.
Apgādes stabilitāte (drošība)	Ūdens sagatavošanas stacijai jābūt pienācīgi apkalpotai un nodrošinātai ar atbilstošām rezervēs iekārtām, lai nodrošinātu to, ka patērētāji nepiedzīvo pakalpojumu sniegšanas pārtraukumu ilgāk par 6 stundām, kas var rasties stacijas un iekārtu iziešanas no ierindas vai nepieņemamas ūdens kvalitātes dēļ. Tas nedrīkst notikt biežāk kā reizi 5 gados, izņemot pārtraukumus, kas nepieciešami plānotas apkopes veikšanai.
Kanalizācija	
Apkalpes zona	100% apkalpes zona.
Pieslēguma rādītājs	95 % pieslēgumu apkalpes zonas robežās.

Pārplūšana (hidrauliska)	Pārplūšana hidrauliskās pārslodzes rezultātā nav pieļaujama gadījumos, kas atbilst lietus gāzes atkārtojamībai zemākai par reizi 50 gados.
Pārplūšana (iekārtu izešana no ierindas)	Pārplūšana vai pakalpojumu pārtraukums stacijas vai iekārtu izešanas no ierindas rezultātā nedrīkst pārsniegt reizi 5 gados.
Apvienotās kanalizācijas pārplūdes darbība	Pārplūde nav pieļaujama pirms nav sasniegts sadzīves notekūdeņu un lietus ūdens 10 kārtīgs atšķaidījums, vai pārplūde nenotiek biežāk kā 10 reizes gadā.
Standarti attiecībā uz izejošajiem notekūdeņiem	Kā noteikts ES Direktīvā 91/271/EEC, <i>Pilsētvides notekūdeņu attīrīšana</i> , un papildus atbilstoši Latvijas MK noteikumu Nr.34 <i>Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī</i> , Pielikuma Nr.5 (22.01.02.) prasībām.
Standarti attiecībā uz dūņu apsaimniekošanu	Noglabāt tā, lai ietekme uz apkārtējo vidi izrādītos minimāla. Saskaņā ar ES Direktīvu 86/278/EEC, <i>Vides, jo īpaši augsnes, aizsardzība, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas</i> , kur tas ir piemērojams. Jābūt arī atbilstībai ar Latvijas MK Noteikumu Nr.362 (02.05.06.) prasībām, <i>Par notekūdeņu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli</i>

5.3. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU PATĒRIŅA ATTĪSTĪBAS PROGNOZES

Prognozētais ūdens patēriņš Projekta teritorijā ir noteikts, izmantojot šādus pieņēmumus:

- Iedzīvotāju skaits Projekta teritorijā paliks nemainīgs – 203 iedzīvotāji.
- Esošajā situācijā ūdensapgādes pakalpojumu lietotāju skaits ir 164 (80,8% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā), bet Projekta īstenošanas rezultātā tas palielināsies līdz 193 (95,1%) un tāds tas būs arī pēc ilgtermiņa investīciju programmas īstenošanas.
- Esošajā situācijā vidējais ūdens patēriņš ir 160 l/dnn/cilv. (2009.gada dati, rezultāts iegūts aprēķinu ceļā), bet prognozēts, ka ieviešot 100% realizētā ūdens instrumentālo uzmērīšanu realizētā ūdens patēriņš samazināsies līdz 120 l/dnn/cilv. 2013. gadā un tāds tas būs arī ilgtermiņā.
- Iestāžu un uzņēmumu ūdens patēriņš projekta teritorijā paliks nemainīgs – 2,9 m³/dnn.
- Projekta īstenošanas rezultātā būtiski samazināsies ūdens zudumi. Prognozēts, ka ūdens zudumi samazināsies no 19,5% (2009.g.dat) uz 12,3%.

31.tabula. Ūdensapgādes pakalpojumu nodrošinājums.

Gads	Iedzīvotāji un pieslēgumi			Ūdens patēriņš				Ūdens zudumi		Pieprasītais ūdens apjoms m ³ /dn
	Iedzīvotāji	Lietotāji		Mājsaimniecības		Institucionālais patēriņš m ³ /dn	Kopā m ³ /dn	m ³ /dn	%	
		Skaits	skaits	%	l/c/d					
2013.g. (pēc PrIP)	203	193	95,1	120	23,2	2,9	26,1	3,7	12,3	29,8
2020.g. (pēc IIP)	203	193	95,1	120	23,2	2,9	26,1	3,7	12,3	29,8

5.4. ŪDENSAPGĀDES SISTĒMAS JAUDU PAMATOJUMS ILGTERMIŅĀ PLĀNOTAJIEM APJOMIEM

Esošajā situācijā Raņķos darbojas 2008.-2009.gadā izbūvētā dzeramā ūdens sagatavošanas stacija, kuras jauda ir 5 m³/h. Ūdens sagatavošanas stacijā ir uzstādīts hidrofors (q=5 m³/h). Dzeramo ūdeni ciemam nodrošina 2 urbumi (darba aka un rezerves aka. Īpatnējais debits 2x0,40 l/s).

Artēzisko aku debits un dzeramā ūdens sagatavošanas stacijas jauda ir atbilstoša gan esošajam, gan arī prognozētajam ūdens patēriņam Projekta teritorijā.

Ilgtermiņa investīciju programmas ietvaros sadzīves ūdensapgādes nepieciešamā kapacitāte ir 5 m³/h. Aprēķinātais ūdens pieprasījums diennaktī, ņemot vērā plānotos realizācijas apjomus un zudumus, ir 29,8 m³/dnn.

5.5. NOTEKŪDEŅU SISTĒMAS KAPACITĀTES PLĀNOŠANA

- Iedzīvotāju skaits Projekta teritorijā paliks nemainīgs – 203 iedzīvotāji.
- Esošajā situācijā kanalizācijas pakalpojumu lietotāju skaits ir 150 (73,9% no iedzīvotāju skaita Projekta teritorijā), bet Projekta īstenošanas rezultātā tas palielināsies līdz 193 (95,1%), nodrošinot kanalizācijas pakalpojumu pieejamību visām mājāsaimniecībām, kam būs pieejami ūdensapgādes pakalpojumi, un arī pēc ilgtermiņa investīciju programmas īstenošanas tas būs 193.
- Esošajā situācijā vidējais notekūdeņu daudzums ir 128 l/dnn/cilv. (80% no ūdens patēriņa), bet prognozēts, ka, ieviešot 100% realizētā ūdens instrumentālo uzmērīšanu, samazināsies realizētā ūdens patēriņš un līdz ar to samazināsies arī notekūdeņu daudzums – līdz 96,0 l/dnn/cilv.
- Iestāžu un uzņēmumu notekūdeņu daudzums nemainīsies, tas būs 2,9 m³/dnn.
- Projekta īstenošanas rezultātā būtiski samazināsies infiltrācija. Prognozēts, ka infiltrācija samazināsies no 28,6% uz 13,0%.

32.tabula. Notekūdeņu plūsmas rādītāji

Gads	Iedzīvotāji un pieslēgumi			Notekūdeņu patēriņš				Infiltrācija kanalizācijas sistēmā		Plūsma uz NAI m ³ /dn
	Iedzīvotāji	Lietotāji		Mājsaimniecības		Institucionālais patēriņš m ³ /dn	Kopā m ³ /dn	m ³ /dn	%	
		Skaits	skaits	%	l/c/d					
2013.g. (pēc PrIP)	203	193	95,1	96	18,5	2,9	21,5	3,2	13	24,7
2020.g. (pēc IIP)	203	193	95,1	96	18,5	2,9	21,5	3,2	13	24,7

5.6. KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS JAUDU PAMATOJUMS ILGTERMIŅĀ PLĀNOTAJIEM APJOMIEM

Ilgtermiņa investīciju programmas ietvaros sadzīves kanalizācijas sistēmas nepieciešamā kapacitāte ir 25 m³/dnn, bet ņemot vērā līdzšinējos notekūdeņu apjomus un plānojot nelielas rezerves, investīciju projekta ietvaros plānots izbūvēt NAI BIO 30. Tā kā esošo NAI projektētā jauda ir 100 m³/dnn, tās nepiemērotas jaudas dēļ netiek darbinātas. Nepieciešamas investīcijas jaunu NAI būvniecībai.

Bez tam, nepieciešama esošo KSS rekonstrukcija, lai nodrošinātu notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas sistēmā no daudzdzīvokļu ēkām, kuras izvietotas upes krastā un līmeņu starpības dēļ nav iespējama šo notekūdeņu novadīšana kanalizācijas sistēmā paštecē.

6. ALTERNATĪVU IZSTRĀDE UN SALĪDZINĀJUMS

6.1. STRATĒGISKĀS ATTĪSTĪBAS ALTERNATĪVAS

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība Projekta teritorijā ir plānojama kā autonomu sistēmu attīstība, jo Raņķiem tuvākā apdzīvotā vieta ir Skrunda, attālums no Raņķiem līdz Skrundai – 12 km. Nav ekonomiska pamatojuma izskatīt Raņķu ūdensapgādes vai kanalizācijas sistēmu apvienošanu ar kādas citas apdzīvotas vietas sistēmu.

Savukārt, ņemot vērā Raņķiem pieguļošās apbūves „Kļaviņu” un „Ceļmalnieku” izvietojumu, ir ekonomiski pamatoti iekļaut šo teritoriju Raņķu ciema ūdensapgādes un kanalizācijas apkalpes zonā.

6.2. ALTERNATĪVU IZVĒRTĒJUMS ŪDENSAPGĀDES SISTĒMAS ATTĪSTĪBAI

Raņķos ir viena centralizēta ūdensapgādes sistēma ar 80,8% mājsaimniecību pieslēgumu un 100% institucionālo patērētāju pieslēgumu, tāpēc nav nepieciešams izvērtēt alternatīvus risinājumus ūdensvadu izvietojumam. Papildus jau izveidotajiem pieslēgumiem ilgtermiņā ir racionāli plānot jaunus pieslēgumus, pagarinot esošo ūdensapgādes tīklu. Tā kā ūdensapgādes tīkli ir sliktā stāvoklī un bieži notiek avārijas, ilgtermiņa investīciju programmas ietvaros plānota to nomaiņa.

Ūdensapgādes komunikācijas lielākoties ir izbūvētas uz pašvaldībai piederošas zemes, bet atsevišķi ūdensvada posmi šķērso arī privātos zemes gabalus. Rekonstruējot ūdensapgādes tīklus, plānots mainīt trasējumu, iznesot tos gar ielu malām, lai nebūtu jāšķērso privātpašnieku zemes gabali. Alternatīvi risinājumi ūdensvadu izkārtojumam nav apskatāmi.

Tā kā Raņķos ir uzbūvēta un labi darbojas dzeramā ūdens sagatavošanas stacija, nav analizējamās alternatīvas arī ūdens ieguves un kvalitātes nodrošināšanai. Ūdens ieguvei tiek izmantoti 2 urbumi, no kuriem viens ir modernizēts reizē ar USS izbūvi, bet otra urbuma rekonstrukcija paredzēta IIP ietvaros.

Lai nodrošinātu ilgtermiņā nepieciešamās ūdens rezerves un spiedienu ūdensapgādes sistēmā, ir iespējamas 2 alternatīvas:

I. alternatīva. Esošā ūdenstorņa rekonstrukcija

II.alternatīva. Pazemes rezervuāra un 2.pacēluma sūkņu stacijas izbūve, dīzeļģeneratora iegāde un esošā ūdenstorņa demontāža

33.tabula. Ūdensapgādes alternatīvas

Salīdzināšanas kritēriji	I alternatīva Esošā ūdenstornā rekonstrukcija	II alternatīva Pazemes rezervuāra un 2.pacēluma sūkņu stacijas izbūve, dīzeļģeneratora iegāde un esošā ūdenstornā demontāža.
Būvdarbu izmaksas LVL (2010.gada cenās)	Kopā 4 900 Ls, Tvertnes un stobra remonts (pretkorozijas pasākumi) un apsaistes nomaiņa.	Kopā: 39 000 Ls, t.sk. 1) pazemes ūdens rezervuāra izbūve (V-80 m ³) – 22 000 Ls 2) 2 PSS izbūve – 10 700 Ls 3) dīzeļģeneratora iegāde – 2000 Ls 4) ūdenstornā demontāža – 4 300 Ls
Projektēšanas izmaksas, LVL	850 Ls	1 980 Ls
Iekārtu ekspluatācijas tiešās izmaksas, tai skaitā elektroenerģija, amortizācija, dabas resursu nodoklis, apkalpošana u.c. (LVL/gadā, 2009.gada cenās)	2 800 Ls/gadā	2 200 Ls/gadā
Iekārtu funkcionēšanas ilgums (gadi)	10 gadi	30 gadi
Vides ieguvumi (dabas resursu racionāla izmantošana un aizsardzība)	Tornā rekonstrukcija labvēlīgi ietekmēs dabas resursu izmantošanu, jo samazinās ūdens zudumus ūdens rezervju nodrošināšanas mezglā (esošajā situācijā iespējamās noplūdes)	Reservuāra izbūve neietekmēs apkārtējo ainavu Veicot ekspluatācijā neizmantotu objektu demontāžu, tiks saglabāti vides resursi un novērsts risks vides piesārņošanai.
Alternatīvas stiprā puse	Nav vajadzīgs papildus zemes gabals, iespēja ekspluatēt līdz kalpošanas laika beigām esošu objektu.	Tiks nodrošināta ilgtermiņā nepārtraukta ūdensapgāde un spiediens sistēmā. Tiks nodrošinātas ugunsdzēsības prasības. Modernākas tehnoloģijas un lētāka ekspluatācija.
Alternatīvas vājā puse	Objekta kalpošanas laiks nepārsniedz 10 gadu periodu, kas nozīmē, ka pēc tā nolietojšanās būs nepieciešams izbūvēt jaunu objektu – torni vai ūdens rezervuāru.	Dārgākas projektēšanas izmaksas, nepieciešama vairāku būvobjektu konstrukciju plānošana. Nepieciešams papildus zemes gabals rezervuāra izbūvei. Ievērojami dārgākas investīcijas.
Izvēlētais alternatīvas pamatojums	Realizācijai izvēlēta I.alternatīva – esošā ūdenstornā rekonstrukcija. I.alternatīvas izvēle pamatota ar ekonomiskiem un vides ieguvumiem – ievērojami lētākas investīciju izmaksas un līdzvērtīgi vides ieguvumi.	

6.3. ALTERNATĪVU IZVĒRTĒJUMS KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBAI

Raņķos kanalizācijas sistēmu veido kanalizācijas trasējums, kas nodrošina pakalpojumu pieejamību 73,9% mājāsaimniecību un visām projekta teritorijā esošajām iestādēm un uzņēmumiem. Esošās NAI ir izvietotas pašvaldībai piederošā, bet Raņķu notekūdeņu apsaimniekošanai neizdevīgā zemesgabalā. Notekūdeņu novadīšanu uz tām nodrošina 2 KSS, kuru darbināšana ir neracionāla, jo esošās NAI nedarbojas. To projektētā jauda ir pārāk liela Raņķu notekūdeņu daudzumam (100 m³/dnn), biobloki ir demontēti un notekūdeņi tiek attīrīti tikai bioloģiskajos dīķos. Raņķos ir nepieciešami uzlabojumi notekūdeņu attīrīšanas nodrošināšanā, tāpēc apskatīti 2 alternatīvi risinājumi:

I.alternatīva. Esošo NAI rekonstrukcija, samazinot jaudu

Šīs alternatīvas realizācija ietver NAI BIO 100 rekonstrukciju, uzstādot BIO 30 tehnoloģiskās iekārtas, KSS 2 rekonstrukciju un spiedvada rekonstrukciju.

II.alternatīva. Jaunu NAI izbūve un esošo NAI demontāža

Šīs alternatīvas realizācija ietver jaunu NAI BIO 30 izbūvi zemesgabalā, kur esošajā situācijā atrodas KSS2, un esošo NAI demontāžu, lai nodrošinātu potenciāli piesārņotās vietas sanācību un atbrīvotu zemesgabalu citam lietojuma veidam.

Kanalizācijas tīkli ir sliktā stāvoklī, bieži notiek avārijas un ilgtermiņa investīciju programmas ietvaros plānota to nomaiņa. Kanalizācijas tīkli lielākoties ir izbūvēti uz pašvaldībai piederošas zemes, bet atsevišķi posmi šķērso arī privātos zemes gabalus. Rekonstruējot kanalizācijas tīklus, plānots mainīt trasējumu, iznesot tos gar ielu malām, lai nebūtu jāšķērso privātpašnieku zemes gabali. Alternatīvi risinājumi kanalizācijas tīklu izkārtojumam nav apskatāmi.

34.tabula. Kanalizācijas alternatīvas

Salīdzināšanas kritēriji	I alternatīva NAI BIO 100 rekonstrukcija, samazinot jaudu	II alternatīva. Jaunu NAI BIO 30 būvniecība un esošo NAI demontāža
Būvdarbu izmaksas LVL (2010.gada cenās)	44 580 Ls t.sk. NAI rekonstrukcija 14 000 Ls KSS 2 rekonstrukcija 4 900 Ls Spiedvada rekonstrukcija (L=530m) 25 680 Ls	37 500 Ls t.sk. NAI BIO 30 būvniecība 32 000 Ls Veco NAI demontāža 5 500 Ls
Projektēšanas izmaksas, LVL	Kopā 4 600 Ls	Kopā 3 750 Ls
Iekārtu ekspluatācijas tiešās izmaksas (LVL/gadā, 2013.gada cenās)	2 970 Ls/gadā	2 700 Ls/gadā
Iekārtu funkcionēšanas ilgums (gadi)	30 gadi	30 gadi
Vides ieguvumi (dabas resursu racionāla izmantošana un aizsardzība)	Nodrošināta normatīvajām prasībām atbilstoša notekūdeņu un dūņu apsaimniekošana.	Nodrošināta normatīvajām prasībām atbilstoša notekūdeņu un dūņu apsaimniekošana.
Alternatīvas stiprā puse	Esošie bioloģiskie dīķi labi funkcionē. Ir izbūvēta izplūde.	Mazāks elektroenerģijas patēriņš, jo nepieciešama tikai 1 KSS ekspluatācija
Alternatīvas vājā puse	Lielāks elektroenerģijas patēriņš, jo nepieciešama 2 KSS ekspluatācija	Nepieciešama jaunas izplūdes izbūve. Nepieciešama esošo NAI demontāža.
Izvēlētās alternatīvas pamatojums	Realizācijai izvēlēta II.alternatīva – jaunu NAI būvniecība. II.alternatīvas izvēle pamatota ar ekonomiskiem un vides ieguvumiem – ievērojami lētākas investīciju un ekspluatācijas izmaksas, mazāks elektroenerģijas patēriņš un līdzvērtīgi vides ieguvumi.	

7. ILGTERMIŅA INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI UN PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS IZVIRZĪŠANA

7.1. ILGTERMIŅA INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI UN TO PRIORITĀTES

35.tabula. Ilgtermiņa investīciju programmas pasākumi un tiem noteiktās prioritātes

	Mērķis	Aktivitāte	Aktivitātes nepieciešamības raksturojums	Aktivitātē veicamie pasākumi	Izmaksu aprēķins 2010.gada cenās				Pasākumam noteiktā prioritāte
					Vienību skaits	Mērvienības	Vienības cena, latos	Izmaksas, kopā, latos	
U1	Ūdens ieguves avotu sakārtošana	Urbuma nr. 2. rekonstrukcija	2009.gadā veikta urbuma nr. 1 rekonstrukcija, bet ilglaicīgas, stabilas un nepārtrauktas ūdensapgādes nodrošināšanai Raņķos nepieciešama gan darba urbuma (urbums nr 1), gan rezerves urbuma (urbums nr. 2) darbināšana, tāpēc urbumam nr. 2 ir nepieciešama rekonstrukcija.	Urbuma skalošana, apsaistes nomaiņa, skaitītāja uzstādīšana	1	k-ts	5 500,00	5 500,00	7.
U2	Ūdens tīrnes sakārtošana	Ūdenstornā rekonstrukcija	2009.gadā uzbūvēta USS un tajā uzstādīts hidroforšs, kas esošajā situācijā nodrošina ūdens padevi tīklā. Esošais tornis ir nolietojies un nepilda ūdens rezervju nodrošināšanas funkcijas, tāpēc nepieciešama tā rekonstrukcija.	Tvertnes un stobra remonts (pretkorozijas pasākumi) un apsaistes nomaiņa.	1	k-ts	4 900,00	4 900,00	6.
U3	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamības palielināšana	Ūdensapgādes tīklu paplašināšana	Esošajā situācijā tīklu izvietojums nodrošināta ūdensapgādes pieejamību 80,8% iedzīvotāju (164 iedzīvotājiem), bet prognozētais lietotāju skaits ir 193 (95,1%). Lai to sasniegtu, nepieciešama tīklu paplašināšana.	Jaunu ūdensvadu izbūve, plastmasas caurules, d=32=100mm, h=1,2-1,5m, grants segums.	500	m	47,00	23 500,00	3.

	Mērķis	Aktivitāte	Aktivitātes nepieciešamības raksturojums	Aktivitātē veicamie pasākumi	Izmaksu aprēķins 2010.gada cenās			Pasākumam noteiktā prioritāte	
					Vienību skaits	Mērvienības	Vienības cena, latos		Izmaksas, kopā, latos
U4	Ūdensapgādes stabilitātes nodrošināšana un ūdens zudumu samazināšana	Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija.	Esošie tīkli izbūvēti 1974.-1975.gadā, tie būvēti no nekalitatīviem materiāliem, noliekušies, tīklos bieži novēroti plīsumi, konstatēti lieli ūdens zudumi. Tīklu rekonstrukcijas rezultātā prognozēts zudumu samazinājums par 10,8 procentpunktiem (no 23,1% 2010.gadā uz 12,3% pēc programmas realizācijas).	Ūdensvadu izbūve, plastmasas caurules, d=32=100mm, h=1,2-1,5m, grants segums 93,5% vadu un asfalta segums 6,5% vadu..	1857	m	48,00	89 136,00	4.
Kopā ūdensapgāde								123 036,00	
K1	Notekūdeņu attīrīšanas nodrošināšana	Jaunu bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve	Esošās NAI nedarbojas, to projektētā jauda ir pārāk liela Raņķu ciema notekūdeņu daudzumam, izvietoējums neveiksmīgs, jo notekūdeņu novadīšanai uz tām nepieciešama 2 KSS darbināšana. Atbilstošas jaudas jaunu NAI būvniecība Raņķos iz izdevīgāka kā esošo NAI rekonstrukcija.	Jaunu bioloģisko NAI celtniecība, izvietojot tās KSS2 vietā: BIO 30 uzstādīšana, teritorijas labiekārtošana (piebraucamais ceļš, žogs, vārti), KSS2 demontāža.	1	k-ts	32 000,00	32 000,00	1.
K2	Notekūdeņu novadīšanas uz NAI nodrošināšana	Kanalizācijas pārsūkņēšanas stacijas KSS1 rekonstrukcija	Esošajā situācijā darbojas 2 KSS. Plānojamā sistēmas modernizāciju, paredzēts KSS2 vietā būvēt jaunas NAI, bet KSS1 rekonstruēt, lai nodrošinātu tās efektīvu darbību. Esošajā situācijā KSS darbojas neefektīvi, elektroenerģijas patēriņš ir nelietderīgs, jo notekūdeņi tiek novadīti uz NAI, kas nedarbojas.	KSS rekonstrukcija, iegremdēto sūkņu un apsaistes nomaiņa.	1	k-ts	4 900,00	4 900,00	2.

	Mērķis	Aktivitāte	Aktivitātes nepieciešamības raksturojums	Aktivitātē veicamie pasākumi	Izmaksu aprēķins 2010.gada cenās				Pasākumam noteiktā prioritāte
					Vienību skaits	Mērvienības	Vienības cena, latos	Izmaksas, kopā, latos	
K3	Kanalizācijas pakalpojumu pieejamības palielināšana	Kanalizācijas tīklu paplašināšana	Esošajā situācijā tīklu izvietojums nodrošināta kanalizācijas pieejamību 73,9% iedzīvotāju (150 iedzīvotājiem), bet prognozētais lietotāju skaits ir 193 (95,1%). Lai to sasniegtu, nepieciešama tīklu paplašināšana.	Jaunu kanalizācijas tīklu izbūve, plastmasas caurules, d=200 mm, h=1,2-1,5m, grants segums.	585	m	48,00	28 080,00	5.
K4	Kanalizācijas pakalpojumu stabilitātes nodrošināšana, noplūžu novēršana un infiltrācijas samazināšana.	Kanalizācijas tīklu rekonstrukcija	Esošie kanalizācijas tīkli izbūvēti 1980.gados, tie funkcionē apmierinoši, tomēr ilgtermiņā nepieciešama to rekonstrukcija, jo novērotas avārijas, kanalizācijas noplūdes un liela infiltrācija (19,2% 2010.gadā).	Kanalizācijas vadu, t.sk. spiedvada, izbūve, plastmasas caurules, d=200 mm, h=1,2-1,5m, grants segums.	1538	m	48,00	73 824,00	8.
K5	Potenciāli piesārņotās vietas sanācija.	Esošo NAI demontāža	Esošajā situācijā NAI nedarbojas, plānota jaunu NAI celtniecība KSS2 vietā, tāpēc nepieciešama esošo NAI un esošo bioloģisko dīķu demontāža.	NAI BIO 100 demontāža, zemesgabala, ko aizņem 2 bioloģiskie dīķi, rekultivācija.	1	k-ts	5 500,00	5 500,00	9.
Kopā kanalizācijā								144 304,00	
Pavisam kopā būvdarbu izmaksas								267 340,00	

Ilgtermiņa investīciju programmā ietvertajiem pasākumiem prioritātes noteiktas, ņemot vērā pasākumu ieguldījumu:

- Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto prasību sasniegšanā,
- Reģionālās vides pārvaldes prasību ievērošanā,
- Pašvaldības noteikto prioritāšu ievērošanā,
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja mērķu sasniegšanā.

36.tabula. Ilgtermiņa investīciju programmas pasākumu izmaksas prioritārā secībā, latos, 2010.gada cenās

	Aktivitāte	Prioritāte	Pasākuma izmaksu aprēķins 2010.gada cenās				Summārās izmaksas, latos
			Vienību skaits	Mērvienības	Vienības cena, latos	Izmaksas, kopā, latos	
K1	Jaunu bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve	1.	1	k-ts	32 000,00	32 000,00	32 000,00
K2	Kanalizācijas pārsūkņēšanas stacijas KSS1 rekonstrukcija	2.	1	k-ts	4 900,00	4 900,00	36 900,00
U3	Ūdensapgādes tīklu paplašināšana	3.	500	M	47,00	23 500,00	60 400,00
U4	Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija.	4.	1857	M	48,00	89 136,00	149 536,00
K3	Kanalizācijas tīklu paplašināšana	5.	585	M	48,00	28 080,00	177 616,00
U2	Ūdenstornja rekonstrukcija	6.	1	k-ts	4 900,00	4 900,00	182 516,00
U1	Urbuma nr. 2 rekonstrukcija	7.	1	k-ts	5 500,00	5 500,00	188 016,00
K4	Kanalizācijas tīklu rekonstrukcija	8.	1538	M	48,00	73 824,00	261 840,00
K5	Esošo NAI demontāža	9.	1	k-ts	5 500,00	5 500,00	267 340,00

7.2 PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS NOTEIKŠANA

Izvēloties prioritāro investīciju programmu (PrIP) ūdenssaimniecības attīstībai Raņķos, ir ņemti vērā ERAF līdzfinansējuma piesaistes mērķi un ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja spēja nodrošināt nacionālo līdzfinansējumu. Finanšu resursu pieejamība ierobežo simtprocentīgu mērķu sasniegšanu PrIP ietvaros, tāpēc programmā iekļaujami pasākumi, kuru realizācija dod vislielāko ieguldījumu mērķu sasniegšanas virzienā. Prioritārā investīciju programma jeb investīciju projekts ir ilgtermiņa investīciju programmas sastāvdaļa, kas ierobežotā finansējuma apstākļos nodrošina visracionālāko pieejamo līdzekļu izmantošanu.

Nosakot ilgtermiņa investīciju programmas pasākumiem prioritātes, pasākumi tika sagrupēti tādos blokos, lai pēc iespējas efektīvāk varētu veikt pasākumu izvēli, ņemot vērā ierobežoto pieejamo finansējumu, skaidri apzinoties, ka prioritārās investīciju programmas ietvaros

ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs spēj realizēt tikai daļu no identificētajiem ilgtermiņa investīciju programmas nepieciešamajiem pasākumiem.

Ņemot vērā esošās situācijas raksturojumā norādītās problēmas, augstāko prioritāšu loks ir noteikts ES direktīvu un LR normatīvu prasību ievērošanas nodrošināšanai, kam seko vietējo institūciju – veselības inspekcijas noteiktās īpašās normas limitētā termiņā attiecībā uz dzeramo ūdeni pie patērētāja un ūdens resursu aizsardzību ūdensgūtnē, kā arī reģionālās vides pārvaldes prasības attiecībā uz notekūdeņu izplūdes rādītājiem.

Trešais prioritāšu loks institūciju prasībām ir pašas pašvaldības prioritātes, kas noteiktas apstiprinātajā teritorijas plānojumā. Pēc ūdenssaimniecības attīstības prioritāšu grupas noteikšanas, detalizēti pasākumu prioritizācija tiek noteikta pēc tehniskajām sakarībām (nav realizējama pirms vai pēc no kādas citas komponentes) vai arī pēc augstākiem ieguvumiem (zemākās investīcijas lielākam māsaimniecību skaitam).

Ņemot vērā augstāk aprakstītos principus prioritizācijas veikšanai, pasākumiem noteiktās prioritātes atspoguļotas 35.tabulā, bet 36.tabulā pasākumi sakārtoti prioritārā secībā un aprēķinātas summārās izmaksas pret katru noteikto prioritāti.

Ņemot vērā 36. tabulā uzrādītās pasākumu prioritātes, sabiedrisko pakalpojumus sniedzējs, ņemot vērā nepieciešamo līdzfinansējumu, projekta ietvaros plāno realizēt pirmās 7 prioritātes.

Šo prioritāšu realizācijas rezultātā veidosies ieguldījumi ūdenssaimniecībā, kuru vērtība uz vienu iedzīvotāju Projekta teritorijā būs 1 037,59 lati (aprēķinus skat. Finanšu analīzes modeli). Dārgāka investīciju projekta īstenošanu ierobežo arī iedzīvotāju maksātspēja, jo ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu lietotājiem ar maksājumiem par pakalpojumiem ir jānodrošina Projekta dzīvotspēja.

III.PRIORITĀRĀ INVESTĪCIJU PROGRAMMA

8. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI, IZMAKSAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA GRAFIKS

8.1. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PASĀKUMI

37.tabula. Prioritārās investīciju programmas pasākumi

	Mērķis	Aktivitāte	Aktivitātes nepieciešamības raksturojums	Aktivitātē veicamie pasākumi
U1	Ūdens ieguves avotu sakārtošana	Urbuma nr. 2. rekonstrukcija	2009.gadā veikta urbuma nr. 1 rekonstrukcija, bet ilglaicīgas, stabilas un nepārtrauktas ūdensapgādes nodrošināšanai Raņķos nepieciešama gan darba urbuma (urbums nr 1), gan rezerves urbuma (urbums nr. 2) darbināšana, tāpēc urbumam nr. 2 ir nepieciešama rekonstrukcija.	Urbuma skalošana, apsaistes nomaiņa, skaitītāja uzstādīšana
U2	Ūdens tīrnes sakārtošana	Ūdenstorņa rekonstrukcija	2009.gadā uzbūvēta USS un tajā uzstādīts hidrofors, kas esošajā situācijā nodrošina ūdens padevi tīklā. Esošais tornis ir nolietojies un nepilda ūdens rezervju nodrošināšanas funkcijas, tāpēc nepieciešama tā rekonstrukcija.	Tvertnes un stobra remonts (pretkorozijas pasākumi) un apsaistes nomaiņa.
U3	Ūdensapgādes pakalpojumu pieejamības palielināšana	Ūdensapgādes tīklu paplašināšana	Esošajā situācijā tīklu izvietojums nodrošināta ūdensapgādes pieejamību 80,8% iedzīvotāju (164 iedzīvotājiem), bet prognozētais lietotāju skaits ir 193 (95,1%). Lai to sasniegtu, nepieciešama tīklu paplašināšana.	Jaunu ūdensvadu izbūve, plastmasas caurules, d=32=100mm, h=1,2-1,5m, grants segums.
U4	Ūdensapgādes stabilitātes nodrošināšana un ūdens zudumu samazināšana	Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija.	Esošie tīkli izbūvēti 1974.-1975.gadā, tie būvēti no nekvalitatīviem materiāliem, nolietojušies, tīklos bieži novēroti plīsumi, konstatēti lieli ūdens zudumi. Tīklu rekonstrukcijas rezultātā prognozēts zudumu samazinājums par 10,8 procentpunktiem (no 23,1% 2010.gadā uz 12,3% pēc programmas realizācijas).	Ūdensvadu izbūve, plastmasas caurules, d=32=100mm, h=1,2-1,5m, grants segums 93,5% vadu un asfalta segums 6,5% vadu.

	Mērķis	Aktivitāte	Aktivitātes nepieciešamības raksturojums	Aktivitatē veicamie pasākumi
K1	Notekūdeņu attīrīšanas nodrošināšana	Jaunu bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve	Esošās NAI nedarbojas, to projektētā jauda ir pārāk liela Raņķu ciema notekūdeņu daudzumam, izvietojums neveiksmīgs, jo notekūdeņu novadīšanai uz tām nepieciešama 2 KSS darbināšana. Atbilstošas jaudas jaunu NAI būvniecība Raņķos iz izdevīgāka kā esošo NAI rekonstrukcija.	Jaunu bioloģisko NAI celtniecība, izvietojot tās KSS2 vietā: NAI BIO 30 uzstādīšana, teritorijas labiekārtošana (piebraucamais ceļš, žogs, vārti), KSS2 demontāža.
K2	Notekūdeņu novadīšanas uz NAI nodrošināšana	Kanalizācijas pārsūkņēšanas stacijas KSS1 rekonstrukcija	Esošajā situācijā darbojas 2 KSS. Plānojot sistēmas modernizāciju, paredzēts KSS2 vietā būvēt jaunas NAI, bet KSS1 rekonstruēt, lai nodrošinātu tās efektīvu darbību. Esošajā situācijā KSS darbojas neefektīvi, elektroenerģijas patēriņš ir nelietderīgs, jo notekūdeņi tiek novadīti uz NAI, kas nedarbojas.	KSS rekonstrukcija (q=2,8 l/s), iegremdēto sūkņu un apsaistes nomaiņa
K3	Kanalizācijas pakalpojumu pieejamības palielināšana	Kanalizācijas tīklu paplašināšana	Esošajā situācijā tīklu izvietojums nodrošināta kanalizācijas pieejamību 73,9% iedzīvotāju (150 iedzīvotājiem), bet prognozētais lietotāju skaits ir 193 (95,1%). Lai to sasniegtu, nepieciešama tīklu paplašināšana.	Jaunu kanalizācijas vadu izbūve, plastmasas caurules, d=200 mm, h=1,2-1,5m, grants segums.

Prioritārās investīciju programmas īstenošanas rezultātā tiks nodrošinātas pieslēgumu iespējas 95,1% iedzīvotājiem. Kartogrāfiskajā materiālā, kas pievienots pielikumā, ir attēloti tikai maģistrālie ūdensvadi un kanalizācijas tīkli. Tie nodrošina minēto pieslēgumu līmeni.

Visiem esošajiem ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu lietotājiem tiks atjaunoti pieslēgumi centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai.

Mājām „Zītari”, „Madaras”, „Lāstekas” projekta ietvaros tiks izbūvēti pieslēgumi centralizētai kanalizācijas sistēmai (skat. kartogrāfisko materiālu).

Mājai „Sudmalnieki” ir izbūvēti pieslēgumi ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem (bez projekta), ir zināma tikai to pieslēgšanās vieta (sākumskola). Kartogrāfiskajā materiālā šie pieslēgumi nav attēloti, bet projekta rezultātā ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli tiks izbūvēti tā, lai nodrošinātu šīs mājas pieslēgumus maģistrālajiem ūdens un kanalizācijas tīkliem.

Mājām „Kļaviņas” tiks izbūvēti pieslēgumi maģistrālajiem ūdens un kanalizācijas tīkliem, jo tā ir pašvaldības ēka, kurā dzīvo 6 ģimenes. Mājai „Ceļmalnieki” pieslēgums maģistrālajiem ūdens un kanalizācijas tīkliem būs jāveic par saviem vai pašvaldības līdzekļiem, jo ERAF finansējuma piesaiste nav plānota pieslēgumu izbūvei privātos zemesgabalos. Šim lietotājam projekta realizācijas laikā tiks norādīta pieslēguma vieta maģistrālajiem ūdens un kanalizācijas tīkliem Upes ielas sarkano līniju robežās.

Mājām „Ziediņi” (dzīvo 2 ģimenes) un „Burtnieki” (dzīvo 1 ģimene) ir izbūvētas individuālās akas ūdens ieguvei, kā arī individuālie septiķi. Šo māju iedzīvotāji atsakās pieslēgties

centralizētiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, nav arī sagaidāms, ka uz IIP plānoto realizācijas brīdi - 2020.gadu situācija mainītos. Šīs mājas nav iekļautas Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstības projektā.

8.2. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS IZMAKSAS

38.tabula. Prioritārās investīciju programmas izmaksas 2010.gada cenās

	Aktivitāte	Aktivitātē veicamie pasākumi	Izmaksu aprēķins 2010.gada cenās			
			Vienību skaits	Mērvienības	Vienības cena, latos	Izmaksas, kopā, latos
U1	Urbuma nr. 2 rekonstrukcija	Urbuma skalošana, apsaistes nomaiņa, skaitītāja uzstādīšana	1	k-ts	5 500,00	5 500,00
U2	Ūdenstora rekonstrukcija	Tvertnes un stobra remonts (pretkorozijas pasākumi) un apsaistes nomaiņa.	1	k-ts	4 900,00	4 900,00
U3	Ūdensapgādes tīklu paplašināšana	Jaunu ūdensvadu izbūve, plastmasas caurules, d=32=100mm, h=1,2-1,5m, grants segums.	500	m	47,00	23 500,00
U4	Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija.	Ūdensvadu izbūve, plastmasas caurules, d=32=100mm, h=1,2-1,5m, grants segums 93,5% vadu un asfalta segums 6,5% vadu..	1857	m	48,00	89 136,00
Kopā ūdensapgādē						123 036,00
K1	Jaunu bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve	Jaunu bioloģisko NAI celtniecība, izvietojot tās KSS2 vietā: BIO 30 uzstādīšana, teritorijas labiekārtošana (piebraucamais ceļš, žogs, vārti), KSS2 demontāža.	1	k-ts	32 000,00	32 000,00
K2	Kanalizācijas pārsūknešanas stacijas KSS1 rekonstrukcija	KSS rekonstrukcija, iegremdēto sūkņu un apsaistes nomaiņa.	1	k-ts	4 900,00	4 900,00
K3	Kanalizācijas tīklu paplašināšana	Jaunu kanalizācijas tīklu izbūve, plastmasas caurules, d=200 mm, h=1,2-1,5m, grants segums.	585	m	48,00	28 080,00
Kopā kanalizācijā						64 980,00
Būvdarbu izmaksas, kopā						188 016,00
t.sk. rezerve (5% no būvdarbu izmaksām)						9 400,80
Tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrāde						2 990,00
Tehniskā projekta izstrāde (4% no būvdarbu izmaksām)						7 520,64
Autoruzraudzības izmaksas (1% no būvdarbu izmaksām)						1 880,16
Būvuzraudzības izmaksas (2% no būvdarbu izmaksām)						3 760,32
Attiecināmās izmaksas, kopā						204 167,12
Neattiecināmās izmaksas (PVN)						42 875,10
Pavisam kopā						247 042,22

Prioritārās investīciju programmas attiecināmās izmaksas veido būvdarbu izmaksas, tehniski ekonomiskā pamatojuma un tehniskā projekta izstrādes izmaksas, autoruzraudzības izmaksas, kas aprēķinātas 1% apmērā no būvdarbu izmaksām un būvuzraudzības izmaksas, kas aprēķinātas 2% apmērā no būvdarbu izmaksām. Kopējās aprēķinātās projekta attiecināmās izmaksas 2010. gada cenās ir 204 167,12 latī, neattiecināmās izmaksas (PVN) – 42 875,10 latī, pavisam kopā 247 042,22 latī.

Prioritārās investīciju programmas realizācijas izmaksas projekta īstenošanas gada cenās, ņemot vērā makroekonomisko faktoru ietekmi un plānoto projekta realizācijas laika grafiku, aprēķinātas projekta finanšu analīzes modelī.

39.tabula. Prioritārās investīciju programmas izmaksas projekta īstenošanas gada cenās, latos

Izmaksas	2010.g.	2011.g.	2012.g.	Kopā
Pavisam kopā	3 617,90	104 886,31	146 359,00	254 863,21
Kopā attiecināmās izmaksas	2 990,00	86 682,90	120 957,85	210 630,75
būvdarbu izmaksas	0,00	76 710,53	117 434,80	194 145,33
uzraudzības izmaksas	0,00	2 301,32	3 523,05	5 824,37
projekta sagatavošanas izmaksas	2 990,00	7 671,05	0,00	10 661,05
Neattiecināmās izmaksas (PVN)	627,90	18 203,41	25 401,15	44 232,46

8.3. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS REALIZĀCIJAS LAIKA GRAFIKS

Projekta īstenošanas laika grafikā iekļauti pasākumi projekta sagatavošanai (tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrāde un tehniskā projekta izstrāde), pasākumi, kas saistīti ar ERAF finansējuma piesaisti (Iesnieguma sagatavošana, iesniegšana, vērtējuma saņemšana, civiltiesiskā līguma parakstīšana un konta atvēršana) un pasākumi, kas saistīti ar projekta īstenošanu (būvdarbi, autoruzraudzība un būvuzraudzība). Laika grafikā iekļauti gan realizācijā esošie pasākumi, gan plānotie pasākumi.

Visus būvdarbus paredzēts iekļaut vienā būvdarbu līgumā. Būvdarbu iepirkuma procedūrā būs jāizvēlas tāds būvlīguma izpildītājs, kas var izbūvēt gan ūdensapgādes un kanalizācijas tīklus, gan arī veikt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūvi.

40.tabula. Prioritārās investīciju programmas īstenošanas laika grafiks

Pasākumi	2010.g.				2011.g.				2012.g.			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrāde			X	X								
Iepirkums tehniskā projekta izstrādei				X								
Tehniskā projekta izstrāde					X	X						
Iesnieguma sagatavošana ERAF finansējuma saņemšanai				X								
Iesnieguma ERAF finansējuma saņemšanai vērtēšana (Vides ministrija)				X	X							
Civiltiesiskā līguma slēgšana un projekta konta atvēršana						X						
Iepirkums būvdarbiem, būvdarbu līguma noslēgšana						X	X					
Iepirkums būvuzraudzībai, pakalpojumu						X	X					

līguma noslēgšana												
Būvdarbi						X	X	X	X	X	X	X
Būvuzraudzība						X	X	X	X	X	X	X
Autoruzraudzība						X	X	X	X	X	X	X

9. PRIORITĀRĀS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS FINANŠU UN EKONOMISKĀ ANALĪZE

9.1. PIENĒMUMI FINANŠU ANALĪZES VEIKŠANAI

Normatīvās prasības. Investīciju projekta finanšu un ekonomiskā analīze izstrādāta, ievērojot prasības, kas noteiktas šādos dokumentos:

PADOMES REGULA (EK) Nr. 1083/2006, kurā paredzēti vispārīgie noteikumi par ERAF un citiem fondiem.

2007. gada 26. jūnija noteikumi Nr. 418 „Kārtība, kādā paredzami valsts budžeta līdzekļi Eiropas Savienības fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai, kā arī maksājumu veikšanas un izdevumu deklarācijas sagatavošanas kārtība”.

Vides ministrijas ŪBK akceptētie makroekonomiskie rādītāji, kas jāizmanto TEP, kas tiek iesniegti ŪBK pēc 16.09.2010.

2008. gada 28. jūlija MK noteikumi nr. 606 „Noteikumi par darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.1.1.aktivitāti “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000””

EK Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts, Nozaru attīstība, ietekme, novērtēšana un jauninājumi 4. Darba dokuments „Metodiskie norādījumi izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanai”

Atbilstoši MK noteikumu nr. 606 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.1.1. aktivitāti „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”” (28.07.2008) 1. pielikumam Finanšu un ekonomiskā analīze ietvertas šādas sadaļas:

Finanšu analīze, t.sk. Projekta finanšu analīze un Projekta iesniedzēja un pašvaldības finanšu situācijas raksturojums.

Risku analīze, t.sk. priekšlikumi riska faktoru negatīvās ietekmes mazināšanai.

Alternatīvu analīze. Tā kā ūdenssaimniecības attīstības alternatīvu analīze ir veikta ilgtermiņa investīciju programmas analīzes ietvaros, tad prioritārās investīciju programmas analīzes ietvaros veikta tikai divu scenāriju salīdzināšana – ūdenssaimniecības attīstība situācijā ar investīciju projektu un situācijā bez investīciju projekta.

Sagatavojot finanšu analīzi, ņemti vērā arī grozījumi, kas izdarīti MK noteikumos nr. 606. Ar grozījumiem, kas izdarīti 2009. gada 28. jūlijā, noteikta jauna kārtība finanšu avotu sadalījumam. Šajā jaunajā kārtībā ir izslēgts valsts budžeta finansējums. Tas nozīmē, ka projekta finanšu avotus veidos ERAF līdzfinansējums (85% no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām) un projekta iesniedzēja pašu finansējums (15 % no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām).

Izmantotie modeļi. Finanšu analīze veikta, izmantojot elektronisko MS Excel-formāta modeli, kas pievienots tehniski ekonomiskajam pamatojumam CD formātā. Aprēķini ir pieejami formulu veidā. Datu tabula satur nepieciešamo informāciju, lai veiktu aprēķinus.

Analīzes periods. Projekta finanšu analīze veikta 30 gadu periodam. Investīciju projekta sagatavošana realizācijai (TEP un TP izstrāde) veikta 2010.-2011. gadā, īstenošana plānota 2011.-2012. gadā, projekta rezultātu ietekme vērtēta 30 gadu periodā, t.i. no 2013. gada līdz 2042. gadam. Skat. Finanšu analīzes tabulas un elektronisko modeli.

Analizētie varianti. Finanšu analīze veikta situācijai ar investīciju projektu un situācijai bez investīciju projekta

Finanšu analīzes makroekonomiskie pieņēmumi. Makroekonomiskie pieņēmumi atbilst MK noteikumu nr. 606 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.1.1.aktivitāti „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skatu līdz 2000”” (28.07.2008) un MK noteikumu nr. 419 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu” (26.06.2007) prasībām.

Finanšu analīzē izmantoti aktuālie makroekonomiskie rādītāji.

41.tabula. Finanšu analīzes modelī izmantotie makroekonomiskie rādītāji

Gadi	2010	2011	2012	2013
Patēriņa cenu inflācija, %	-2,0	0,0	0,5	1,0
Darba algas pieaugums salīdzināmās cenās, %	-9,8	-0,2	1,7	1,8
Kopējā pamatkapitāla veidošanas deflators, %	-3,0	2,0	2,1	0,5

Finanšu analīzē iekļautie nodokļi. Finanšu analīzē iekļauti likumdošanā noteiktie nodokļi.

42.tabula. Finanšu analīzē iekļautie nodokļi

Rādītāji	2009	2010	2011
PVN ūdenssaimniecības pakalpojumiem	21,0%	21,0%	21,0%
Darba devēja sociālais nodoklis	24,09%	24,09%	24,09%
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	15,0%	15,0%	15,0%

Citi pieņēmumi finanšu analīzē:

Nominālā finanšu diskonta likme	6,83%
Ieguldījumu sākuma gads un izmaksu bāzes gads	2010.g.
Ekspluatācijā nodošanas gads	2012.g.
Ekspluatācijas uzsākšanas gads	2013.g.
Analīzes perioda ilgums	30 gadi
Pamatlīdzekļu atlikušās vērtības uzskaites gads	2042.g.
Pamatlīdzekļu atlikušais darbības laiks perioda beigās	20 gadi
Ilgtermiņa ieguldījumu nolietojums (gados):	
Ūdens un kanalizācijas vadi, rezervuāri un tilpnes, ēkas un būves	50
Iekārtas un mašīnas	15
Nemateriālie ieguldījumi	10

9.2. FINANŠU ANALĪZES REZULTĀTI

9.2.1. ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMS

Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieprasījuma prognozes veido:

- iedzīvotāju un attiecīgi ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotāju skaita prognozes,
- pakalpojumu pieprasījums daudzums uz vienu iedzīvotāju cilvēkdienā,
- iestāžu un uzņēmumu pieprasījuma prognozes.

Iedzīvotāju skaita pieaugums projekta teritorijā nav plānots, tas ir 203 cilvēki. Projekta īstenošanas rezultātā plānots pakalpojumu lietotāju skaita pieaugums, jo paredzēta ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana. Lietotāju skaits gan ūdensapgādē, gan kanalizācijā būs 193 cilvēki (95,1% no iedzīvotāju skaita).

Plānots ūdens patēriņa samazinājums uz vienu cilvēku (no 160 l/dnn/cilv. uz 120 l/dnn/cilv.), jo esošajā situācijā iedzīvotāji ūdeni izmanto gan pārtikas un higiēnas vajadzībām, gan arī lopu dzirdināšanai un mazdārziņu laistīšanai, bet, ieviešot ekonomiski pamatotus tarifus un 100% piegādātā ūdens instrumentālu uzmērīšanu, sagaidāms, ka ūdens patēriņš samazināsies.

Iestāžu un uzņēmumu ūdens patēriņš plānots bez izmaiņām.

Izmantojot augstāk aprakstītos pieņēmumus, finanšu analīzes modelī aprēķināts, ka dzeramā ūdens pieprasījums kopumā gadā samazināsies no 10652 m³/g (2009.g.) uz 9527 m³/g (2014.g.), bet tas projekta īstenošanas rezultātā būs lielāks nekā būtu situācijā bez projekta. Palielinājumu veidos jaunie pieslēgumi.

43.tabula. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība un apjomi pēc projekta realizācijas

Rādītāji	Rādītāju vērtības
Iedzīvotāju skaits projekta teritorijā	203 cilvēki
Ūdens patēriņš	
Ūdensapgādes lietotāju skaits un procents	193 cilv., 95,1%
Mājsaimniecību ūdens patēriņš	120 l/dnn/cilv., 23,2 m ³ /dnn, 6453 m ³ /gadā
Iestāžu un uzņēmumu ūdens patēriņš	2,9 m ³ /dnn, 1074 m ³ /gadā
Kopā patērētā ūdens daudzums.	26,1 m ³ /dnn, 10652 m ³ /gadā
Iegūtā ūdens daudzums	29,8 m³/dnn, 10861 m³/gadā
Zudumi	3,7 m ³ /dnn, 1334 m ³ /gadā, 12,3%
Notekūdeņu daudzums	
Kanalizācijas lietotāju skaits un procents	193 cilv., 95,1%
Iedzīvotāju notekūdeņu daudzums	18,5 m ³ /dnn, 6763 m ³ /gadā
Iestāžu un uzņēmumu notekūdeņu daudzums	2,9 m ³ /dnn, 1074 m ³ /gadā
Kopā savākto notekūdeņu daudzums	21,5 m ³ /dnn, 8082 m ³ /gadā
Infiltrācija	3,29 m ³ /dnn, 1176 m ³ /gadā, 13,0%
Vidē novadīto notekūdeņu daudzums	24,7 m ³ /dnn, 9012 m ³ /gadā

9.2.2. ŪDENSSAIMNIECĪBAS IZDEVUMI UN PAŠIZMAKSA

Finanšu analīzes modelī prognozēts ūdenssaimniecības izmaksu palielinājums. Situācijā bez investīciju projekta palielinājums prognozēts tikai makroekonomisko faktoru ietekmē, bet situācijā ar projektu – gan makroekonomisko faktoru ietekmē, gan arī ņemot vērā nepieciešamo darbietilpīgu un materiālās izmaksas jaunradīto pamatlīdzekļu apsaimniekošanā.

Izmaksu palielinājums sagaidāms jau 2010. gadā, kad ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanu uzsākusi SIA „Skrundas komunālā saimniecība”, kas ūdensapgādes sistēmu ekspluatācijā iegulda vairāk līdzekļu nekā to darīja pašvaldība, bet būtisks izmaksu palielinājums sagaidāms 2013. gadā, jo plānots, ka projekta realizācija tiks pabeigta 2012. gadā un no 2013. gada sāksies jaunradīto pamatlīdzekļu apkalpošana. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecības rezultātā sagaidāms elektroenerģijas patēriņa palielinājums.

44.tabula. Prognozētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu izmaksas situācijā ar projektu, latos

Rādītāji	2011	2012	2013	2014	2015
Ūdensapgādes pakalpojumi					
Materiāli un remontdarbu izmaksas	100	101	183	186	190
Elektroenerģija	778	735	700	763	779
Dabas resursu nodoklis	76	71	67	72	72
Pakalpojumi	47	47	48	49	50
Citas mainīgās izmaksas	140	141	142	145	148
Kanalizācijas pakalpojumi					
Materiāli un remontdarbu izmaksas	75	75	137	140	143
Elektroenerģija	186	176	506	557	604
Dabas resursu nodoklis	57	53	51	55	58
Pakalpojumi	66	66	67	68	70
Citas mainīgās izmaksas	180	181	183	186	190
Kopā mainīgās izmaksas	1 704	1 646	2 083	2 220	2 302
Ūdensapgādes pakalpojumi					
Atalgojums	1 198	1 218	1 550	1 579	1 609
Citas fiksētās izmaksas	100	101	102	104	106
Kanalizācijas pakalpojumi					
Atalgojums	898	913	1 395	1 421	1 448
Citas fiksētās izmaksas	138	139	140	143	146
Kopā fiksētās izmaksas	2 334	2 371	3 186	3 247	3 309
Kopā saimnieciskās pamatdarbības izdevumi	4 038	4 017	5 269	5 467	5 611

45.tabula. Aprēķinātā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pašizmaksa situācijā ar projektu, LVL/m³

Rādītāji	2011	2012	2013	2014	2015
Ūdensapgāde					
Aprēķinātās izmaksas, latos	2 438	2 413	2 791	2 897	2 952
Realizēto pakalpojumu daudzums, m ³ /gadā	10 053	9 454	8 914	9 527	9 527
Izmaksas, Ls/m ³	0,243	0,255	0,313	0,304	0,310
Kanalizācija					
Aprēķinātās izmaksas, latos	1 600	1 604	2 478	2 570	2 659
Realizēto pakalpojumu daudzums, m ³ /gadā	9 287	8 739	8 301	8 958	9 527
Izmaksas, Ls/m ³	0,172	0,184	0,299	0,287	0,279

9.2.3. ŪDENSSAIMNIECĪBAS TARIFI, IEŅĒMUMI UN PAMATDARBĪBAS REZULTĀTS

• **TARIFI**

Finanšu analīzes modelī, analizējot ūdenssaimniecības ieņēmumus, 2008.-2009.gadā lietoti vecie pašvaldības apstiprinātie tarifi, 2010.gadā - vidējā realizācijas cena, kas aprēķināta, ņemot vērā veco un jauno tarifu pielietojumu (jaunie tarifi stājas spēkā no 2010.gada 1.oktobra), 2011.gadā lietoti jaunie pašvaldības apstiprinātie tarifi, bet no 2012.gada modelī aprēķinātie.

Finanšu analīzes modelī analizējamajā periodā pēc projekta īstenošanas situācijā bez projekta tarifi aprēķināti, tajos iekļaujot prognozētās izmaksas situācijai bez projekta, visu esošo pamatlīdzekļu nolietojumu un rentabilitāti 5% līmenī ar pamatojumu, ka nepieciešami līdzekļi ūdenssaimniecības infrastruktūras atjaunināšanai, ko nevar nodrošināt ieņēmumi, kas aprēķināti tikai tiešo izmaksu segšanai.

Situācijā ar projektu tarifu aprēķinā iekļautas visas izmaksas, kas aprēķinātas situācijai ar projektu, viss esošo pamatlīdzekļu nolietojums un 15% no jaunradīto pamatlīdzekļu nolietojuma (atbilstoši tarifu aprēķināšanas metodikai), rentabilitāte 5% līmenī, bet projekta īstenošanai nepieciešamā kredīta un kredītprocentu atmaksa nav iekļauta, lai tarifi neveidotu iedzīvotāju maksājumus par ūdenssaimniecības pakalpojumiem lielākus par 4% līmeni no majsaimniecību vidējiem ienākumiem.

46.tabula. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu tarifi (bez PVN), LVL/m³

Rādītāji	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Situācija ar projektu.					
Ūdensapgāde	0,517	0,544	0,563	0,569	0,575
Kanalizācija	0,521	0,550	0,565	0,570	0,576
Situācija bez projekta.					
Ūdensapgāde	0,462	0,468	0,473	0,479	0,485
Kanalizācija	0,396	0,400	0,404	0,409	0,413

- **IEŅĒMUMI**

47.tabula. Ūdenssaimniecības ieņēmumi situācijā ar projektu, latos

Rādītāji	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Ieņēmumi no mājsaimniecībām	4 053	4 595	4 757	4 809	4 861
Ieņēmumi no iestādēm un uzņēmumiem	555	584	604	611	618
Kopā ūdensapgādes pakalpojumi	4 608	5 179	5 362	5 420	5 478
Ieņēmumi no mājsaimniecībām	3 769	4 338	4 775	4 822	4 870
Ieņēmumi no iestādēm un uzņēmumiem	560	591	607	613	619
Kopā kanalizācijas pakalpojumi	4 329	4 928	5 381	5 434	5 489
Saimnieciskās pamatdarbības ieņēmumi	8 937	10 107	10 743	10 854	10 967

- **SAIMNIECISKĀS PAMATDARBĪBAS REZULTĀTS**

Saimnieciskās pamatdarbības rezultāts visā analizējamajā periodā no 2011. gada gan situācijā bez projekta, gan situācijā ar projektu ir nodrošināts pozitīvs, bet 2008.-2009.gadā tas ir bijis negatīvs.

48.tabula. Ūdenssaimniecības pamatdarbības rezultāts, latos*

Rādītāji	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Situācija ar projektu.							
Ieņēmumi	6 420	6 922	8 937	10 107	10 743	10 854	10 967
Izdevumi	4 038	4 017	5 269	5 467	5 611	5 717	5 827
Rezultāts	2 383	2 905	3 668	4 640	5 132	5 137	5 140
Situācija bez projekta.							
Ieņēmumi	6 420	6 922	6 841	6 920	7 000	7 080	7 164
Izdevumi	4 038	4 017	3 941	4 015	4 092	4 168	4 248
Rezultāts	2 383	2 904	2 901	2 904	2 908	2 912	2 916

*tabulā skaitļi noapaļoti līdz veselajiem latiem

- **PROJEKTA ĪSTENOŠANAS REZULTĀTS**

49.tabula. Projekta īstenošanas rezultāts, latos*

Rādītāji	2013	2014	2015	2016	2017
Ieņēmumu starpība	2 096	3 188	3 743	3 774	3 803
Izdevumu starpība	1 328	1 452	1 519	1 549	1 578
Rezultāts	767	1 736	2 224	2 225	2 224

*tabulā skaitļi noapaļoti līdz veselajiem latiem

9.2.4. IEVĒROTIE PRINCIPI TARIFU APRĒĶINĀŠANĀ

Tarifu aprēķinā ir pielietoti 2 būtiski principi: princips „piesārņotājs maksā” un princips „ieņēmumi sedz izmaksas”.

Tie ūdensapgādes pakalpojumu lietotāji, kas nelieto kanalizācijas pakalpojumus, maksā tikai par piegādāto dzeramo ūdeni. Par kanalizācijas pakalpojumiem maksā tie klienti, kas izmanto šo pakalpojumu.

Plānojot tarifu attīstību, princips „piesārņotājs maksā” un „ieņēmumi sedz izmaksas” ievērots tādējādi, ka tarifu aprēķinā ir iekļautas visas ar ūdenssaimniecību saistītās izmaksas, kā arī

pamatlīdzekļu nolietojums. Šādu tarifu pielietošana nodrošinās pozitīvu ūdenssaimniecības pamatdarbības rezultātu un radīs līdzekļus sistēmu attīstībai, kā arī nodrošinās taisnīgus maksājumus par pakalpojumiem.

Principa „Piesārņotājs maksā” ievērošana:

1. Maksas par piesārņojumu iekļaušana maksā par pakalpojumu.

Plānotie ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi pēc projekta īstenošanas nepārsniegs 4% no majsaimniecības ikmēneša vidējiem ieņēmumiem.

2. Maksājumi par pakalpojumu proporcionāli ūdens patēriņam un notekūdeņu daudzumam.

Maksājumus par pakalpojumiem nosaka, pamatojoties uz skaitītāju rādītājiem. Plānots, ka pēc projekta īstenošanas viss piegādātā ūdens daudzums tiks instrumentāli uzmērīts.

3. Maksājumi par pakalpojumiem proporcionāli piesārņojuma apjomam.

Situācijā pēc projekta īstenošanas kanalizācijas sistēmas pakalpojumus neizmantos tādi piesārņotāji, kuri sistēmā novada notekūdeņus ar netipisku, komunālajiem notekūdeņiem neatbilstošu notekūdeņu sastāvu. Ja radīsies piesārņotāji, kas pārsniegs piesārņojuma parametrus, kurus ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs noteicis notekūdeņu novadīšanai centralizētajā kanalizācijas sistēmā, tad tiks noteikta papildus maksa par virslimita piesārņojuma apjomu.

Projekta īstenošanas rezultātā tikai 2 dzīvojamajām mājām netiks nodrošinātas pieslēguma iespējas centralizētajām sistēmām. Šo māju iedzīvotāji izmanto individuālās akas ūdens ieguvei un individuālos septiņus notekūdeņu savākšanai. Izmantot centralizēto sistēmu pakalpojumus viņi nav plānojuši, tāpēc ar šo māju iedzīvotājiem tiks noslēgti līgumi par septiņu satura izvešanu, tādējādi nodrošinot 100% atbilstību principa „piesārņotājs maksā” ievērošanai.

9.2.5. PAMATLĪDZEKĻI UN TO NOLIETOJUMS

Finanšu analīzes modelī pamatlīdzekļu nolietojums aprēķināts, ņemot vērā pamatlīdzekļu kalpošanas laiku – ēkām un būvēm 50 gadi, iekārtām un mašīnām 15 gadi un nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojums aprēķināts 10 gadu periodā. Nolietojums rēķināts gan esošajiem, gan arī jaunradītajiem pamatlīdzekļiem.

- **ESOŠO ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMS**

Līdz 2010. gadam, kad pakalpojumu sniedzējs bija pašvaldība, ūdenssaimniecības pamatlīdzekļu nolietojums netika uzskaitīts. Komercsabiedrībai, kas ir pakalpojumu sniedzējs atbilstoši pašvaldības 2010. gada 26. augusta lēmumam nr. 12, esošo pamatlīdzekļu nolietojums būs jāaprēķina un jāiekļauj tarifu aprēķinā. Ja esošo pamatlīdzekļu atlikušajai vērtībai pielieto 2% lielu amortizācijas atskaitījumu normu, tad, rēķinot uz esošo ūdenssaimniecības pakalpojumu daudzumu, aprēķinātais nolietojums ūdensapgādē ir 0,121 Ls/m³ un kanalizācijā 0,131 Ls/m³.

• JAUNRADĪTO PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMS

50.tabula. Jaunradīto pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķins, latos

Rādītāji	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Ūdensapgādes sistēma</i>					
<i>Ēkas un būves</i>					
Sākotnējā vērtība	101 638	101 638	101 638	101 638	101 638
Nolietojuma likme	2%	2%	2%	2%	2%
Nolietojums gadā	2 033	2 033	2 033	2 033	2 033
Nolietojums uzkrājošā formā	2 033	4 066	6 098	8 131	10 164
Atlikuma vērtība	99 605	97 572	95 539	93 507	91 474
<i>Iekārtas un mašīnas</i>					
Sākotnējā vērtība	25 409	25 409	25 409	25 409	25 409
Nolietojuma likme	7%	7%	7%	7%	7%
Nolietojums gadā	1 694	1 694	1 694	1 694	1 694
Nolietojums uzkrājošā formā	1 694	3 388	5 082	6 776	8 470
Atlikuma vērtība	23 715	22 021	20 328	18 634	16 940
<i>Nemateriālie ieguldījumi</i>					
Sākotnējā vērtība	10 788	10 788	10 788	10 788	10 788
Nolietojuma likme	10%	10%	10%	10%	10%
Nolietojums gadā	1 079	1 079	1 079	1 079	1 079
Nolietojums uzkrājošā formā	1 079	2 158	3 236	4 315	5 394
Atlikuma vērtība	9 709	8 630	7 552	6 473	5 394
<i>Kanalizācijas sistēma</i>					
<i>Ēkas un būves</i>					
Sākotnējā vērtība	53 679	53 679	53 679	53 679	53 679
Nolietojuma likme	2%	2%	2%	2%	2%
Nolietojums gadā	1 074	1 074	1 074	1 074	1 074
Nolietojums uzkrājošā formā	1 074	2 147	3 221	4 294	5 368
Atlikuma vērtība	52 605	51 532	50 458	49 384	48 311
<i>Iekārtas un mašīnas</i>					
Sākotnējā vērtība	13 420	13 420	13 420	13 420	13 420
Nolietojuma likme	7%	7%	7%	7%	7%
Nolietojums gadā	895	895	895	895	895
Nolietojums uzkrājošā formā	895	1 789	2 684	3 579	4 473
Atlikuma vērtība	12 525	11 630	10 736	9 841	8 946
<i>Nemateriālie ieguldījumi</i>					
Sākotnējā vērtība	5 698	5 698	5 698	5 698	5 698
Nolietojuma likme	10%	10%	10%	10%	10%
Nolietojums gadā	570	570	570	570	570
Nolietojums uzkrājošā formā	570	1 140	1 709	2 279	2 849
Atlikuma vērtība	5 128	4 558	3 988	3 419	2 849

9.2.6. NAUDAS PLŪSMAS PROGNOZE, PEĻŅAS-ZAUDĒJUMU APRĒĶINS UN BILANCE

Naudas plūsma. Visā analizējamajā periodā ir iegūta pozitīva naudas plūsma.

Jāatzīmē, ka pozitīvas naudas plūsmas iegūšanai 2008.-2010.gadā bija nepieciešamas pašvaldības dotācijas, bet kopš pakalpojumu sniegšanu pārņēmis uzņēmums, dotācijas nav plānotas.

Bilance. Visā analizējamajā periodā bilances aktīvu un pasīvu summas sakrīt.

Peļņas – zaudējumu aprēķins. Peļņas – zaudējumu aprēķinā, kurā bez saimnieciskās pamatdarbības rezultāta iekļauts arī pamatlīdzekļu nolietojums, visā analizējamajā periodā no 2016.gada iegūtas pozitīvas vērtības. Tas nozīmē, ka ieņēmumi ūdenssaimniecības nozarē būs pietiekoši lieli, lai nodrošinātu izmaksu segšanu.

9.2.7. IEDZĪVOTĀJU MAKSĀJUMI PAR ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMIEM UN DEBITORU PARĀDI

Raņķu ciema iedzīvotāju maksāspēja ir apmierinoša. Vērtējot iedzīvotāju maksāspēju situācijā pēc projekta īstenošanas, jāņem vērā tarifu palielinājums, tāpēc iedzīvotāju maksāspēja jāvērtē piesardzīgi.

Ņemot vērā augstāk aprakstīto tarifu aprēķināšanas politiku un prognozētos ūdenssaimniecības pakalpojumu apjomus, aprēķināts, ka tuvākajos gados pēc projekta īstenošanas iedzīvotāju maksājumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem pietuvosies 4% līmenim, rēķinot no vidējiem mājsaimniecību ienākumiem, bet nepārsniegs to.

51.tabula. Iedzīvotāju maksājumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem.

Rādītāji	2013	2014	2015	2016	2017
Vidējie mājsaimniecības mēneša ienākumi uz cilvēku (LVL)	122,99	125,37	127,76	130,14	132,64
Ūdens patēriņš (m ³ /uz 1 cilvēku mēnesī)	3,60	3,60	3,60	3,60	3,60
Mājsaimniecības izdevumi ūdensapgādes pakalpojumiem uz 1 cilvēku mēnesī (LVL)	2,25	2,37	2,45	2,48	2,50
Mājsaimniecības izdevumi kanalizācijas pakalpojumiem uz 1 cilvēku mēnesī (LVL)	2,27	2,40	2,46	2,48	2,51
Kopā izdevumi ūdenssaimniecības pakalpojumiem uz 1 cilvēku mēnesī	4,52	4,76	4,91	4,96	5,01
Izdevumi % no mājsaimniecību vidējiem ienākumiem uz 1 cilvēku	3,68%	3,80%	3,84%	3,81%	3,78%

Jāatzīmē, ka aprēķinātie tarifi, kuros ir iekļauta gan projekta īstenošanas ietekme, gan makroekonomisko faktoru ietekme, veido ievērojami lielāku iedzīvotāju maksājumu līmeni par ūdenssaimniecības pakalpojumiem nekā tas ir esošajā situācijā – 2009.gadā tas bija 1,54% no iedzīvotāju ienākumiem, 2010.gadā aprēķināts – 2,09%, bet projekta īstenošanas rezultātā tas sasniedz gandrīz 4% līmeni.

Aprēķinātā maksājumu līmeņa paaugstināšanās ir adekvāta gaidāmajiem ieguvumiem – kvalitatīvu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamībai bez ūdens padeves traucējumiem ūdensapgādes sistēmā, kā arī atbilstoša vides kvalitātes uzlabojumiem vidē novadītā piesārņojuma samazinājuma rezultātā.

9.2.8. PVN UN TĀ ATGŪŠANAS IESPĒJAS

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs ir PVN maksātājs, tāpēc ūdenssaimniecības attīstības investīciju projekta attiecināmajās izmaksās PVN nav iekļauts, jo projekta īstenošanas gaitā plānota PVN atgūšana.

Ja būs nepieciešams, PVN tiks segts saņemot īstermiņa aizņēmumu. Tā kā aizņēmuma ietekme ir īslaicīga un nav iepriekš prognozējama, saistībās šis aizņēmums nav iekļauts.

9.2.9. SAISTĪBA AR PAŠVALDĪBAS BUDŽETU

Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstības projekta realizācija ir cieši saistīta ar pašvaldības budžetu. Tiešā veidā pašvaldība nav plānojusi ieguldīt līdzekļus projekta īstenošanā, bet tā sniegs galvojumu kredītam, ko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs ņems Valsts kasē vai Vides investīciju fondā. Kredīts nepieciešams pašu ieguldījuma nodrošināšanai.

9.2.10. PAŠVALDĪBAS BUDŽETA SAISTĪBAS UN KREDĪTA ATMAKSAS ANALĪZE

- **PAŠVALDĪBAS FINANSIĀLĀ KAPACITĀTE UN SPĒJA REALIZĒT JAUNU INVESTĪCIJU PROJEKTU**

Skrundas novada pašvaldības pamatbudžeta saistības veido 12 aizņēmumi Valsts kasē un 1 aizņēmums Vides investīciju fondā. Aizņēmumu atmaksas kopējā summa 2010.gadā ir 92776 latī. Bez tam nelielu saistību līmeņa palielinājumu veido citas ilgtermiņa saistības (2010.gadā – 947 latī). Kopējais aprēķinātais Skrundas novada pašvaldības pamatbudžeta saistību līmenis, kas rēķināts pret pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumiem bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (pret 2668836 latiem), ir 3,51%. Analizējamajā periodā esošo budžeta saistību līmenis pakāpeniski samazinās līdz 2,10%, rēķinot pret 2010.gada budžetu. Tas nozīmē, ka pašvaldībai ir pietiekoši liela budžeta saistību rezerve, lai nodrošinātu galvojumu SIA „Skrundas komunālā saimniecība” plānotajiem ūdenssaimniecības attīstības projektiem Skrundas novada teritorijā.

- **RAŅĶU CIEMA PROJEKTAM NEPIECIEŠAMĀ KREDĪTA ATMAKSAS ANALĪZE**

Skrundas novada pašvaldības pamatbudžeta saistību rezerve ir pietiekoši liela, lai pašvaldība varētu nodrošināt galvojumu projekta realizēšanas vajadzībām nepieciešamajam kredītam – pašu ieguldījuma nodrošināšanai, kā arī galvojumu īstermiņa kredītam ERAF līdzfinansējuma daļas priekšfinansēšanai.

Finanšu analīzes modelī aprēķināts, ka sniedzot galvojumu SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ilgtermiņa kredītam, ko uzņēmums ņems 2010.-2012. gadā pašu izdevumu segšanai ar atmaksas periodu 12 gadi un 5,941% procentu likmi, pašvaldības kredītsaistības 2013. gadā, kad būs jāuzsāk kredīta atmaksas, projekta ietekmes rezultātā palielināsies par 0,19 procentpunktiem (no 2,86% uz 3,05%, rēķinot pret 2010.gada plānoto budžetu bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā). Pašu ieguldījuma nodrošināšanai nepieciešams ilgtermiņa kredīts, bet projekta izdevumu priekšfinansēšanai būs nepieciešams īstermiņa kredīts, ko varēs segt pēc ERAF finansējuma saņemšanas no Eiropas Komisijas, t.i., apmēram pēc 6 mēnešiem no pieprasījuma iesniegšanas. Arī PVN nodokļa apmaksai var būt nepieciešams īstermiņa kredīts.

Finanšu analīzes modelī ir iekļauts tikai ilgtermiņa kredīts un aprēķināta ilgtermiņa kredīta ietekme uz budžeta saistībām, uzskatot, ka īstermiņa kredīti neatstās būtisku ietekmi uz pašvaldības budžetu.

9.2.11. GALVENIE FINANŠU ANALĪZES REZULTĀTI

52.tabula. Galvenie finanšu analīzes rezultāti

Rādītāji	FRR/K	FRR/C
Finansiālā ienesīguma norma (%)	2,29%	2,42%
Tīrā pašreizējā vērtība (LVL)	-7 150	-151 703

9.3. EKONOMISKĀ ANALĪZE

Projekta īstenošana radīs gan tiešus, gan netiešus ekonomiskos ieguvumus. Jāatzīmē, ka Latvijā nav tādu pētījumu, kas ļautu veikt ūdenssaimniecības projektu ekonomisko izmaksu un ieguvumu analīzi skaitliskā izteiksmē, tāpēc tālāk tekstā sniegti komentāri par projekta ietekmi uz dažādiem faktoriem, neveicot to skaitlisko novērtējumu.

- **IETEKME UZ DARBA TIRGU**

Svarīgs sociāli-ekonomisks ieguvums projekta īstenošanas rezultātā ir papildu darba vietu radīšana projekta īstenošanas fāzē un arī pēc tās – jaunradīto pamatlīdzekļu apkalpošanā, sevišķi notekūdeņu attīrīšanas iekārtu apkalpošanā.

- **IEGUVUMI VIDES JOMĀ**

Projekta ekonomiskie ieguvumi saistīti ar uzlabojumiem sabiedrības veselības un vides aizsardzības jomā. Projekta īstenošanas rezultātā visu ūdensapgādes pakalpojumu lietotāji saņems normatīvajām prasībām atbilstošu dzeramo ūdeni, tiks izveidota notekūdeņu apsaimniekošanas infrastruktūra atbilstoši vides normatīvajām prasībām, samazināsies potenciālais vides piesārņojums.

- **SOCIĀLEKONOMISKIE IEGUVUMI**

Projekta īstenošana ir viens no priekšnoteikumiem vietējo sociālekonomisko procesu attīstībā. Projekta īstenošana nodrošinās kvalitatīvu ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, iestādēm un uzņēmumiem un apmierinās patērētāju kvalitātes prasības. Palielināsies ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja saimnieciskās darbības apjomi.

10. PROJEKTA ĪSTENOŠANAS RISKI

53.tabula. Identificētie galveni riski, kas var ietekmēt projekta īstenošanu

Risks	Ietekme	Pasākumi, kā novērst risku
Izmaiņas normatīvajos aktos, kas saistīti ar būvniecību.	Būvdarbi veikti neatbilstoši spēkā esošiem LR normatīvajiem aktiem.	Ieinteresētajām jāseko normatīvo aktu izmaiņām. Nepieciešamības gadījumā jāorganizē atbildīgo darbinieku apmācība.
Nepiemēroti laika apstākļi projekta sagatavošanai un īstenošanai.	Laika apstākļi ietekmē gan topogrāfisko un inženierģeoloģisko izpēti, gan arī būvniecības darbus, tādēļ iespējams kavējums laika grafikā.	Laika apstākļi (sezonalitātes faktors) jāņem vērā, sastādot laika grafikus. Nepieciešamības gadījumā ir jāparedz papildu laika rezerve nepieciešamo darbu izpildei.
Nekvalitatīvi izstrādāts tehniskais projekts.	Iespējamās problēmas projekta saskaņošanā un būvniecībā, ja projekta dokumentācija izstrādāta nekvalitatīvi.	Iepirkuma procedūrā pakalpojumu līguma noslēgšanai jāpārlicinās par projektētāja pieredzi un kvalifikāciju. Konkursta procedūrā jānosaka minimālie kritēriji tehniskā projekta izstrādātājam, nav pieļaujama līguma slēgšana ar pretendentu, kam nav pieredzes. Pakalpojumu līguma izpildes gaitā regulāri jāpieprasa atskaites par paveikto un jānodrošina kontrole izpildītā darba kvalitātei.
Nepieredzējuša būvuzņēmēja izvēle.	Nav garantijas, ka projekts tiks realizēts kvalitatīvi un savlaicīgi.	Būvdarbu iepirkuma procedūras laikā jāpārlicinās par būvuzņēmēja pieredzi. Būvuzņēmēja izvēlei konkursta laikā ir jāizvirza kvalifikācijas atbilstības minimālie kritēriji. Tomēr ir būtiski būvdarbu līguma pretendentam neizvirzīt pārāk stingras prasības, lai ievērojami nesašaurinātu konkurenci būvuzņēmēju vidū.
Neadekvātu darbu izpildes termiņu risks.	Nepiemēroti laika apstākļi vai kļūdas laika grafika plānošanā var pasliktināt darbu kvalitāti.	Sastādot laika grafikus, jāņem vērā visi aspekti, kas var ietekmēt projekta izpildi, vēlams laika grafiku sastādīt ar rezervi.
Darbu apjomu izmaiņu risks.	Tehniskā projekta izstrādes rezultātā, kā arī būvdarbu laikā var rasties novirzes no plānotajiem darba apjomiem.	Laicīgi jāiepazīstas ar izejmateriāliem (tehniskais projekts) un jāveic nepieciešamie aprēķini, lai laikus prognozētu iespējamās izmaiņas projekta budžetos un nepieciešamības gadījumā veiktu pasākumus, kas nepieciešami papildu finansējuma piesaistei. Riska mazināšanai projekta būvdarbu izmaksās iekļauta 5% rezerve.
Projekta izmaksu izmaiņu risks.	Iepirkumu procedūru rezultātā var mainīties projekta izmaksas, kas, palielinājuma gadījumā, radīs nepieciešamību atrast papildus finanšu resursus.	Riska mazināšanai projekta izmaksas aprēķinātas 2010. gada cenās un pārreķinātas projekta īstenošanas gada cenās, kas mazinās faktisko cenu atšķirības no TEP-a plānotajām. Tomēr paliek iespēja, ka tehniskā projekta izstrādes laikā un būvdarbu iepirkuma rezultātā izveidosies atšķirīgas cenas no TEPā plānotajām. Riska mazināšanai izmaksās iekļauta 5% rezerve, kā arī paredzēts, ka visas izmaksas, kas pārsniedz finansiāli atbalstāmās izmaksas, segs pakalpojumu sniedzējs. Šī riska mazināšanai ir piesardzīgi jāvērtē rezervētās saistības projekta vajadzībām, vajadzības gadījumā tās palielinot.
Procentu likmju risks	Pieaug pašvaldības maksājumi par projekta kredītsaistībām.	Faktiski šeit nav preventīvu pasākumu, kā vien plānošanas uzlabošanai izvēlēties fiksētu procentu likmi uz ilgāko iespējamo laika periodu, ja vien finanšu tirgū netiek prognozēts procentu likmju kritums.

Risks	Ietekme	Pasākumi, kā novērst risku
Pieprasījuma risks	Pastāv risks, ka mājsaimniecības pieslēdzas lēnāk ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam nekā plānots.	Jāizstrādā pašvaldības saistošie noteikumi, kuros noteikts, ka iedzīvotājiem ir jānodrošina noteikta notekūdeņu attīrīšanas pakāpe vai arī jāpieslēdzas centralizētiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem. Jāizbūvē ūdens pievads ar aizbīdni līdz ielu sarkanajām līnijām, lai samazinātu iedzīvotāju investīcijas pieslēguma izveidē, kā arī nebojātu ielas segumu. Arī kanalizācijas izvadi ir jāizbūvē līdz zemes īpašumu robežām, noslēdzot tos ar revīzijas aciņu un gala korķi. Pievadi un izvadi jāveido iedzīvotājiem tehniski un ekonomiski izdevīgā vietā.
ERAF finansējuma nesaņemšanas risks	Pastāv risks nesaņemt ERAF finansējumu daļējā vai pilnā apmērā, kas radīs nepieciešamību pašvaldībai uzņemties papildus kredītsaistības.	Īstenotājam jāseko līdzi projekta ieviešanas gaitai, jākontrolē darbu izpildes termiņi, īpaši pievēršot uzmanību to būvindikatoru un citu projekta indikatoru sasniegšanai, kas būs norādīti atbalsta saņēmēja un CFLA savstarpējā civiltiesiskajā līgumā par ERAF atbalsta sniegšanu. Gadījumā, ja ERAF finansējums tiek samazināts, pašvaldībai jāatrod finanšu resursi starpības segšanai.
Pašvaldības budžeta ienākumu samazināšanās risks	Pastāv risks nodrošināt nacionālo līdzfinansējumu ūdenssaimniecības projektiem, ja tā nav pašvaldības augstākā prioritāte	Pašvaldībai, apstiprinot šo TEP, ir jārezervē resursi Raņķu ciema projekta ieviešanai, pašvaldības lēmums par finansējuma nodrošināšanu samazinās šo risku līdz minimumam.

11. ERAF ATBALSTA LIKME UN PLĀNOTIE FINANŠU AVOTI

ERAF projektiem, kuru kopējās izmaksas nepārsniedz 702804 LVL, atbilstoši regulas 1083/2006 grozījumiem, no 2008. gada decembra nav jāveic deficīta likmes aprēķins, bet ERAF finansējuma daļu nosaka 85% apmērā no kopējām projekta finansiāli attiecināmajām izmaksām un 15% no finansiāli attiecināmajām izmaksām finansē projekta pieteicējs.

Visas neattiecināmās izmaksas (PVN), kā arī finansiāli neattiecināmās (kuras pārsniedz 351402 Ls) finansē projekta pieteicējs.

Valsts budžeta finansējums projektiem, kuru iesniegumi tiek gatavoti periodam pēc 2009. gada 1. decembra, atbilstoši normatīvo aktu grozījumiem, kas regulē valsts budžeta izlietojumu, netiek paredzēts.

54.tabula. Investīciju projekta finansēšanas avoti

Rādītāji	LVL	%
Finansējums, kopā	254 863,21	
t.sk.		
Attiecināmām izmaksām	210 630,75	100%
Projekta iesniedzēja finansējums (kredīts)	31 594,62	15%
ERAF finansējums	179 036,13	85%
Neattiecināmām izmaksām (PVN)	44 232,46	
Projekta iesniedzēja līdzekļi	44 232,46	

12. PROJEKTA FINANSĒŠANAS PLĀNS UN PROJEKTA VADĪBA

12.1. IEPIRKUMU PLĀNS UN PROCEDŪRAS

Projekta sagatavošanai nepieciešami 2 pakalpojumu līgumi – līgums tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādei un līgums tehniskā projekta sagatavošanai. Šo pakalpojumu līgumu noslēgšanai piemērojama iepirkuma procedūra Publisko iepirkumu likuma 8¹ panta kārtībā, izvēloties tehniskajās specifikācijās iekļautajām prasībām atbilstošu piedāvājumu ar viszemāko cenu.

Projekta īstenošanai nepieciešams viens būvdarbu līgums un divi pakalpojumu līgumi – autoruzraudzībai un būvuzraudzībai. Būvdarbu līgums noslēdzams atklāta konkursa rezultātā, kur tiesības slēgt līgumu iegūst saimnieciski izdevīgākais būvdarbu līguma izpildes piedāvājums. Būvuzraudzības līguma noslēgšanai izmantojama procedūra Publisko iepirkumu likuma 8¹ panta kārtībā, izvēloties no atbilstošiem piedāvājumiem lētāko, bet autoruzraudzības līgums būs jānoslēdz ar tehniskā projekta izstrādātāju.

55.tabula. Projekta iepirkumu plāns

Līguma saturs	Līguma forma	Līguma summa projekta īstenošanas gada cenās (bez PVN), LVL
Būvdarbi	Būvdarbu līgums	194 145,33
Autoruzraudzība	Pakalpojumu līgums	1 941,45
Būvuzraudzība	Pakalpojumu līgums	3 882,92
TEP izstrāde	Pakalpojumu līgums	2 990,00
Tehniskā projekta izstrāde	Pakalpojumu līgums	7 671,05

12.2. PROJEKTA FINANSĒŠANAS PLĀNS

56.tabula. Projekta finansēšanas plāns

Nr.p.k.	Izmaksu pozīcijas nosaukums	Daudzums	Kopējā summa		Izmaksas	
			LVL	%	Attiecināmās	Neattiecināmās (PVN)
1.	Projekta sagatavošanas izmaksas kopā, tai skaitā:	2	12 899,87	5,06%	10 661,05	2 238,82
1.1.	TEP sagatavošanas izmaksas	1	3 617,90	1,42%	2 990,00	627,90
1.2.	Tehniskā projekta un Būvekspertīzes izmaksas	1	9 281,97	3,64%	7 671,05	1 610,92
2.	Autoruzraudzības un būvuzraudzības izmaksas kopā, tai skaitā:	2	7 047,49	2,77%	5 824,37	1 223,12
2.1.	Autoruzraudzība	1	2 349,15	0,92%	1 941,45	407,70
2.2.	Būvuzraudzība	1	4 698,33	1,84%	3 882,92	815,41
3.	Būvdarbu izmaksas kopā, tai skaitā:	1	234 915,85	92,17%	194 145,33	40 770,52
3.1.	Ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūras objektu būvniecība	1	234 915,85	92,17%	194 145,33	40 770,52
	Kopā	5	254 863,21	100,00%	210 630,75	44 232,46
	tai skaita finanšu rezerve 5% no būvdarbu izmaksām			5,00%	9 707,27	

57.tabula. Projekta finansēšanas plāns, latos

Gads	Kopējās izmaksas	Neattiecināmās izmaksas	Kopējās ieguldījumu attiecināmās izmaksas	Kopējās attiecināmās izmaksas		Publiskās izmaksas							
				Publiskās attiecināmās izmaksas	Privātās attiecināmās izmaksas	ERAF finansējums	Pārējais finansējums			Cits publiskais finansējums			
							Attiecināmais valsts budžeta finansējums	Valsts budžeta dotācija pašvaldībām	Attiecināmais pašvaldības budžeta finansējums				
2007													
2008													
2009													
2010	3 617,90	627,90	2 990,00	2 990,00	448,50	2 541,50	85,00%						
2011	104 886,31	18 203,41	86 682,90	86 682,90	13 002,44	73 680,46	85,00%						
2012	146 359,00	25 401,15	120 957,85	120 957,85	18 143,68	102 814,17	85,00%						
2013													
2014													
Kopā	254 863,21	44 232,46	210 630,75	210 630,75	31 594,62	179 036,13	85,00%						

12.3. INFORMĒŠANAS UN PUBLICITĀTES PLĀNS

Sabiedrības informēšanas un publicitātes plāns sastādīts atbilstoši Vides ministrijas vadlīnijām informatīvo un publicitātes pasākumu nodrošināšanai un publicitātes plānu izstrādei ES KF un ERAF finansēto vides investīciju projektu finansējuma saņēmējiem 2007.-2013.gada finanšu plānošanas periodā (Vides ministrija, 2010). Atbilstoši minētajām vadlīnijām investīciju projektiem, kuru kopējās izmaksas, ieskaitot PVN, ir virs 350000 latiem, obligāti ir nepieciešamas preses relīzes un/vai cita veida informācija plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, uzlīmes uz iegādātajām kustamajām lietām, informācija par projektu interneta mājas lapā un paziņojuma par ES līdzfinansējumu projektam iekļaušana ikvienā projekta dokumentā, kā arī lielformāta stendi. Projektiem, kuru izmaksas ir mazākas par 350000 latiem, lielformāta stendi un pastāvīgas informācijas plāksnes pēc projekta pabeigšanas nav obligāti, bet ir ieteicami. Bez tam ir vēl vairāki darbības veidi, kuri ir ieteicami, bet nav obligāti.

58.tabula. Sabiedrības informēšanas un publicitātes plāns

Pasākuma veids	Pasākuma raksturojums, apjoms	Pasākuma realizācijas periods, biežums	Izpildītājs
Preses relīzes un/vai informācija plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai	Informācijas sagatavošana masu medijiem	3 reizes projekta ieviešanas laikā: (piešķirot ERAF finansējumu, parakstot būvniecības līgumu, pabeidzot būvniecības līgumu)	Finansējuma saņēmējs
	Sagatavota un nosūtīta informācija vietējā laikrakstā	4 reizes projekta ieviešanas laikā: (piešķirot ERAF finansējumu, parakstot būvniecības līgumu, pabeidzot būvniecības līgumu, pabeidzot projekta ieviešanu)	Finansējuma saņēmējs
Informācija mājas lapā internetā	Sagatavota un interneta mājaslapā ievietota informācija	Visā projekta īstenošanas laikā, informācija tiek aktualizēta ne retāk kā reizi trijos mēnešos	Finansējuma saņēmējs
Paziņojums par ERAF līdzfinansējumu ikvienā projekta dokumentā		Visā projekta īstenošanas laikā	Finansējuma saņēmējs
Pastāvīga informācijas plāksne	Informācijas plāksne katrā būvobjektā	1 reizi, 6 mēnešu laikā pēc projekta pabeigšanas uzstādīta stacionāra plāksne katrā būvobjektā	Finansējuma saņēmējs
Uzlīmes uz iegādātajām kustamajām lietām		1 reizi, mēneša laikā pēc iegādes	Finansējuma saņēmējs
Plāksne telpā	Informatīva plāksne par projektu administratīvajā ēkā	1 reizi, mēneša laikā kopš projekta uzsākšanas uzstādīta plāksne	Finansējuma saņēmējs

13. PROJEKTA IETEKME UZ VIDI UN IEGULDĪJUMS ES PRASĪBU IZPILDES NODROŠINĀŠANĀ

13.1. PROJEKTA IETEKME UZ VIDI

59.tabula. Prioritārā investīciju projekta ietekme uz vidi

Rādītāji	Pirms projekta realizācijas	Pēc projekta realizācijas	
Ūdensapgāde			
Apkalpes zona – iedzīvotāju skaits un mājsaimniecību pieslēgumu skaita īpatsvars no kopējā potenciālo patērētāju skaita (pakalpojuma pieejamība)	164 80,8%	193 95,1%	
Apgādes ilgums – nepārtraukti 24 stundas diennaktī	Atbilst	Atbilst	
Dzeramā ūdens kvalitāte urbumā	Neatbilst 0,82/1,30	Neatbilst 0,82/1,30	
Dzeramā ūdens kvalitāte - atbilstība Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība"	Atbilst. Fe < 0,2 mg/l (Ir USS)	Atbilst Fe < 0,2 mg/l (Ir USS)	
Plūsmas rādītājs - minimālais plūsmas rādītājs - 7.2 l/min pie patērētāja	Atbilst	Atbilst	
Apgādes stabilitāte (drošība)	Neatbilst	Atbilst	
Ūdens zudumi m ³ /dnn (%) (t.sk. tehniskie zudumi pēc projekta)	8,8 m ³ /dnn, 23,1% (2010.g.datī)	3,7 m ³ /dnn, 12,3%	
Elektroenerģijas patēriņš kWh/m ³	0,918kWh/m ³	0,918kWh/m ³	
Iegūtais ūdens daudzums, m ³ /dnn	36,2 (2009.g.)	29,8	
Kanalizācija			
Apkalpes zona – iedzīvotāju skaits un mājsaimniecību pieslēgumu skaita īpatsvars, kuriem nodrošināta iespēja pieslēgties (pakalpojumu pieejamība)	150 73,9%	193 95,1%	
Pārplūšana (hidrauliskā) - pārplūšana atkārtotu lietusgāžu laikā hidrauliskās pārslodzes dēļ ir pieļaujama ne biežāk kā reizi 50 gados	Atbilst	Atbilst	
Notekūdeņu daudzums, kas tiek novadīts uz NAI, m ³ /dnn	31,0	24,7	
Infiltrācija m ³ /dnn (%)	8,9/28,6%	3,2/13,0%	
Attīrīto notekūdeņu kvalitātes rādītāji	Atbilstība RVP prasībām	Neatbilst	Atbilst
	Suspendētās vielas, mg/l	67	<35
	BSP ₅ , mg/l	104	<25
	ĶSP, mg/l	206	<125
Vidē novadītā piesārņojuma samazinājums	Suspendētās vielas, t/g		1,099
	BSP ₅ , t/gadā		0,942
	ĶSP, t/gadā		1,726
	P _{kop} , t/gadā		0,157
	N _{kop} , t/gadā		0,031
Elektroenerģijas patēriņš kWh/m ³	0,237 kWh/m ³	0,712 kWh/m ³	
Dūņu apsaimniekošana	Neatbilst	Atbilst	

13.2. IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde ir sniegusi atzinumu par to, ka nav nepieciešama sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošana Raņķu ūdenssaimniecības projektam, jo projekta teritorijā neatrodas Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. (Skat. pielikumu).

14. PROJEKTA ĪSTENOTĀJA INSTITUCIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS

- **SIA „SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA” TEHNISKĀ, FINANSIĀLĀ UN ADMINISTRATĪVĀ KAPACITĀTE PROJEKTA ĪSTENOŠANAI**

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” nodrošinās Raņķu ūdenssaimniecības attīstības projekta sagatavošanai, vadībai un īstenošanai nepieciešamos cilvēkresursus, iesaistot kvalificētus darbiniekus projekta administratīvajā, finanšu un tehniskajā vadībā, nodrošinās projekta vadībai nepieciešamās telpas un sakaru ierīces, kā arī datortehniku un programmatūru. Kvalitatīvas projekta īstenošanas vadības nodrošināšanai izstrādās iekšējās kontroles sistēmu.

- **ĪPAŠUMTIESĪBAS UZ PROJEKTA REALIZĀCIJĀ IESAISTĪTAJIEM PAMATLĪDZEKĻIEM UN ZEMI**

Esošie ūdenssaimniecības pamatlīdzekļi, ko aizņem virszemes ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti, ir nodoti SIA „Skrundas komunālā saimniecība” bilanci. Arī jaunradītie pamatlīdzekļi tiks iekļauti projekta iesniedzēja, t.i., SIA „Skrundas komunālā saimniecība” bilanci.

Projekta īstenošanas rezultātā tiks optimizētas ūdensapgādes un kanalizācijas trases, izvietojot tās pašvaldības īpašumā esošo ielu un ceļu sarkano līniju robežās un izvairoties no privātīpašumā esošu zemesgabalu šķērsošanas. Pieslēgumu vietas tiks izbūvētas sarkano līniju robežās.

- **NEPIECIEŠAMĀS APMĀCĪBAS**

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” ir pieredze ES līdzfinansēto projektu īstenošanā, tāpēc tā bez grūtībām institucionālajā jomā varēs realizēt Raņķu projektu. Pakalpojumu sniedzējam ir kvalificēti darbinieki, tomēr vēlamas apmācības attiecībā uz ERAF finansējuma izmantošanu un procedūrām, kas saistītas ar ES līdzfinansējuma izmantošanu.

- **PASĀKUMI ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJA DARBĪBAS UZLABOŠANAI**

Efektivitātes un darbības uzlabošanas nodrošināšanai SIA „Skrundas komunālā saimniecība” izstrādās priekšlikumu pašvaldības saistošajiem noteikumiem, paredzot kārtību, kas nodrošinās mērķtiecīgas ūdensapgādes un kanalizācijas piegādāto pakalpojumu uzskaiti, tādējādi ievērojot principu „piesārņotājs maksā” un nodrošinot visu piegādāto pakalpojumu uzskaiti un apmaksu.

PIELIKUMI

**1. DZERAMĀ ŪDENS ANALĪZES, NOTEKŪDEŅU TESTĒŠANAS
PĀRSKATI.**

2. RVP ATZINUMS PAR IETEKMES UZ VIDĪ PROCEDŪRU.

**3. PAŠVALDĪBAS LĒMUMS PAR TEHNISKI EKONOMISKĀ
PAMATOJUMA APSTIPRINĀŠANU.**

4. MAKSĀJUMU NAUDAS PLŪSMA.

5. FINANŠU ANALĪZES TABULAS.

6. PAPILDUS PRASĪTIE DOKUMENTI

**LĪGUMS PAR ŪDENSŠAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU SNIEGŠANU
LICENCE
LĒMUMS PAR TARIFU APSTIPRINĀŠANU**

7. ŪDENSSAIMNIECĪBAS SHĒMAS (KARTOGRĀFISKIE MATERIĀLI).